

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑. ที่มา

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗๘ (๒) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ ประกอบกับมาตรา ๘๔ (๘) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ คือ ค้ำครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปของสภาเกษตรกร เพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร และมาตรา ๘๔(๑๔) รัฐต้องส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ รวมทั้งมาตรา ๘๕(๒) กำหนดให้รัฐดำเนินการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน เพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่น รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร

๑.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติด้านการเกษตร ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาล นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบายยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย

๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้

(ประเด็น การเกษตรสร้างมูลค่า ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตทางการผลิต ทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร ประกอบด้วย (๑) เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (๒) เกษตรปลอดภัย (๓) เกษตรชีวภาพ (๔) เกษตรแปรรูป (๕) เกษตรอัจฉริยะ)

๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ

๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม

๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ

(ประเด็น **สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว** รักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน ประเด็น **สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล** เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพทางทะเล ปรับปรุง พื้นฟู และสร้างใหม่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ พัฒนาและเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทะเลที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประเด็น **พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง** จัดทำแผนผังภูมินิเวศเพื่อการพัฒนาเมือง ชนบท พื้นที่เกษตรกรรมและอุตสาหกรรม พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม และ อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมินิเวศ อย่างยั่งยืน จัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบ ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและค่ามาตรฐานสากล ประเด็น **พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม** พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ เพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล พัฒนาความมั่นคงพลังงานของประเทศ และส่งเสริมการใช้พลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และพัฒนาความมั่นคงด้านการเกษตรและอาหารของประเทศและชุมชน ในมิติปริมาณ คุณภาพ ราคาและการเข้าถึงอาหาร)

๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรกรรม

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ประกอบด้วย ๒๓ แผน/ประเด็นหลัก โดยสรุปที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตรกรรม ดังนี้

๒.๒.๑ แผนแม่บทด้านความมั่นคง

แผนย่อย	แนวทาง
๑. การป้องกันและแก้ไข ปัญหาที่มีผลกระทบต่อ ความมั่นคง	๑) แผนรักษาความมั่นคงด้านอาหารและน้ำ (สมช./กษ.)

๒.๒.๒ แผนแม่บทด้านการต่างประเทศ -

๒.๒.๓ แผนแม่บทด้านการเกษตร

แผนย่อย	แนวทาง
๑. เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น	<p>๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีการพัฒนาระบบการผลิตและบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นออกสู่ตลาด สม่่าเสมอรวมถึงสินค้าเกษตรนอกฤดูกาล ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย</p> <p>๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร และผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน</p> <p>๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้งการสร้าง ความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนใช้ประโยชน์จากเอกลักษณ์แต่ละพื้นที่ในการเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น เช่น การท่องเที่ยวและบริการ และส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นในระดับประเทศ และเพื่อการส่งออกไปยังตลาดโลก</p> <p>เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น</p> <p>ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น (เฉลี่ยร้อยละ)</p>

แผนย่อย	แนวทาง
๒. เกษตรปลอดภัย	<p>๑) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งจากการลด ละ เลิกการใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย ตลอดจนส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรม ยั่งยืน อาทิ เกษตรผสมผสาน เกษตรธรรมชาติ เกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่ และวนเกษตร เป็นต้น เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ไม่มีการปนเปื้อนของสารเคมีอันตรายในสินค้าเกษตรและอาหาร และสร้างความปลอดภัยและมั่นคงด้านอาหารในระดับครัวเรือน</p> <p>๒) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่างๆ รวมถึงการพัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร ตลอดจนพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ</p> <p>๓) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน ทั้งมาตรฐานที่เป็นขั้นพื้นฐานตามหลักการปฏิบัติที่ดีทางการเกษตร และพัฒนาต่อยอดไปจนถึงมาตรฐานขั้นสูง เช่น มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ตลอดจนส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า พร้อมทั้งดูแลการผลิตอาหารภายใต้มาตรฐานความปลอดภัย และการคุ้มครองผู้บริโภคและการค้าระดับสากล</p> <p>๔) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัย เพื่อสุขภาวะและโภชนาการที่เหมาะสมและส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย</p> <p>๕) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน เพื่อต่อยอดสู่เกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ ควบคู่กับการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและต่างประเทศ</p> <p>เป้าหมาย ๑. สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ๒. ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น</p> <p>ตัวชี้วัด ๑. อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย (เฉลี่ยร้อยละ) ๒. ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร</p>
๓. เกษตรชีวภาพ	<p>๑) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์ เพื่อนำไปสู่การผลิตและขยายผลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม</p> <p>๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรม และฐานทรัพยากรชีวภาพ มีการยกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็กบนฐานทรัพยากรชีวภาพ ตลอดจนมีการใช้ฐานจากการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ซึ่งเป็นระบบการผลิตที่คำนึงถึงระบบนิเวศ สภาพแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อใช้ประโยชน์และต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรชีวภาพ ตลอดจนสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>๓) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง รวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม</p> <p>๔) ส่งเสริมการทำตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย โดยใช้โอกาสจากความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบันที่หันมาใส่ใจสุขภาพ และการรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ</p> <p>เป้าหมายที่ ๑. สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ๒. วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบล เพิ่มขึ้น</p> <p>ตัวชี้วัด ๑. อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ) ๒. จำนวนวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพ</p>

แผนย่อย	แนวทาง
๔. เกษตรแปรรูป	<p>๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าสูง โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร</p> <p>๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร รวมทั้งการผลักดันเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะและผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์</p> <p>๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป อาทิ บรรจุกัญห่ออัจฉริยะ ควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย ติดตามผลิตภัณฑ์ระหว่างขนส่ง และยืดอายุของอาหารและสินค้าเกษตรในบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า</p> <p>๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา</p> <p>เป้าหมาย สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น</p> <p>ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)</p>
๕. เกษตรอัจฉริยะ	<p>๑) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต อาทิ เกษตรแม่นยำ เกษตรไร้ร่ม และเกษตรแนวตั้ง เพื่อนำมาใช้ในการกระบวนการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตรทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และทดแทนแรงงานภาคเกษตรที่ลดลงและเข้าสู่สังคมสูงอายุ</p> <p>๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงองค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาดต่าง ๆ ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ เพื่อการวางแผนการเกษตร และพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน</p> <p>๓) สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ โดยการถ่ายทอดและสนับสนุนให้เข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีแก่เกษตรกรในราคาที่สามารถเข้าถึงได้ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อเพิ่มผลผลิตทางการผลิต เพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในเชิงมูลค่าและปริมาณต่อพื้นที่สูงสุด และทดแทนการผลิตดั้งเดิม</p> <p>เป้าหมาย</p> <p>๑. สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น</p> <p>๒. ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น</p> <p>ตัวชี้วัด</p> <p>๑. มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)</p> <p>๒. ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)</p>
๖. การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร	<p>๑) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ เพื่อสนับสนุนการสร้างมูลค่าและความมั่นคงอาหาร อาทิ ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรดิน ให้มีความอุดมสมบูรณ์ การคุ้มครองที่ดินทางการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตร และชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร เพื่อนำมาวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตร และนำไปสู่การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก</p>

แผนย่อย	แนวทาง
<p>๖. การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร (ต่อ)</p>	<p>๒) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน โดยสร้างความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการให้เกิดขึ้นในระดับครัวเรือน ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ สนับสนุนให้ชุมชนทำการเกษตรของท้องถิ่น เพื่อเป็นแหล่งอาหารของชุมชน ลดการพึ่งพาอาหารจากภายนอก ส่งเสริมการทำการเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ครัวเรือนสามารถพึ่งพาตนเองได้ และเป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่างๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพ ด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน เพื่อให้สามารถเข้าถึงอาหารอย่างเพียงพอและเหมาะสม</p> <p>๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูลอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม และข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร รวมทั้งการพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย และกลไกการจัดการปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านอุปสงค์และอุปทาน โดยกำหนดมาตรการรองรับ มาตรการเตือนภัย มาตรการการปรับตัว ระบบสำรองอาหารในภาวะวิกฤต และการประกันความเสี่ยงให้ทันกับสถานการณ์ รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร</p> <p>๔) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร เพื่อสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างวิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ รวมถึงเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งสนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ และสนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น เพื่อยกระดับการพัฒนาเกษตรกรไปสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรที่มีความเข้มแข็ง ตลอดจนการให้มีโอกาสในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง</p> <p>๕) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ เพื่อรองรับการพัฒนาการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ทั้งในส่วนของปัจจัยการผลิต เทคโนโลยีการเกษตร เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ที่รองรับกับบริบทการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเชิงพาณิชย์ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ โดยใช้ประโยชน์จากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาการผลิตและยกระดับเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร</p> <p>๖) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค รวมทั้งจัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค</p> <p>๗) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่าง ๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่าง ๆ โดยการใช้สื่อแบบดั้งเดิมและบนอินเทอร์เน็ตทั้งในและต่างประเทศ การจัดนิทรรศการและงานแสดงสินค้า การรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจถึงคุณค่าหรือเรื่องราวของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ และการสร้างตราสินค้าไทยให้เป็นที่ยอมรับระดับสากล รวมทั้งสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมและแนวคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้มีความสวยงาม โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อการใช้งาน ความต้องการของผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนยกระดับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาทั้งในและต่างประเทศตลอดห่วงโซ่การผลิต</p>

แผนย่อย	แนวทาง
๖. การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร (ต่อ)	<p>๘) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า รวมทั้งการพัฒนาด้านโลจิสติกส์การเกษตร เพื่อลดการสูญเสียระหว่างการขนส่ง ลดขั้นตอนและระยะเวลาในการส่งสินค้า ตลอดจนเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน</p> <p>เป้าหมาย</p> <p>๑. ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น</p> <p>๒. สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น</p> <p>ตัวชี้วัด</p> <p>๑. มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ)</p> <p>๒. สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ)</p>

๒.๒.๔ แผนแม่บทด้านอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต -

๒.๒.๕ แผนแม่บทด้านการท่องเที่ยว

แผนย่อย	แนวทาง
๑. การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม	<p>๑) สร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการบนฐานของทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ได้แก่ แหล่งอุทยานประวัติศาสตร์ เมืองมรดกโลก โบราณสถาน เมืองเก่า ย่านการค้า วิถีชีวิตลุ่มน้ำ สินค้าชุมชน อาหารไทย และแพทย์แผนไทย เพื่อนำมาสร้างสรรค์คุณค่าและมูลค่าผ่านองค์ความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยี และการออกแบบเพื่อสร้างสรรค์เป็นสินค้า รวมถึงการพัฒนากิจกรรมและบริการรูปแบบใหม่ๆ ให้กับนักท่องเที่ยว เช่น ท่องเที่ยวเชิงเกษตร ท่องเที่ยวโดยชุมชน ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ท่องเที่ยววิถีพุทธ ท่องเที่ยวกลุ่มมุสลิม เป็นต้น</p>

๒.๒.๖ แผนแม่บทด้านพื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ

แผนย่อย	แนวทาง
๑. พัฒนพื้นที่เมือง ชนบทเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมินิเวศอย่างยั่งยืน	<p>๑) จัดทำฐานข้อมูลที่ใช้ได้ทุกหน่วยงานร่วมกัน ด้านการพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และพื้นที่อนุรักษ์</p> <p>๒) ให้ความรู้ ประสาน และบูรณาการทุกภาคส่วนในการเพิ่มและรักษาพื้นที่สีเขียว</p>

๒.๒.๗ แผนแม่บทด้านโครงสร้างพื้นฐานระบบ โลจิสติกส์ และดิจิทัล

แผนย่อย	แนวทาง
๑. โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์	<p>๑) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์ตลอดโซ่อุปทานทั้งภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ ให้สอดคล้องกับการขับเคลื่อนการยกระดับการผลิตทางการเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าให้สูงขึ้น การพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต พร้อมทั้งส่งเสริมให้เกิดการสร้างประโยชน์จากห่วงโซ่มูลค่าของสินค้าและบริการ เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน ด้วยการลดต้นทุน เพิ่มผลิตภาพ และสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจได้อย่างยั่งยืน</p>

๒.๒.๘ แผนแม่บทด้านผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่

๒.๒.๙ แผนแม่บทด้านเขตเศรษฐกิจพิเศษ

แผนย่อย	แนวทาง
๑. การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน ๑๐ จังหวัด	<p>๑) พัฒนาระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมและการรักษาพื้นที่สีเขียวที่มีประสิทธิภาพ</p> <p>๒) เสริมสร้างความสามารถของวิสาหกิจชุมชน และภาคเอกชนในพื้นที่ เพื่อผลักดันให้เกิดการเพิ่มขึ้นของขีดความสามารถในการผลิต</p>

- ๒.๒.๑๐ แผนแม่บทด้านการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม -
- ๒.๒.๑๑ แผนแม่บทด้านการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต -
- ๒.๒.๑๒ แผนแม่บทด้านการพัฒนาการเรียนรู้ -
- ๒.๒.๑๓ แผนแม่บทด้านการเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี -
- ๒.๒.๑๔ แผนแม่บทด้านศักยภาพการกีฬา -
- ๒.๒.๑๕ แผนแม่บทด้านพลังทางสังคม -
- ๒.๒.๑๖ แผนแม่บทด้านเศรษฐกิจฐานราก

แผนย่อย	แนวทาง
๑. การยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ	<p>๑) เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาทักษะให้กับกลุ่มผู้มีรายได้น้อย เพื่อยกระดับสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ โดยสร้างโอกาสและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความรู้ มีทักษะต่างๆ ที่สอดคล้องและจำเป็นต่อการยกระดับเป็นผู้ประกอบการ มีความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีการผลิต การควบคุมต้นทุน การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต จัดการคุณภาพและมาตรฐานผลผลิตของตนให้สามารถมีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ สามารถเชื่อมโยงและผสมผสานบูรณาการองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับองค์ความรู้ที่สร้างขึ้นใหม่มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับภูมิสังคมของชุมชน ที่ครบวงจร ครอบคลุมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยยึดแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>๒) บริหารจัดการหนี้สินอย่างยั่งยืน โดยการสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงินให้กับประชากรที่มีรายได้น้อยผ่าน การส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและส่งเสริมความรู้และวินัยทางการเงิน การจัดทำบัญชีครัวเรือน นำไปสู่การออมเพื่อเป็นทุนและหลักประกันในการลงทุน พัฒนามาตรการ แก้ปัญหาหนี้จนกระบบอย่างยั่งยืนและปรับโครงสร้างหนี้ให้สอดคล้องกับศักยภาพในการชำระหนี้ เพื่อป้องกันหนี้เสียที่อาจส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือในการขอสนับสนุนแหล่งทุน</p>
๒. การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก	<p>๑) ส่งเสริมและพัฒนาตลาดและโครงสร้างตลาดค้าปลีกและค้าส่งทางการกระจายรายได้กลับสู่ชุมชน เพื่อสร้างการเติบโตและการหมุนเวียนของเศรษฐกิจฐานราก ผ่านการรวมตัวของสมาชิกในชุมชนและ กระบวนการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ อาทิ สหกรณ์ ร้านค้าชุมชน วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจ หรือกิจการเพื่อสังคม ที่ส่งเสริมการถือหุ้นโดยสมาชิกในชุมชน เพื่อให้ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นตกกลับสู่ สมาชิก รวมทั้งการพัฒนาช่องทางและศูนย์กลางตลาดสินค้าชุมชน โดยครอบคลุมถึงช่องทางตลาด ออนไลน์และช่องทางตลาดอื่น ๆ</p> <p>๒) ส่งเสริมให้มีนวัตกรรมทางการเงินเพื่อสนับสนุนแหล่งทุนให้กับเศรษฐกิจชุมชน อาทิ ตลาดทุนในการ ทำหน้าที่เป็นกลไกในการจัดสรรทรัพยากรด้านเงินทุนเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ระดมเงินทุน และผู้ลงทุน ผ่านเครื่องมือทางการเงินที่หลากหลายที่สามารถพัฒนาขึ้นให้มีความเหมาะสมกับ ความต้องการระดมทุนในจำนวน เงื่อนไขเวลา และต้นทุนที่เหมาะสมกับความต้องการของผู้ระดมเงินทุน และชุมชน รวมทั้งส่งเสริมให้มีกลไกการเปิดเผยข้อมูลและกลไกราคา ที่สามารถช่วยให้ ชุมชนสามารถ ระดมเงินทุนที่เหมาะสมกับความต้องการ พัฒนาระบบกำกับ/ระบบมาตรฐานบัญชี การใช้รูปแบบ สินเชื่อรูปแบบใหม่ ๆ ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของเศรษฐกิจชุมชน รวมทั้ง การ ส่งเสริมให้ธนาคารเฉพาะกิจที่มีอยู่ในปัจจุบันสามารถยกระดับเป็นที่เล็งสนับสนุนด้านเงินทุนและ บริหารสภาพคล่อง</p> <p>๓) พัฒนากลไกการใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณะ โดยพัฒนาฐานข้อมูลที่ดิน ให้มีความครอบคลุมทั้งประเทศ โดยแยกตามประเภทการใช้ประโยชน์ ผู้ครอบครอง ที่มีความทันสมัย โดยให้เป็นข้อมูลสาธารณะที่ เปิดเผยและสามารถสืบค้นได้ พัฒนากลไกเพื่อทำหน้าที่รับฝากที่ดินจากเอกชนและนำมาหาหมุนเวียน สร้างประโยชน์โดยให้ผู้มีรายได้น้อย รวมทั้งปรับระบบการบริหารจัดการที่ดินของรัฐทั้งในเขตปฏิรูป ที่ดิน พื้นที่ป่าเสื่อมโทรม และที่สาธารณะ เพื่อให้เกิดผลิตภาพของการใช้ประโยชน์ที่ดินที่สูงขึ้น</p>

๒.๒.๑๗ แผนแม่บทด้านความเสมอภาค และหลักประกันทางสังคม -

๒.๒.๑๘ แผนแม่บทด้านการเติบโตอย่างยั่งยืน

แผนย่อย	แนวทาง
๑. การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว	<p>๑) อนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศและแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง โดยอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศและแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง ควบคู่กับการลดภัยคุกคามต่อพื้นที่ ชนิดสัตว์ป่า และพืชเฉพาะถิ่น ป้องกันและกำจัดชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน ในแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ สร้างระบบฐานข้อมูลและธนาคารพันธุกรรม ให้มีความสำคัญกับพันธุกรรมท้องถิ่นที่มีคุณค่าต่อระบบนิเวศและ/หรือมีความสำคัญทางเศรษฐกิจ และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง พัฒนากลไกทางเศรษฐศาสตร์ และมาตรการจูงใจในการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ สร้างกลไกการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเท่าเทียมและยุติธรรมในระดับท้องถิ่น รวมถึงพัฒนาและบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมการทำงานบูรณาการระหว่างภาคส่วน อาทิ ภาคเกษตร ให้เกิดการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน</p> <p>๒) รักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการบริหารจัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการพื้นที่เสี่ยงต่อการถูกบุกรุก พร้อมทั้งให้มีการบริหารจัดการเชิงพื้นที่และมีการบูรณาการทุกหน่วยงานในการตรวจสอบติดตาม เฝ้าระวังและป้องกันการบุกรุกป่า และส่งเสริมการฟื้นฟูระบบนิเวศป่าธรรมชาติที่สภาพเสื่อมโทรม</p> <p>๓) ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน โดยพัฒนาและส่งเสริมโรงงานอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรม และเมืองอุตสาหกรรม ตามแนวทางอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่ช่วยสร้างการเติบโต ทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการขับเคลื่อนเกษตรกรรมยั่งยืน ทั้งการเพาะปลูก ปศุสัตว์ และประมง ตลอดจนห่วงโซ่คุณค่า และกำหนดให้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งติดฉลากสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีการผลิตให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และมีมาตรการเพื่อจำกัดการใช้เทคโนโลยีหรือเครื่องจักรที่ไม่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามช่วงเวลาที่เหมาะสม</p>
๒. การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ	<p>๑) ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก</p> <p>๒) ปรับตัวเพื่อลดความสูญเสียและเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ปรับปรุงการบริหารจัดการพิบัติภัยทั้งระบบ</p>
๓. การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล	<p>๑) จัดการสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล จำกัดการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ส่งเสริมให้มีการลดและเลิกการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช สำหรับการทำการเกษตรทุกประเภทเพื่อป้องกันการปนเปื้อนของสารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชในสิ่งแวดล้อม ในรูปแบบมาตรฐานสากล ได้แก่ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม โดยให้มีข้อกำหนดสำหรับการทำการเกษตรทุกประเภท เพื่อควบคุมและป้องกันการแพร่กระจายของสารเคมีเกษตรออกสู่สิ่งแวดล้อม ได้แก่ น้ำใต้ดิน แม่น้ำ ลำคลอง แหล่งน้ำทะเล การชะล้างและตกค้างในดินรวมทั้งการฟุ้งกระจายในอากาศ โดยจะต้องเป็นความรับผิดชอบของผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่าย และผู้ใช้สารเคมีในการควบคุมป้องกันการแพร่กระจายของสารเคมีดังกล่าว และรับผิดชอบในการส่งเสริมความรู้และการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและปลอดภัย</p>

๒.๒.๑๙ แผนแม่บทด้านการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ

แผนย่อย	แนวทาง
๑. การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ	<p>๑) จัดการน้ำเพื่อชุมชนชนบท พัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ โดยจัดให้มีน้ำสะอาดใช้ทุกครัวเรือนในชุมชนชนบท ในปริมาณ คุณภาพ ราคาที่เข้าถึงได้</p> <p>๒) จัดการน้ำเพื่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมฟื้นฟู อนุรักษ์ พื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่พักน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติ (รวมลำน้ำ) แอ่งน้ำบาดาล การระบายน้ำจากเมืองชายฝั่ง ให้มีปริมาณและคุณภาพน้ำ และใช้ประโยชน์ได้ตามเกณฑ์ของแต่ละลุ่มน้ำ และจัดทำแผนและดำเนินการป้องกัน พื้นที่รักษา ร่วมกับแผนรักษาเขตต้นน้ำ และการอนุรักษ์ พื้นที่ รักษาสภาพสิ่งแวดล้อม แหล่งน้ำธรรมชาติ (รวมลำน้ำ) ตามพื้นที่ที่กำหนด ตามความสำคัญ และข้อตกลงที่มีของแต่ละลุ่มน้ำ</p>

แผนย่อย	แนวทาง
๑. การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ (ต่อ)	<p>๓) จัดระบบการจัดการน้ำในภาวะวิกฤติ จัดระบบการจัดการพิบัติภัยจากน้ำในภาวะวิกฤติ (รวมภัยจากน้ำท่วม ลมพายุ ภัยแล้ง แผ่นดินถล่ม พายุคลื่น (storm surge) และน้ำท่วมพื้นที่ติดทะเล (coastal floods) ให้สามารถลดความสูญเสียและความเสี่ยงจากภัยพิบัติที่เกิดจากน้ำตามหลักวิชาการ ให้อยู่ในขอบเขตที่ควบคุมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้สามารถฟื้นตัวได้ในเวลาอันสั้น โดยแบ่งตามลักษณะของแต่ละพื้นที่และลุ่มน้ำ</p> <p>๔) จัดการบริหารน้ำเชิงลุ่มน้ำอย่างมีธรรมาภิบาล ประกอบด้วย</p> <p>(๑) จัดการให้มีการจัดหาและใช้น้ำที่สมดุล ทนสมัย ทนการณ และสร้างความเป็นธรรมใช้มาตรการทั้งทางโครงสร้าง กฎระเบียบการวางองค์การจัดการ การจัดหาและใช้น้ำที่ได้สมดุล</p> <p>(๒) มีระบบและกลไกการจัดสรรน้ำ การกำหนดโควตาน้ำที่จำเป็นและเป็นธรรม เพื่อการยกระดับผลิตภาพการใช้น้ำให้เทียบเท่าระดับสากล</p> <p>(๓) การพัฒนารูปแบบเพื่อยกระดับการจัดการน้ำในพื้นที่ และลุ่มน้ำ (ที่เชื่อมโยงการตลาด การผลิตพลังงานของเสียตามแนวคิด circular economy) และการผันน้ำในพื้นที่ที่มีความสำคัญ</p> <p>(๔) การศึกษา วิจัย พัฒนา เทคโนโลยี และนวัตกรรมเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ พร้อมทั้งการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มของภาคการผลิตและบริการ และรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต</p>
๒. การเพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบในการใช้น้ำอย่างประหยัดรู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากล	<p>๑) จัดการน้ำในเขตเมือง จัดให้มีน้ำเพียงพอต่อการเจริญเติบโตของเขตเมืองเพื่อการอยู่อาศัย การพาณิชย์และบริการ พร้อมระบบจัดการน้ำในเขตเมือง มีระบบแผนผังน้ำ ระบบกระจายน้ำดี ระบบรวบรวมน้ำเสีย ระบบป้องกันน้ำท่วมและระบายน้ำ คุณภาพในทางน้ำ</p> <p>๒) จัดการน้ำเพื่อการพัฒนา จัดให้มีน้ำอย่างเพียงพอสำหรับการพัฒนาเกษตรและอุตสาหกรรมตามแผนการเติบโตแบบสีเขียว การท่องเที่ยว และเพื่อผลิตพลังงาน พร้อมมีระบบดูแลน้ำภายในพื้นที่สำหรับผู้ใช้น้ำในนิคมเกษตร อุตสาหกรรมสมัยใหม่ พื้นที่ชลประทาน พื้นที่เกษตรน้ำฝน พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ แหล่งท่องเที่ยว เกษตรพลังงาน เกษตรเพิ่มมูลค่าและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม</p> <p>๓) เพิ่มผลิตภาพของการใช้น้ำ โดยการใช้น้ำอย่างมีคุณค่า การใช้น้ำซ้ำ การนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ เพิ่มประสิทธิภาพการส่งและการใช้น้ำทุกภาคส่วน พร้อมเพิ่มการเก็บกักน้ำในพื้นที่</p>
๓. การอนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ	<p>๑) พิสูจน์และสอบเขตตามเอกสารสิทธิ์ แนวแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติ ให้ชัดเจนและขึ้นทะเบียนโดยหน่วยงานรับผิดชอบหลัก</p> <p>๒) จัดการ แก้ไขปัญหา และป้องกันการรุกรานแนวเขตแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติ</p> <p>๓) อนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติในทุกมิติ เช่น ด้านการระบายน้ำ เก็บกักน้ำ การจัดการคุณภาพน้ำ ขยะวัชพืชสิ่งกีดขวางทางน้ำ การบำรุงรักษา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตของชุมชนริมน้ำ สุนทรียภาพทางธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพ</p> <p>๔) จัดทำข้อกำหนดในการออกแบบทั้งเชิงภูมิสถาปัตยกรรมและวิศวกรรมเพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูแม่น้ำ ลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติ</p>

๒.๒.๒๐ แผนแม่บทด้านการบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ -

๒.๒.๒๑ แผนแม่บทด้านการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ -

๒.๒.๒๒ แผนแม่บทด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม -

๒.๒.๒๓ แผนแม่บทด้านการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

แผนย่อย	แนวทาง
๑. การวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม ด้านเศรษฐกิจ	<p>๑) พัฒนาเกษตรสร้างมูลค่า โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในภาคการเกษตร เป้าหมายของประเทศ ได้แก่ เกษตรอัตลักษณ์ เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทั้งในเชิงปริมาณ คุณภาพ และความหลากหลายของผลผลิต รวมทั้งเพื่อยกระดับรายได้ ลดรายจ่ายและลดปัจจัยเสี่ยงในการทำการเกษตรให้กับเกษตรกร ตลอดจนรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ การพัฒนาสายพันธุ์พืชและสัตว์ การลดต้นทุนแรงงานและปัจจัยการผลิต การพยากรณ์อากาศ และวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงเพื่อการเกษตร การรักษาและแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เป็นต้น</p> <p>๒) พัฒนาอุตสาหกรรมแห่งอนาคต โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในภาคอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ ได้แก่ อุตสาหกรรมชีวภาพ อุตสาหกรรมความมั่นคง อุตสาหกรรมพลังงาน อุตสาหกรรมดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ และอุตสาหกรรมอาหาร ยา และเครื่องสำอาง โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ ชีววัตถุและวัคซีน สมุนไพร วิทยาการหุ่นยนต์ และระบบอัตโนมัติ ความปลอดภัยไซเบอร์ พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก โครงข่ายพลังงานอัจฉริยะ การกักเก็บพลังงาน การบินและอวกาศ การขนส่งระบบราง และข้อมูลขนาดใหญ่</p> <p>๓) พัฒนาบริการแห่งอนาคต โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรม ในภาคบริการ เป้าหมายของประเทศ ได้แก่ การบริการทางการแพทย์ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีคุณภาพอย่างยั่งยืน และการบริการขนส่งและโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับการให้บริการ เพิ่มทักษะของบุคลากรไทย ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด</p>
๒. การวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม ด้านสิ่งแวดล้อม	<p>๑) ศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพ โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพของทรัพยากรทางบก ทางน้ำและทางทะเล</p> <p>๒) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการเตรียมความพร้อมและรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก รวมทั้งการบริหารจัดการพิบัติภัยทั้งระบบ</p> <p>๓) พัฒนาการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการพัฒนาการจัดการสิ่งแวดล้อม และการจัดการมลพิษ เพื่อส่งเสริมภาคการผลิตทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และควบคุมมลพิษในรูปแบบต่าง ๆ โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ การผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การลดของเสียจากต้นทาง การจัดการขยะมูลฝอย น้ำเสีย และของเสียอันตราย การนำของเหลือทิ้งมาใช้ประโยชน์</p> <p>๔) พัฒนาการบริหารจัดการน้ำ โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการพัฒนาการบริหารจัดการน้ำ เพื่อให้เพียงพอต่อการอุปโภค บริโภค รวมทั้ง ใช้ในภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และการรักษาระบบนิเวศ โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ อุทกวิทยาเชิงพื้นที่ ระบบน้ำชุมชนและเกษตร</p> <p>๕) พัฒนาการจัดการพลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการพัฒนา และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านพลังงานหมุนเวียนและเทคโนโลยี ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะระบบการกักเก็บพลังงาน และระบบโครงข่ายไฟฟ้าอัจฉริยะ และการนำมาใช้เพื่อให้สามารถผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนและกระจายศูนย์ได้ในสัดส่วนที่สูงขึ้น</p>

๒.๓ แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ อันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-๑๙

พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕

แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด - ๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ ได้จัดทำขึ้นในช่วงเวลาของการพัฒนาประเทศท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ความปกติใหม่ และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของโลกอีกนัยหนึ่ง โดยในการจัดทำแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ ครั้งนี้ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้นำแนวคิด “ลั้มแล้วลุกไว” อันประกอบด้วย การพร้อมรับ (Cope) การปรับตัว (Adapt) และการเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน (Transform) ซึ่งสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นหลักคิดในการพัฒนา เพื่อให้ประเทศไทยมีความเข้มแข็ง เท่าทัน มีศักยภาพในการรับและลดความเสี่ยง สามารถสร้างสรรค์ผลประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนยืนหยัดและเจริญเติบโตต่อไปได้ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ รายละเอียดดังตารางแนวทางการพัฒนาในแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในระหว่าง พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕ ดังนี้

แนวทาง การพัฒนา	พร้อมรับ (Cope)	ปรับตัว (Adapt)	เปลี่ยนแปลง เพื่อพร้อมเติบโต (Transform)
	การลดความเปราะบาง โดยการขจัดจุดอ่อนและข้อจำกัดเดิมที่มี และพร้อมบริหารจัดการในทุกภาวะการณ์ได้อย่างเต็มศักยภาพ ภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด	การปรับรูปแบบ และแนวทางการดำเนินการให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงและความไม่แน่นอน การกระจายความเสี่ยง รวมถึงการปรับตัวเพื่อสร้างโอกาสจากการเปลี่ยนแปลง	การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างและปัจจัยพื้นฐาน เช่น ระเบียบกฎหมาย นโยบาย และสถาบัน เพื่อพลิกวิกฤตให้เป็นโอกาส และมุ่งสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพทั่วถึง และยั่งยืน

๑) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากภายในประเทศ (Local Economy)

แนวทาง การพัฒนา	พร้อมรับ (Cope)	ปรับตัว (Adapt)	เปลี่ยนแปลง เพื่อพร้อมเติบโต (Transform)
๑.๑ การส่งเสริม การจ้างงาน	๑) ส่งเสริมการจ้างงานใหม่โดยเฉพาะในระดับพื้นที่ในกลุ่มแรงงานนอก ระบบแรงงานที่ได้รับผลกระทบ และกลุ่มบัณฑิตจบใหม่รวมถึง รักษาการจ้างงานภายในประเทศ เดิม โดยเฉพาะในสาขา ที่ได้รับ ผลกระทบจากโควิด-๑๙ ๒) พัฒนาระบบข้อมูลแรงงานที่ ครอบคลุม ทั้งในระบบและนอก ระบบ ตลอดจนกำลังแรงงานในวัย เรียนที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน เพื่อจำแนกแรงงานที่ ต้องการความ ช่วยเหลือได้อย่างแม่นยำ รวมถึง จับคู่ความต้องการของผู้หางานกับ ผู้จ้างงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	๑) ส่งเสริมการสร้างงานที่สอดคล้องกับภาคเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มเติบโตในอนาคต รวมถึง ศักยภาพ โอกาส และความ ต้องการของประชาชนในพื้นที่ ๒) ส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุ เพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ ลด ภาระของครอบครัวและบรรเทา ปัญหาการลดลงของประชากร วัยแรงงาน	๑) ปรับโครงสร้างตลาดแรงงาน โดยโยกย้าย แรงงานไปสู่ภาค การผลิตที่มีผลิตภาพ รายได้ และใช้ทักษะสูงกว่า ๒) พัฒนากลไกการติดตามประเมิน ผล ให้สะท้อนสถานการณ์และ นำไปสู่การพัฒนาด้านแรงงาน ของไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๓) ปรับปรุงระเบียบกฎหมายเพื่อ ไม่ให้เป็นอุปสรรคต่อการดึงดูด แรงงานทักษะสูงให้เข้ามา ทำงานในประเทศ และส่งเสริม การถ่ายทอดทักษะและองค์ ความรู้ให้แก่แรงงานภายใน ประเทศ

แนวทาง การพัฒนา	พร้อมรับ (Cope)	ปรับตัว (Adapt)	เปลี่ยนแปลง เพื่อพร้อมเติบโต (Transform)
๑.๒ การช่วยเหลือและพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)	๑) เร่งแก้ปัญหาสภาพคล่องของ SMEs ให้สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละกลุ่มเป้าหมาย โดยการแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่าย ปรับโครงสร้างหนี้ และเพิ่มช่องทางการเข้าถึงสินเชื่อ และแหล่งเงินทุนด้วยต้นทุนที่เหมาะสม เพื่อให้ธุรกิจที่มีศักยภาพยังสามารถอยู่รอดและรักษาการจ้างงานต่อไปได้	๑) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ SMEs และวิสาหกิจชุมชนปรับตัวสู่ธุรกิจใหม่ที่มีแนวโน้มความต้องการมากขึ้นในอนาคต เช่น สินค้าและบริการสำหรับผู้สูงอายุ สินค้าและบริการเพื่อสุขภาพ และสินค้าสีเขียว เป็นต้น รวมถึงมีส่วนร่วมในห่วงโซ่มูลค่าของอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย ๒) สร้างแรงจูงใจให้ธุรกิจขนาดใหญ่ช่วย SMEs ในการพัฒนา และสร้างมูลค่าธุรกิจ รวมถึงใช้เทคโนโลยีในการดำเนินธุรกิจ ตลอดกระบวนการ ทั้งการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาด ๓) ส่งเสริมการระดมทุนผ่านเครื่องมือทางการเงินที่หลากหลาย อาทิ การใช้แพลตฟอร์มเพื่อการระดมทุนสาธารณะ ๔) สนับสนุนเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนและเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ SMEs ระดับพื้นที่	๑) ปรับปรุงโครงสร้างปัจจัยแวดล้อมทั้งระบบเพื่อขจัดอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจและยกระดับประสิทธิภาพของ SMEs ได้แก่ - ลดต้นทุนในการดำเนินธุรกิจของ SMEs โดยการผ่อนคลายมาตรการภาครัฐที่จะช่วยให้การดำเนินธุรกิจมีความสะดวกคล่องตัว และมีโอกาสทางธุรกิจมากขึ้น อาทิ การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ - ปรับปรุงระเบียบกฎหมายเพื่อแก้ปัญหาและป้องกันการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม - บูรณาการระหว่างหน่วยงานเพื่อลดความซ้ำซ้อน และเพิ่มประสิทธิภาพการช่วยเหลือและสนับสนุน SMEs - ปรับปรุงโครงสร้างระบบงบประมาณ และกลไกการติดตามประเมินผล ให้เอื้อต่อการส่งเสริม SMEs
๑.๓ การกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจไปยังหัวเมืองหลักในภูมิภาคและเมืองรอง	๑) สร้างตำแหน่งงานในภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อรองรับผู้ว่างงาน แรงงานคืนถิ่น และบัณฑิตจบใหม่	๑) ส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่หัวเมืองหลักในภูมิภาค เมืองรอง และเขตเศรษฐกิจพิเศษ โดยคำนึงถึงฐานทรัพยากร ความพร้อมและศักยภาพของพื้นที่ ผ่านการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษี พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการค้าการลงทุนแบบครบวงจร รวมถึงส่งเสริมการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับภาคธุรกิจ อาทิ ระบบการขนส่งและกระจายสินค้า ๒) พัฒนาเมืองให้น่าอยู่ โดยจัดระบบขนส่งสาธารณะ สาธารณูปโภคสาธารณูปการที่มีคุณภาพและให้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนและกิจกรรมเศรษฐกิจ	๑) เสริมสร้างจุดเด่นทางเศรษฐกิจของแต่ละภาคหรือกลุ่มจังหวัด โดยการพัฒนาการรวมกลุ่มและเชื่อมโยงผู้ประกอบการในพื้นที่เพื่อสร้างศักยภาพในการเติบโตทางเศรษฐกิจและสร้างการจ้างงานในระยะยาว ๒) เพิ่มศักยภาพและบทบาทหน้าที่ของท้องถิ่นในการกำกับดูแลและกำหนดมาตรฐานการให้บริการสาธารณะ รวมถึงมีความสามารถในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่มากยิ่งขึ้น ๓) ยกระดับสถาบันการศึกษาในพื้นที่ให้เป็นศูนย์กลางการพัฒนา และการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยี นวัตกรรมที่ส่งเสริมจุดเด่นทางเศรษฐกิจของพื้นที่นั้น ๆ

๒) การยกระดับขีดความสามารถของประเทศเพื่อรองรับการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนในระยะยาว (Future Growth)

แนวทาง การพัฒนา	พร้อมรับ (Cope)	ปรับตัว (Adapt)	เปลี่ยนแปลง เพื่อพร้อมเติบโต (Transform)
๒.๑ การส่งเสริม อุตสาหกรรม และบริการ ทางการ แพทย์ครบ วงจร	๑) ส่งเสริมการผลิตสินค้าและบริการ ทางสุขภาพที่ผู้บริโภคมีแนวโน้มความ ต้องการเพิ่มสูงขึ้น ๒) ขยายช่องทางการตลาดทั้งการแพทย์ แผนปัจจุบันและการแพทย์แผนไทย	๑) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและ นวัตกรรมทางการแพทย์เพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในการให้บริการด้าน สุขภาพ ๒) เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมอื่นที่ เกี่ยวเนื่องเช่น การท่องเที่ยวเชิง สุขภาพ และอุตสาหกรรมอาหาร เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม	๑) มุ่งสู่การเป็นศูนย์กลาง อุตสาหกรรมและบริการทาง การแพทย์ โดยส่งเสริมการวิจัยและ พัฒนาผลิตภัณฑ์ยาและเครื่องมือ แพทย์ พัฒนามาตรฐานคุณภาพ ตลอดห่วงโซ่คุณค่าของอุตสาหกรรม การแพทย์ครบวงจร สร้างมูลค่าเพิ่ม ให้แก่สินค้าและบริการที่เกี่ยวข้อง และส่งเสริมการพัฒนาขีด ความสามารถในการแข่งขันของ ผู้ประกอบการไทย
๒.๒ การส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิง สร้างสรรค์ และเน้น คุณภาพ	๑) ส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ ทั้งในกลุ่มภาครัฐ เอกชน และประชาชน ทั่วไป ๒) ยกระดับมาตรฐานความปลอดภัย โดยเฉพาะในการสอบสวนโรคและ ติดตามกลุ่มเสี่ยงอย่างทั่วถึงและ ครอบคลุม ๓) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ พร้อมทั้งพัฒนาชุมชน ผู้ประกอบการ และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยการมีส่วน ร่วมของท้องถิ่นและมุ่งเน้นการใช้ แรงงานและทรัพยากรในท้องถิ่น	๑) ปรับรูปแบบและสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้แก่การท่องเที่ยว โดยประยุกต์ใช้ จุดแข็งของไทยภายใต้เงื่อนไขและ บริบทใหม่ของโลก อาทิ การส่งเสริม ภาพลักษณ์ของไทยในฐานะประเทศ ที่ปลอดภัยจากโรคระบาด เพื่อให้ เป็นจุดหมายปลายทางของการ ท่องเที่ยวของกลุ่มผู้มั่งคั่งสูงและ การท่องเที่ยวแบบเที่ยวไปด้วย ทำงานไปด้วย ๒) เพิ่มความหลากหลายให้กับ การท่องเที่ยวโดยเชื่อมโยงกับบริการทาง การแพทย์และการพัฒนา อุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์เพื่อเพิ่ม มูลค่า และใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อทำการตลาดและสร้างประสบ การณ์การท่องเที่ยวรูปแบบใหม่	๑) เปลี่ยนแปลงแนวทางการพัฒนา ภาคการท่องเที่ยวทั้งระบบให้มุ่งเน้น ที่เชิงคุณภาพมากกว่าปริมาณ ทั้ง แนวทางการส่งเสริม การลงทุน รูปแบบการท่องเที่ยวที่ สนับสนุนรวมถึงกลไกและวิธีการใน การติดตามประเมินผลที่สามารถ สะท้อนการดำเนิน การได้อย่างเป็นรูปธรรม ๒) เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของเมือง รองและท้องถิ่นที่มีศักยภาพ เพื่อ กระจายรายได้ไปยังชุมชนและ เศรษฐกิจฐานราก
๒.๓ การยก ระดับภาค การเกษตร สู่เกษตร มูลค่าสูง	๑) สร้างแพลตฟอร์มการตลาดดิจิทัลให้ กลุ่มเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน สามารถเข้าถึงตลาดและผู้บริโภคทั้ง ในประเทศและต่างประเทศได้ โดยตรง เพื่อสร้างรายได้ และเป็น ฐานรองรับให้แก่แรงงานที่ตกงาน	๑) ส่งเสริมการปรับตัวของเกษตรกร โดยการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า เกษตรผ่านการประยุกต์ใช้ภูมิ ปัญญาท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์ เฉพาะพื้นที่ พัฒนาระบบคุณภาพ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ มาตรฐาน ความปลอดภัย และใช้ประโยชน์ จากความหลากหลายทางชีวภาพ พร้อมทั้งเรียนรู้การใช้แพลตฟอร์ม และเครื่องมือทางการตลาด ออนไลน์รูปแบบใหม่เพื่อเพิ่ม โอกาสในการสร้างรายได้	๑) ปรับโครงสร้างภาคการเกษตรโดย การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใน กระบวนการผลิตและการบริหาร จัดการเพื่อเพิ่มผลผลิตภาคการเกษตร สร้างมูลค่าเพิ่มในสินค้าเกษตร และสามารถเป็นวัตถุดิบที่มี คุณภาพในภาคการผลิตต่อเนื่อง อาทิ อุตสาหกรรมอาหาร และ อุตสาหกรรมและบริการทาง การแพทย์

แนวทาง การพัฒนา	พร้อมรับ (Cope)	ปรับตัว (Adapt)	เปลี่ยนแปลง เพื่อพร้อมเติบโต (Transform)
๒.๓ การยก ระดับภาค การเกษตร สู่เกษตร มูลค่าสูง (ต่อ)		๒) พัฒนาระบบโลจิสติกส์และห่วงโซ่ อุปทานภาคการเกษตรให้ยัง สามารถขนส่งสินค้าทั้งในประเทศ และระหว่างประเทศได้ในสภาวะ วิกฤตที่ระบบตลาดหยุดชะงัก รวมถึงเชื่อมโยงกับภาคการผลิตอื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	
๒.๔ การส่งเสริม อุตสาหกรรม อาหาร	๑) ช่วยเหลือด้านสภาพคล่องโดยการ ส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อ เพิ่มกำลังการผลิต และการจ้างงาน ๒) ส่งเสริมการเข้าถึงตลาด ทั้งตลาด ภายในประเทศและตลาด ต่างประเทศ	๑) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการใน อุตสาหกรรมอาหารปรับตัวให้ สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้บริโภคยุคใหม่ และมุ่งสู่ธุรกิจ อาหารมูลค่าสูง อาทิ อาหารเพื่อ สุขภาพ และอาหารทางการแพทย์ ๒) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาผลิต ภัณฑ์กระบวนการผลิต และจัด จำหน่ายผลิตภัณฑ์อาหารมูลค่าสูง	๑) ยกระดับโครงสร้างอุตสาหกรรม อาหารทั้งห่วงโซ่มูลค่า โดยการ สร้างและใช้ประโยชน์จาก เทคโนโลยีและนวัตกรรม อาทิ การ ส่งเสริมระบบเกษตรอัจฉริยะ เพื่อ ผลิตวัตถุดิบที่มีคุณภาพ ให้แก่ อุตสาหกรรมอาหาร ๒) เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นและวิสาหกิจ ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในห่วงโซ่ อุปทาน
๒.๕ การปรับ อุตสาหกรรม ยานยนต์ ไปสู่ อุตสาหกรรม ยานยนต์ สมัยใหม่	๑) ช่วยเหลือผู้ประกอบการโดยเฉพาะ ผู้ประกอบการรายย่อยที่ได้รับผล กระทบจากการเปลี่ยนผ่านไปสู่ อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ อาทิ ผู้ผลิตชิ้นส่วนรถยนต์และผู้ให้บริการ ซ่อมแซมและบำรุงรักษา	๑) สนับสนุนการปรับตัวของ ผู้ประกอบการและแรงงานใน อุตสาหกรรมยานยนต์และ อุตสาหกรรมและบริการที่ เกี่ยวเนื่อง ให้พร้อมสำหรับการ ผลิตยานยนต์สมัยใหม่ ทั้งยานยนต์ ไฟฟ้าและยานยนต์ขับเคลื่อน อัตโนมัติ พร้อมทั้งกระตุ้นการ ลงทุนใหม่ ๆ ด้วยการให้สิทธิ ประโยชน์ที่จำเป็น พร้อมทั้ง ส่งเสริมความร่วมมือระดับประเทศ ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีและ ความเชี่ยวชาญ ๒) ส่งเสริมการใช้ชิ้นส่วนในประเทศ ในการพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์ สมัยใหม่ที่ไม่ขัดต่อข้อตกลงหรือ กฎเกณฑ์ของความร่วมมือ/การค้า ระหว่างประเทศ	๑) ส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงของ อุตสาหกรรมยานยนต์ทั้งระบบไปสู่ ยานยนต์สมัยใหม่ที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อม โดยการปรับระเบียบ กฎหมาย ส่งเสริมการวิจัยและ พัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง อาทิ เทคโนโลยีแบตเตอรี่และมอเตอร์ พร้อมทั้งกระตุ้นอุปสงค์ของ ผู้บริโภคในประเทศและจัดให้มี สถานีบริการอัดประจุที่ทั่วถึง ๒) เชื่อมโยงอุตสาหกรรมยานยนต์ กับสาขาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม เพื่อขยายฐานอุตสาหกรรม อาทิ อุตสาหกรรมต่อเรืออุตสาหกรรม ระบบราง อุตสาหกรรมชิ้นส่วน อิเล็กทรอนิกส์

๓) การพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของคนให้เป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ

(Human Capital)

แนวทาง การพัฒนา	พร้อมรับ (Cope)	ปรับตัว (Adapt)	เปลี่ยนแปลง เพื่อพร้อมเติบโต (Transform)
๓.๑ การพัฒนา ทักษะ แรงงานและ การเรียนรู้	<p>๑) ส่งเสริมแรงงานที่อยู่ในภาคการผลิตและบริการที่ได้รับผลกระทบให้ได้รับการฝึกอบรมยกระดับทักษะ และปรับศักยภาพแรงงานให้เหมาะสมกับรูปแบบธุรกิจและโครงสร้างเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป</p> <p>๒) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการยกระดับและควบคุมคุณภาพมาตรฐานของศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน รวมถึงพัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับบริบทของตลาดแรงงานและเงื่อนไขความต้องการของผู้เรียน</p> <p>๓) ส่งเสริมการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับการเรียนการสอน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การพัฒนาทักษะอาชีพ /แสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจ</p>	<p>๑) ส่งเสริมให้แรงงานมีทักษะที่หลากหลายมีความยืดหยุ่นพร้อมปรับตัวสู่วิธีการทำงานหรืออาชีพใหม่เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น ด้วยการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของแรงงาน</p> <p>๒) ปรับรูปแบบการเรียนรู้และพัฒนาทักษะให้มีความยืดหยุ่นและตอบสนองต่อภาวะวิกฤตมากขึ้น อาทิ การเรียนรู้ทางไกล หลักสูตรระยะสั้น และการผสมผสานการเรียนรู้แบบออฟไลน์และออนไลน์</p> <p>๓) ส่งเสริมทักษะที่จำเป็นโดยเฉพาะทักษะภาษาต่างประเทศ และทักษะดิจิทัล รวมถึงทักษะที่สำคัญอื่นๆ</p>	<p>๑) ผลักดันให้เกิดการบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนในการปฏิรูประบบการผลิตกำลังคนทั้งการศึกษาและการพัฒนาทักษะแรงงานให้เชื่อมโยงกันและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยให้สอดคล้องกับแนวคิดทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ ภาคการผลิตเป้าหมาย และทิศทางการพัฒนาประเทศ</p> <p>๒) สร้างสภาพแวดล้อมและพัฒนาบุคลากรให้เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้คนทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงโอกาสในการยกระดับและปรับทักษะความรู้ และทักษะเพื่อการพัฒนาตนเอง และประกอบอาชีพที่หลากหลาย</p>
๓.๒ การขยาย และพัฒนาระบบหลัก ประกันทาง สังคม	<p>๑) ช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยคนยากจน กลุ่มเปราะบาง และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-๑๙ และภาวะวิกฤตอื่นๆ ให้ได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง</p> <p>๒) ส่งเสริมและผลักดันให้แรงงานเข้าสู่ระบบประกันสังคมเพิ่มมากขึ้น เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางรายได้</p> <p>๓) ส่งเสริมการจัดสวัสดิการโดยชุมชนแบบพึ่งตนเอง</p>	<p>๑) ส่งเสริมการใช้และพัฒนาระบบและกลไกการช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่มให้ตรงจุดโดยใช้ระบบข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เชื่อมโยงฐานข้อมูลต่างๆ เข้าด้วยกัน</p> <p>๒) ริเริ่มออกแบบหลักประกันทางสังคมที่รองรับรูปแบบการทำงานในอนาคต อาทิ การจ้างแรงงานแบบชั่วคราว</p>	<p>๑) พัฒนาระบบความคุ้มครองทางสังคมให้มีความบูรณาการระหว่างหน่วยงานโครงการเพื่อลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มการเกื้อกูลระหว่างกัน และเชื่อมโยงครอบคลุมคนทุกกลุ่มอย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับความยั่งยืนทางการคลัง โดยมุ่งเน้นการลงทุนเพื่อพัฒนาคุณภาพคนในระยะยาว</p>
๓.๓ การเสริม สร้างความ มั่นคงทาง สุขภาพ	<p>๑) พัฒนาระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ ทั้งระบบติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังโรคระบาด อุปกรณ์เครื่องมือทางการแพทย์ ตลอดจนการจัดการภาวะฉุกเฉินทั้งวงจร และเพิ่มขีดความสามารถในการติดตามประเมินแนวโน้มโอกาสการเกิดโรคร้ายโดยเน้นให้ชุมชนมีส่วนร่วม</p>	<p>๑) กระจายบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ พร้อมทั้งใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการขยายการให้บริการ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำระหว่างพื้นที่</p> <p>๒) ส่งเสริมการดูแลสุขภาพเชิงป้องกันให้ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพในการจัดการดูแลสุขภาพตนเอง และมีความภูมิคุ้มกันทั้งร่างกายและจิตใจ เพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดโรครวมถึงโรคอุบัติใหม่</p> <p>๓) สนับสนุนสินค้าและเทคโนโลยีที่ส่งเสริมการมีสุขภาพที่ดี</p>	<p>๑) ศึกษาแนวทางการปฏิรูประบบหลักประกันสุขภาพให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับการเป็นสังคมสูงวัยและอยู่บนพื้นฐานของความยั่งยืนทางการคลัง</p>

๔) การปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการฟื้นฟูและพัฒนาประเทศ (Enabling Factors)

แนวทาง การพัฒนา	พร้อมรับ (Cope)	ปรับตัว (Adapt)	เปลี่ยนแปลง เพื่อพร้อมเติบโต (Transform)
๔.๑ การพัฒนา โครงสร้าง พื้นฐานเพื่อ รองรับการ ปรับ โครงสร้าง เศรษฐกิจ ใหม่	<p>๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ตให้ครอบคลุมทั่วประเทศ สามารถให้บริการประชาชนอย่างมีคุณภาพและทั่วถึง</p> <p>๒) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชิงระบบ เช่น ระบบบริหารจัดการข้อมูลภาครัฐ ระบบการบริหารจัดการงานวิจัยสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ และระบบการแก้ปัญหาและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากวิกฤตต่าง ๆ</p> <p>๓) ช่วยเหลือประชาชนและธุรกิจรายย่อยให้เข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อรับประโยชน์จากมาตรการช่วยเหลือบริการของรัฐ การศึกษา และโอกาสทางเศรษฐกิจ</p>	<p>๑) ส่งเสริมการพัฒนาใช้ประโยชน์และประยุกต์ใช้โครงสร้างพื้นฐานให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ เช่น โครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ที่สามารถเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่และรองรับการเติบโตของเศรษฐกิจท้องถิ่น รวมถึงการปรับตัวของโรงแรมที่เคยมีเป้าหมายเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวจำนวนมาก ให้เป็นสถานที่พักผ่อนดูแลผู้สูงอายุแบบระยะยาวหรือสถานที่พัฒนาฝีมือแรงงาน เป็นต้น</p>	<p>๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานที่เชื่อมโยงครอบคลุมและทั่วถึงเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่การเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของภูมิภาค อาทิ ศูนย์กลางการให้บริการโลจิสติกส์ การค้าและการลงทุน</p>
๔.๒ การ ปรับปรุง กฎหมาย และส่งเสริม ภาครัฐ ดิจิทัล	<p>๑) ปรับปรุงและพัฒนาฐานข้อมูลแบบบูรณาการ โดยการจัดเก็บและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่างๆ รวมถึงการเปิดเผยและใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลในการวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการศักยภาพ และวางแผนการพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทเชิงพื้นที่ อาทิ ฐานข้อมูลประชาชนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตคนในพื้นที่ และฐานข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติเพื่อพัฒนาการผลิต</p>	<p>๑) นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการให้บริการประชาชน อาทิ กลไกเพื่อช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมาย และระบบเตรียมความพร้อมด้านการจัดการสาธารณภัย เพื่อบริการที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ</p>	<p>๑) ปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับและมาตรการต่างๆ ให้ส่งเสริมการแข่งขันไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาโครงสร้างเศรษฐกิจ สอดคล้องกับบริบท และเอื้อต่อการพัฒนาประเทศ</p> <p>๒) ริเริ่มดำเนินการปฏิรูปการจัดเก็บรายได้ของรัฐทั้งระบบ ทั้งรายได้จากภาษีและการบริหารจัดการทรัพย์สิน ควบคู่ไปกับการเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดสรรและใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้มีงบประมาณเพียงพอต่อการฟื้นฟูและพัฒนาประเทศ</p> <p>๓) พัฒนาโครงสร้างระบบและมาตรการทางภาษีให้มีความเสมอภาคและเป็นธรรม ยกกระดานเศรษฐกิจฐานราก รวมถึงส่งเสริมและไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา</p> <p>๔) ปรับโครงสร้างและวิธีปฏิบัติราชการให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว มีความบูรณาการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานที่ยึดภารกิจหรือพื้นที่เป็นพื้นฐาน และสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเท่าทัน</p>

แนวทาง การพัฒนา	พร้อมรับ (Cope)	ปรับตัว (Adapt)	เปลี่ยนแปลง เพื่อพร้อมเติบโต (Transform)
๔.๓ การพัฒนา องค์ความรู้ และ นวัตกรรม	๑) ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย และนวัตกรรมในประเทศ เพื่อสร้าง มูลค่าเพิ่มทางธุรกิจโดยเฉพาะ SMEs และวิสาหกิจชุมชน และยกระดับ คุณภาพชีวิตของประชาชน	๑) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมที่ตอบโจทย์ความ ต้องการของภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ เป้าหมายที่สามารถใช้ประโยชน์ เชิงพาณิชย์ได้จริง ๒) เสริมสร้างกลไกความร่วมมือใน การวิจัยและพัฒนาและร่วม ลงทุนระหว่างภาครัฐ เอกชน ภาควิชาการ และระบบการเงิน ในการพัฒนาและประยุกต์ใช้ องค์ความรู้และนวัตกรรม	๑) แก้ไขกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรค ต่อการผลิตงานวิจัยและ นวัตกรรม เพิ่มจำนวนและ คุณภาพบุคลากร และพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานด้านการวิจัย เพื่อส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็น ศูนย์กลางการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมที่สนับสนุนภาคการ ผลิตเป้าหมายในระดับภูมิภาค
๔.๔ การ เสริมสร้าง ความมั่นคง และการ บริหาร จัดการความ เสี่ยง	๑) ส่งเสริมการบรรเทาภาวะวิกฤตด้วย การใช้ฐานข้อมูล เทคโนโลยี และ นวัตกรรม เพื่อให้สามารถตอบสนอง ความต้องการผู้ประสบภัยอย่าง รวดเร็ว ท่วงถึงและเป็นธรรม	๑) พัฒนาระบบการเตรียมความ พร้อมด้านการจัดการภาวะวิกฤต ให้มีประสิทธิภาพ โดยการบูรณา การระบบการจัดการในภาวะ ฉุกเฉินให้มีเอกภาพ สามารถ รองรับเหตุการณ์ความขัดแย้ง และสาธารณภัยรูปแบบใหม่ใน ทุกมิติ อาทิ ความปลอดภัยทาง ไซเบอร์ และภัยพิบัติทาง ธรรมชาติ ๒) พัฒนากลไกในการส่งเสริมให้ ครัวเรือนออมเงินและบริหาร จัดการหนี้ได้อย่างเป็นระบบ เพื่อลดความเสี่ยงและสามารถ ดูแลตนเองได้ในภาวะวิกฤต	๑) เปิดโอกาสให้ท้องถิ่น มีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการความเสี่ยง ในพื้นที่ของตนเอง ตั้งแต่การ พัฒนาระบบเฝ้าระวังและเตือน ภัยล่วงหน้า การจัดการภาวะ วิกฤต และการเยียวยาผู้ที่ได้รับ ผลกระทบ
๔.๕ การ ส่งเสริมการ มีส่วนร่วม ของ เครือข่าย และภาคี การพัฒนา	๑) ผลักดันให้เกิดการบูรณาการความ ร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และ ภาคีการพัฒนาอื่น ๆ ทั้งในและ ต่างประเทศในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติฯ บรรลุเป้าหมาย อย่างเป็นรูปธรรม ๒) สนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาค ประชาชนในพื้นที่และภาคส่วน อื่นๆ ในสังคม เพื่อช่วยติดตาม ตรวจสอบ และเสนอแนะแนว ทางการฟื้นฟูและพัฒนาประเทศ โดยใช้แพลตฟอร์มและช่องทาง การสื่อสารต่างๆ ที่ประชาชน สามารถเข้าถึงได้	๑) ส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจ เพื่อสังคมเพื่อเปิดโอกาสให้ ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมใน การสร้างงาน สร้างรายได้ รวมถึงแก้ปัญหาสังคมและ สิ่งแวดล้อม	๑) เพิ่มบทบาทและศักยภาพของ ท้องถิ่นและยกระดับการมีส่วน ร่วมของภาคีต่างๆ ในการ บริหารราชการ แก้ไขปัญหา และพัฒนาประเทศ

๒.๔ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)

๒.๔.๑ บทนำ ภาคการเกษตรของไทยมีบทบาทสำคัญในการเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรและอาหารให้กับประเทศและส่งออกไปยังทั่วโลกมาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเป็นแหล่งจ้างงานและรองรับผลกระทบจากปัญหาเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในอดีตที่ผ่านมาโดยตลอด ทำให้คนไทยยังคงมีความมั่นคงด้านอาหารและมีรายได้เข้าสู่ประเทศ แต่อย่างไรก็ตาม ภาคการเกษตรของไทยยังคงประสบกับปัญหามากมาย เช่น ราคาผลผลิตที่ขาดเสถียรภาพ การใช้ปัจจัยการผลิตที่ไม่เหมาะสมความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ และปัญหาหนี้สินครัวเรือนเกษตรกรที่ยังอยู่ระดับสูง แม้ว่ารัฐบาลจะได้กำหนดแนวทางและมาตรการในการช่วยเหลือต่างๆ มาโดยตลอด แต่ส่วนใหญ่เป็นแผนระยะสั้นที่ขาดความต่อเนื่องและเป็นการแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้า ดังนั้น เพื่อเป็นการวางรากฐานการพัฒนาในระยะยาวอันจะนำไปสู่การพัฒนาและแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ จึงได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานการพัฒนาภาคการเกษตรให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และยังสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งเป็นการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ

ภาคการเกษตรไทย จากการประเมินสถานการณ์และแนวโน้มของประชากรโลก เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรที่ทั่วโลกกำลังให้ความสนใจ เช่น การนำเครื่องจักรกลมาใช้ในการเกษตรทดแทนแรงงาน การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่ การควบคุมสภาพแวดล้อมให้สามารถทำการผลิตได้ตลอดปีในสภาพโรงเรือน เป็นต้น รวมถึงการทบทวนสถานการณ์ภาคการเกษตรของไทยที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน สรุปประเด็นสำคัญที่นำไปสู่การวางแผนพัฒนาระยะยาว ได้แก่

๑) **การพัฒนาเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร** เรื่องการเข้าถึงข้อมูลเพื่อนำมาใช้ประโยชน์และการรวมกลุ่มให้เข้มแข็ง

๒) **ระบบการผลิต** เพิ่มผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่ภายใต้ข้อจำกัดขนาดพื้นที่ทำการเกษตร

๓) **ปัจจัยการผลิต** ต้องหาแนวทางรองรับปัญหาที่กำลังจะเกิดและมีแนวโน้มความรุนแรงเพิ่มขึ้น ได้แก่ แรงงานเกษตรอายุเฉลี่ยสูงขึ้น และเกษตรกรรุ่นใหม่มีจำนวนน้อย ดินและน้ำมีปัญหากจากการใช้ปัจจัยการผลิตที่ไม่เหมาะสม พื้นที่ชลประทานไม่ครอบคลุมพื้นที่ที่มีศักยภาพ เกษตรกรรายย่อยมีข้อจำกัดในการใช้เครื่องจักรกลการเกษตร รวมทั้งยังจำเป็นต้องพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อบริหารจัดการตลอดโซ่อุปทานตั้งแต่ปัจจัยการผลิต การแปรรูป บรรจุกักตุน และระบบโลจิสติกส์

๔) **ปัญหาหนี้สินและที่ดินทำกินของเกษตรกร** กรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกินของเกษตรกรมีแนวโน้มลดลงมากจากอดีต ส่วนหนึ่งมาจากปัญหาหนี้สินจากการขาดทุนในการทำการเกษตร

๕) **พัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตร** ในส่วนของผลผลิตการเกษตรจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการผลิตให้ได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด มีการพัฒนามาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถกำหนดเป็นมาตรฐานสินค้าเกษตรของอาเซียนและมาตรฐานสินค้าเกษตรของโลกต่อไป

๖) **สร้างมูลค่าเพิ่ม** สินค้าเกษตรต้องมีการพัฒนาต่อยอดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและผลิตสินค้าคุณภาพสูง เช่น สินค้าเกษตรอินทรีย์ เพื่อหนีจากตลาดระดับล่างและเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน

๗) **ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ** ต้องฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และส่งเสริมให้เกษตรกรทำการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: GAP) ในปัจจุบันภาคการเกษตรต้องเผชิญกับปัญหาสิ่งแวดล้อมระดับโลกที่มีแนวโน้มความรุนแรงมากขึ้น คือ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ดังนั้น จำเป็นจะต้องมีการศึกษาวิจัยเพื่อหาแนวทางในการรับมือกับปัญหาดังกล่าว ทั้งในเรื่องการปรับตัว และการลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้น โดยเพิ่มการจัดสรรงบประมาณในส่วนของการวิจัยและพัฒนา เพื่อสร้างองค์ความรู้และการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อใช้ในภาคการเกษตร

๘) การบริหารจัดการภาครัฐ จำเป็นต้องบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการปรับปรุงโครงสร้างและการกิจขององค์กร เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งการปรับปรุงกฎหมายกฎระเบียบด้านการเกษตรให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์

๒.๔.๒ สารสำคัญของยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)

ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐจากการระดมความคิดเห็นจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมีการวิเคราะห์ปัญหาความท้าทายและวิเคราะห์สภาพแวดล้อม เพื่อกำหนดประเด็นสำคัญของภาคการเกษตรไทยที่ควรได้รับการพัฒนาและมีแนวทางการรับอย่างต่อเนื่องในระยะยาว ดังนี้

๑) ปัญหาและความท้าทายภายในประเทศ

(๑.๑) เกษตรกรส่วนใหญ่ประสบปัญหาการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและจำเป็น มีหนี้สินและไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกิน การรวมกลุ่มไม่เข้มแข็งทำให้ไม่มีอำนาจในการต่อรอง ทั้งยังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และคนรุ่นใหม่สืบทอดอาชีพเกษตรกรน้อยลง

(๑.๒) ประสิทธิภาพการผลิตภาคการเกษตรอยู่ในระดับต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง มีการใช้ปัจจัยการผลิตอย่างไม่เหมาะสม รวมทั้งมีการแข่งขันและการกีดกันทางการค้าเพิ่มมากขึ้นในรูปแบบของการกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยของสินค้า รวมทั้งมาตรการเพื่อปกป้องสิ่งแวดล้อมในรูปแบบต่าง ๆ

(๑.๓) การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม เพื่อนำมาใช้ในการผลิตยังไม่ครอบคลุม จำกัด รวมทั้งการเข้าถึงข้อมูลด้านการเกษตรที่ทันสมัยเพื่อนำมาใช้ในการผลิตยังไม่ครอบคลุม

(๑.๔) การทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม เช่น การปลูกพืชซ้ำซาก การผลิตในพื้นที่ไม่เหมาะสมกับชนิดสินค้าเกษตร การปลูกในที่ลาดชันมีการบุกรุกทำลายป่าต้นน้ำ ลำธารส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติเสื่อมโทรม ประกอบกับมีการเกิดภัยธรรมชาติจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกที่มีความรุนแรงและความถี่สูงขึ้น

(๑.๕) นโยบายภาครัฐที่ผ่านมาส่วนใหญ่เป็นโครงการระยะสั้น ขาดความต่อเนื่องและมักเป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าและไม่มีการบูรณาการระหว่างกระทรวง

๒) ปัญหาและความท้าทายต่างประเทศ

(๒.๑) แนวโน้มประชากรโลกที่เพิ่มขึ้น ตามการคาดการณ์ขององค์การสหประชาชาติ คาดว่าประชากรโลกจะเพิ่มขึ้นจากประมาณ ๗,๐๐๐ ล้านคน เป็น ๙,๐๐๐ ล้านคน ในอีก ๒๐ ปีข้างหน้า ส่งผลต่อความต้องการอาหารที่เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ภายใต้การพัฒนาด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมในภาพรวมของโลกที่มีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ส่งผลทำให้ประสิทธิภาพการผลิตโดยรวมเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน

(๒.๒) แนวโน้มของโลกก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ทำให้ความต้องการอาหารเพื่อสุขภาพเพิ่มขึ้น โดยผู้บริโภคจะเน้นความสะดวกสบายในการดำเนินชีวิต เช่น การซื้อขายสินค้าออนไลน์ ซึ่งรวมถึงสินค้าเกษตรด้วย ทำให้ผู้บริโภคและผู้ผลิตสามารถติดต่อสื่อสารถึงความต้องการสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้การแข่งขันทางการค้าทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น

(๒.๓) การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจและการค้า รวมถึงการปรับเปลี่ยนขีดอำนาจของประเทศมหาอำนาจจากการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารประเทศ ล้วนส่งผลต่อนโยบายของประเทศ และกระทบต่อภาพรวมของเศรษฐกิจโลก

(๒.๔) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลก เป็นปัจจัยสำคัญที่ได้รับความสนใจและจะส่งผลกระทบต่อภาพรวมของการผลิตด้านการเกษตรของโลก

๓) หลักการแนวคิด

(๓.๑) เกษตรกรมีข้อมูลข่าวสารและความรู้ความสามารถทันสถานการณ์พึ่งพาตนเองได้ และสถาบันเกษตรกรเป็นกลไกหลักขับเคลื่อนการเกษตร ด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชา

(๓.๒) ตลาดนำกระบวนการผลิต และสินค้าเกษตรมีคุณภาพ มาตรฐานความปลอดภัย เติบโตอย่างยั่งยืน ด้วยงานวิจัย เทคโนโลยี นวัตกรรม ประยุกต์กับองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

(๓.๓) พื้นที่เกษตรมีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและปรับเปลี่ยนการผลิต ให้เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ ด้วยเทคโนโลยี/นวัตกรรม อาทิ Agri-Map และ Application เป็นต้น

๔) วิสัยทัศน์ “เกษตรกรมั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน”

๕) เป้าประสงค์ คือ เกษตรกรหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง (รายได้ประชาชาติต่อหัวมากกว่า ๑๓,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐฯ ~ ๓๙๐,๐๐๐ บาท/คน ในปี ๒๕๗๙) โดย

(๕.๑) เกษตรกรมีความสามารถในการอาชีพของตนเอง (Smart Farmer)

(๕.๒) สถาบันเกษตรกรมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ (Smart Agricultural Group)

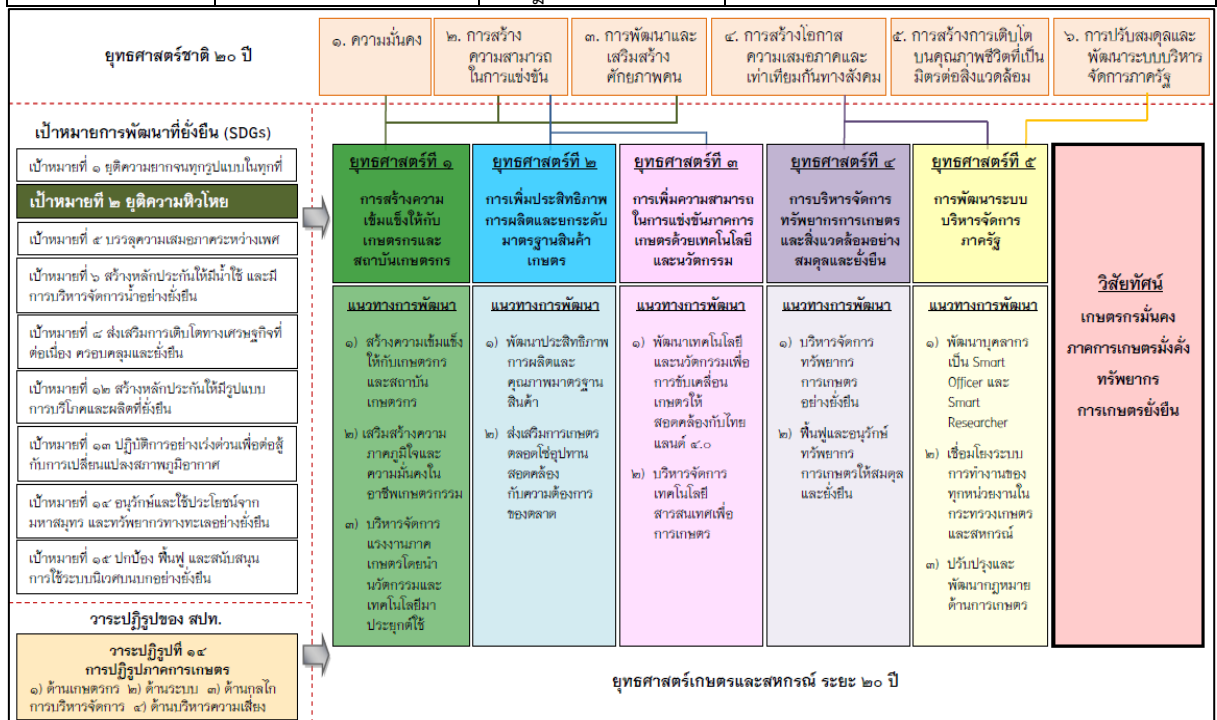
(๕.๓) สินค้าเกษตรมีคุณภาพมาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด (Smart Agricultural Product)

(๕.๔) พื้นที่เกษตรและภาคการเกษตรมีศักยภาพ (Smart Area / Agriculture)

๖) ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัด ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่	เป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัด
๑. การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร	๑) รายได้เฉลี่ยของเกษตรกร ๓๙๐,๐๐๐ บาท/คน ๒) เกษตรกรทุกคนเป็น Smart Farmer ๓) สถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็งในระดับ ๑ และ ๒ ร้อยละ ๙๕	๑) สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer ,Smart Group , Smart Enterprise ๒) เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกรรม ๓) บริหารจัดการแรงงานภาคเกษตรโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้	๑) รายได้ต่อหัวของเกษตรกร (บาท/คน) ๒) ร้อยละของเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต่อเกษตรกรในวัยแรงงาน (อายุ ๑๘ - ๖๔ ปี) ๓) ร้อยละของสถาบันเกษตรกรที่มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน - ร้อยละความเข้มแข็งของสหกรณ์ ระดับ ๑ และ ๒ - ร้อยละความเข้มแข็งของวิสาหกิจชุมชน ๔) จำนวนเกษตรกรที่เป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร - จำนวนสมาชิกสหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกร - จำนวนสมาชิกวิสาหกิจชุมชนด้านการเกษตร (เฉลี่ยกลุ่มละ ๑๕ คน) ๕) ดัชนีชี้วัดความผาสุกของเกษตรกร
๒. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร	๑) GDP ภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓ ต่อปี ๒) ฟาร์ม โรงงาน และสถานประกอบการได้มาตรฐาน ๓) การทำเกษตรแบบแปลงใหญ่ ๙๐ ล้านไร่ จำนวน ๑๔,๖๐๐ แปลง	๑) พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมาตรฐานสินค้า ๒) ส่งเสริมการเกษตรตลอดโซ่อุปทานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด	๑) GDP ภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น (ร้อยละต่อปี) ๒) ร้อยละของจำนวนฟาร์ม / โรงงาน / สถานประกอบการที่อยู่ในกำกับของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ยื่นขอรับรองมาตรฐานผ่านการรับรองมาตรฐาน - ร้อยละจำนวนแปลง/ฟาร์ม : พืช / ประมง / ปศุสัตว์ - ร้อยละจำนวนโรงงาน/สถานประกอบการ (GMP / อื่นๆ) : พืช / ประมง / ปศุสัตว์ ๓) จำนวนแปลงใหญ่ (พืชไร่/พืชสวน/ปศุสัตว์/ประมง) ๔) จำนวนพื้นที่ที่มีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับการผลิตตาม Agri-map ๕) อัตราการขยายตัวของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์

ยุทธศาสตร์ที่	เป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัด
๓. การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	๑) งานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมได้รับการพัฒนาต่อยอดนำไปสู่การใช้ประโยชน์ร้อยละ ๘๐ ๒) เกษตรกรทุกคนเข้าถึงและนำงานวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปใช้ประโยชน์ได้	๑) พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนเกษตรให้สอดคล้องกับ Thailand ๔.๐ ๒) บริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการเกษตร ๓) พัฒนาผลงานวิจัยด้านการเกษตร นำไปสู่การผลิตนวัตกรรมเชิงพาณิชย์	๑) สัดส่วนงบประมาณงานวิจัยต้องบประมาณประจำปีของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๒) ร้อยละงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่มีการพัฒนาต่อยอดเพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์ ๓) ร้อยละเกษตรกรและผู้รับบริการที่ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีสามารถนำไปประยุกต์ใช้
๔. การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน	๑) พื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน ๑๐ ล้านไร่ ๒) พื้นที่การเกษตรได้รับการอนุรักษ์ปรับปรุงและฟื้นฟูปีละ ๒ ล้านไร่ ๓) พื้นที่ชลประทานมีจำนวน ๔๙.๕๒ ล้านไร่	๑) บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน ๒) ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้สมดุลและยั่งยืน	๑) จำนวนพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน ๒) จำนวนพื้นที่การเกษตรได้รับการอนุรักษ์ปรับปรุงและฟื้นฟู ๓) จำนวนพื้นที่ชลประทาน ๔) จำนวนพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จากแหล่งน้ำนอกเขตชลประทาน
๕. การพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ	๑) ข้าราชการทุกคนเป็น Smart Officer ๒) ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๓) ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายให้ทันสมัย	๑) พัฒนาบุคลากรเป็น Smart Officer และ Smart Researcher ๒) เชื่อมโยงระบบการทำงานของทุกหน่วยงานในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๓) ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านการเกษตร	๑) ร้อยละของข้าราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็น Smart Officer ๒) จำนวนส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีการปรับปรุงโครงสร้าง ๓) จำนวนกฎหมายที่ได้รับการยกเว้น / แก้ไข / ปรับปรุง - จำนวนกฎหมายใหม่ที่ทำ และที่มีการทบทวน แก้ไข ปรับปรุง

๒.๕ แนวคิดของกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
(สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๔). *กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓*, เอกสารประกอบการระดมความเห็นกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓, กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔.)

๒.๕.๑ พลิกโฉมประเทศไทย สู่เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน (Transformation to Hi - Value and Sustainable Thailand)

การวางกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ มีจุดประสงค์เพื่อ **พลิกโฉมประเทศไทย หรือ เปลี่ยนแปลงประเทศขนานใหญ่ (Thailand's Transformation)** ภายใต้แนวคิด “Resilience” ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการลดความเปราะบาง สร้างความพร้อมในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลง สามารถปรับตัวให้อยู่รอดได้ในสภาวะวิกฤติ โดยสร้างภูมิคุ้มกันทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้ประเทศสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืน โดยการพลิกโฉมประเทศไทยครอบคลุมตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงในระดับโครงสร้าง นโยบาย และกลไก ในขณะเดียวกัน กรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ยังมุ่งกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศให้สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการสร้างสมดุลในการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาแก่ทุกภาคส่วนเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม รวมทั้งการสร้างสมดุลระหว่างความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศกับความสามารถในการพึ่งตนเอง พร้อมทั้งการปรับเปลี่ยนองคาพยพในมิติต่าง ๆ ให้เท่าทันและสอดคล้องกับพลวัตและบริบทใหม่ของโลก โดยคำนึงถึงเงื่อนไขของสถานการณ์และทรัพยากรของประเทศ นอกจากนี้กรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ยังให้ความสำคัญกับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนทุกกลุ่ม และส่งต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีไปยังคนรุ่นต่อไป

เพื่อให้การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศเกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ และสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาประเทศทั้งหมดตามที่กล่าวถึงข้างต้น การพลิกโฉมประเทศไทย (Thailand's Transformation) ในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมีเป้าหมายหลักเพื่อพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “**เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน**” หรือ “**Hi-Value and Sustainable Thailand**” โดยใช้องค์ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการยกระดับศักยภาพและพัฒนาประเทศในทุกมิติ เพื่อสนับสนุน เสริมสร้างการสร้างความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจและขีดความสามารถในการแข่งขัน และเพื่อส่งเสริมโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมอย่างทั่วถึง ตลอดจนเพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตและการบริโภคให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้เป็นไปในทิศทางที่ประเทศสามารถปรับตัวและรองรับกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเท่าทัน ตลอดจนสามารถอยู่รอดและเติบโตได้อย่างต่อเนื่องในระยะยาวไปพร้อมกับการรักษาความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๕.๒ องค์ประกอบหลักของการขับเคลื่อนประเทศสู่ “เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน” (Hi-Value and Sustainable Thailand)

เนืองด้วยเป้าประสงค์ที่ต้องการให้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทำหน้าที่ระบุทิศทางการพัฒนาประเทศที่ควรมุ่งเน้นได้อย่างชัดเจน การกำหนดกรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมุ่งเน้นคัดเลือกประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงในการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ Hi-Value and Sustainable Thailand ในองค์ประกอบสำคัญ ๔ ประการ ได้แก่ **๑) เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy) ๒) สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society) ๓) วิถีชีวิตที่ยั่งยืน (Eco-Friendly Living) และ ๔) ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ (Key Enablers for Thailand's Transformation)** โดยภายใต้องค์ประกอบในแต่ละด้าน ได้มีการกำหนด “**หมุดหมาย**” (Milestones) ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ ‘เป็น’ มุ่งหวังจะ ‘มี’ หรือต้องการจะ ‘ขจัด’ ในช่วงระยะเวลา ๕ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ เพื่อสะท้อน ประเด็นการพัฒนาที่มีความสำคัญต่อการพลิกโฉมประเทศสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand ภายในปี ๒๕๗๐ รายละเอียดขององค์ประกอบ ๔ ด้าน และหมุดหมาย ดังนี้

๑) เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (High Value-Added Economy) ไทยมีความสามารถในการแข่งขันสูง บนพื้นฐานของการสร้างมูลค่าเพิ่ม จากการพัฒนาต่อยอด และใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม พร้อมกับการลดผลกระทบเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อม และมีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการปรับทิศทางของภาคการผลิตเดิมที่มีความสำคัญ แต่มีความเสี่ยงที่จะสูญเสียความสามารถในการแข่งขันในอนาคตและมีความเสี่ยงที่จะสูญเสียส่วนแบ่งทางการตลาดหรือได้รับผลกระทบเชิงลบจากกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกหากไม่มีการปรับตัว และส่งเสริมภาคการผลิตที่ไทยมีศักยภาพสอดคล้องกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงของโลก โดยหมายความว่าประเทศต้องบรรลุให้ได้ภายในระยะ ๕ ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ เพื่อให้เป้าหมายของการมี “เศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม” บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ประกอบด้วย

หมวดหมู่ที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง ภาคเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเป็นแหล่งรายได้และการจ้างงานที่สำคัญ อย่างไรก็ตามภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรของไทยกำลังเผชิญกับความท้าทายหลาย ประการที่อาจลดทอนความสามารถในการแข่งขัน อาทิ การแข่งขันด้านราคาที่รุนแรงขึ้นในกลุ่มสินค้าที่มี มูลค่าเพิ่มต่ำ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มาตรฐานด้านความปลอดภัยในระดับนานาชาติที่เข้มงวดขึ้น ต้นทุนในการจัดหาวัตถุดิบเพื่อการเกษตร และค่าจ้างแรงงานที่เพิ่มสูงขึ้น ในขณะเดียวกัน ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี โดยเฉพาะเทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีอัตโนมัติ และเทคโนโลยีดิจิทัล จะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร สามารถนำมาใช้จัดการกับความเสี่ยงและข้อจำกัดข้างต้น และยังเป็นโอกาสในการเพิ่มมูลค่าของผลผลิต ซึ่งจะนำไปสู่การยกระดับรายได้ของเกษตรกรและผู้ประกอบการแปรรูป รวมทั้งการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ

หมวดหมู่ที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน การท่องเที่ยวเป็นภาคบริการที่สำคัญของไทย โดยสร้างมูลค่าเพิ่มสูงถึงร้อยละ ๑๘ ของ GDP มีการจ้างงานกว่า ๘.๓ ล้านตำแหน่ง และมีห่วงโซ่อุปทานขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงไปยังหลายอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวจึงเป็นหนึ่งในกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศมาอย่างต่อเนื่อง แต่ด้วยรูปแบบกิจกรรมและการดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยวของประเทศไทยที่ผ่านมา มักเน้นให้ความสำคัญกับการสร้างรายได้อย่างรวดเร็ว จากการดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติปริมาณมาก ๆ ซึ่งส่งผลให้เกิดความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมและแหล่งท่องเที่ยวอย่างรวดเร็ว เมื่อประกอบกับสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ที่ส่งผลกระทบให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะธุรกิจภาคบริการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวหยุดชะงักทั่วโลก และอาจทำให้รูปแบบของตลาดการท่องเที่ยวต้องเปลี่ยนแปลงไปในระยะยาว เมื่อพิจารณาประกอบกับบริบทความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับโลกที่ส่งผลให้รูปแบบการเดินทางและพฤติกรรมการท่องเที่ยวเปลี่ยนไป ก่อให้เกิดโอกาสในการใช้จุดเด่นและความสร้างสรรค์ เพื่อพลิกฟื้นรูปแบบการท่องเที่ยวไทยสู่ท่องเที่ยวที่มีมูลค่าสูง มีเอกลักษณ์ บนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวและทรัพยากรธรรมชาติได้รับการฟื้นฟู มุ่งเน้นสู่การเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน

หมวดหมู่ที่ ๓ ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าของอาเซียน ประเทศไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์สันดาปภายในที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก อย่างไรก็ตามอุตสาหกรรมยานยนต์เป็นภาคการผลิตที่จะเผชิญการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่พลิกผันที่สุด ประกอบกับแนวโน้มความพยายามในการลดก๊าซเรือนกระจกระดับโลก ส่งผลให้หลายประเทศมีนโยบายที่จะยกเลิกการใช้ยานยนต์ที่ใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลในอนาคตอันใกล้ ดังนั้นการสนับสนุนให้เกิดการปรับนิเวศของอุตสาหกรรมยานยนต์ของไทยไปสู่ยานยนต์ไฟฟ้า จะเป็นโอกาสในการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันและเพิ่มการจ้างงานในอนาคต นอกจากนี้ การเปลี่ยนผ่านของการใช้รถยนต์ภายในประเทศไปสู่การใช้ยานยนต์ไฟฟ้า ยังจะช่วยลดปริมาณการปล่อยมลพิษอากาศและก๊าซเรือนกระจกได้ด้วย

หมายเหตุที่ ๔ ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง อุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์และสุขภาพครบวงจรเป็นการต่อยอดจากธุรกิจการรักษายาบาลและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่ประเทศไทยมีฐานเดิมที่แข็งแกร่งและมีห่วงโซ่อุปทานเชื่อมโยงต่อเนื่องครอบคลุมหลายอุตสาหกรรม ซึ่งเมื่อโลกจะเกิดวิกฤตการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ ประเทศไทยก็ยังได้รับการยอมรับในระดับสากลถึงระบบสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพและสามารถรับมือกับการแพร่ระบาดได้เป็นอย่างดี อุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์และสุขภาพครบวงจรของไทย จึงมีศักยภาพที่จะเป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในอนาคต โดยสามารถใช้ประโยชน์จากโอกาสที่มาพร้อมกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีกระแสความตระหนักถึงความสำคัญของสุขภาพรวมถึงการเข้าสู่สังคมสูงวัยทั่วโลกที่ส่งผลให้เกิดความต้องการสินค้าและบริการทางการแพทย์และการดูแลสุขภาพมีความเฉพาะทางและมีคุณภาพเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งต้องอาศัยการสนับสนุนการลงทุนในงานวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ให้มีคุณภาพสูงและได้มาตรฐานสากล รวมถึงการต่อยอดองค์ความรู้และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อยกระดับการให้บริการทางการแพทย์และการส่งเสริมสุขภาพขั้นสูงอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งพัฒนาคุณภาพและศักยภาพของระบบสาธารณสุขในภาพรวมให้เพียงพอและมี การกระจายตัวบุคลากรและทรัพยากรด้านสาธารณสุขอย่างเหมาะสม

หมายเหตุที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและจุดยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค ความได้เปรียบด้านภูมิรัฐศาสตร์และศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศไทย และแนวโน้มการขับเคลื่อนเศรษฐกิจบนความปกติใหม่ภายใต้แนวคิดภูมิภาคนิคม (Regionalism) ประกอบกับไทยเป็นประเทศที่มีแนวระเปียงเศรษฐกิจระดับภูมิภาคพาดผ่านมากที่สุด มีเส้นทางคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ที่ครอบคลุมได้มาตรฐาน และโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจหลักทั้งในประเทศและแนวชายแดนรอบด้าน มีฐานเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับห่วงโซ่มูลค่าโลก พร้อมทั้งมีความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ ส่งผลให้ประเทศไทยมีโอกาสพัฒนาสู่การเป็นประตูการค้าการลงทุนที่สำคัญของภูมิภาค หากมีการเพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งและการเชื่อมโยงโครงข่ายโลจิสติกส์ในอาเซียนอย่างไร้รอยต่อ

หมายเหตุที่ ๖ ไทยเป็นฐานการผลิตอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและบริการดิจิทัลของอาเซียน ประเทศไทยมีฐานอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ที่เข้มแข็ง โดยมีการส่งออกสินค้าอิเล็กทรอนิกส์คิดเป็นมูลค่ากว่าร้อยละ ๑๕.๔ ของการส่งออกทั้งหมด มีโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลที่ครอบคลุมประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ และมีคุณภาพสูง รวมทั้งมีตลาดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และบริการด้านดิจิทัลขนาดใหญ่อันดับต้นๆ ของอาเซียน อย่างไรก็ตาม ห่วงโซ่มูลค่าในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่มต่ำ อาทิ การรับจ้างผลิต และยังขาดการพัฒนาองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีในเชิงพาณิชย์เป็นของตนเอง และโดยที่การเปลี่ยนผ่านสู่ยุคดิจิทัล (Digital Transformation) ได้ผลักดันให้ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ต้องมีการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลทั้งในมิติด้านเศรษฐกิจและในชีวิตประจำวันมากขึ้น ในช่วงระยะเวลาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงเป็นโอกาสที่สำคัญของประเทศในการปรับบทบาท จากหนึ่งในห่วงโซ่ที่เปราะบางและสร้างมูลค่าได้ต่ำสู่การเป็นฐานการผลิตสินค้าขั้นสูงและบริการที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อยกระดับผลิตภาพสร้างมูลค่าเพิ่ม และเกื้อหนุนการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลในทุกภาคส่วน โดยขอบเขตของเป้าหมายดำเนินงานในแต่ละหมายเหตุ มีสาระสำคัญ ดังนี้

หมายเหตุ	ขอบเขต
๑. ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง	๑.๑ ภาคการเกษตรของไทยได้รับการปรับโครงสร้างให้เป็นภาคการผลิตที่มีผลตอบแทนสูง ผ่านการยกระดับผลิตภาพ การพัฒนาคุณภาพของผลผลิต และการปรับเปลี่ยนประเภทของการผลิตจากการผลิตที่มีมูลค่าเพิ่มต่ำไปสู่การผลิตที่มีมูลค่าเพิ่มสูง สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของตลาด โดยส่งเสริมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและภูมิปัญญาในการผลิต และการพัฒนาศักยภาพของเกษตรกร ด้วยการสนับสนุนข้อมูลและองค์ความรู้ที่จำเป็น รวมทั้งการสนับสนุนการดำเนินงานของสถาบันเกษตรกร ๑.๒ เกษตรกรสามารถเข้าถึงช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรที่หลากหลาย อาทิ การขายตรงให้กับผู้ค้าปลีกหรือผู้ส่งออก การขายสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม และการทำเกษตรพันธสัญญากับผู้แปรรูป

หมวดหมู่	ขอบเขต
๑. ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรฯ (ต่อ)	<p>๑.๓ โครงสร้างพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อภาคการเกษตรและเกษตรแปรรูปได้รับการพัฒนาให้เพียงพอต่อความต้องการและมีประสิทธิภาพ อาทิ แหล่งน้ำเพื่อ การเกษตร ระบบการตรวจรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ การเกษตร และโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านโลจิสติกส์การเกษตร</p> <p>๑.๔ เทคโนโลยีชีวภาพเพื่อแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลผลิตและวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรได้รับการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และมีกลไกการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ส่งเสริมให้เกิดการนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy)</p>
๒. ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและความยั่งยืน	<p>๒.๑ ประเทศไทย มีภาพลักษณ์ในฐานะจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณค่าและใส่ใจในความยั่งยืน</p> <p>๒.๒ การท่องเที่ยวไทย มีจุดเด่นด้านการท่องเที่ยวรูปแบบเฉพาะ เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ เชิงเกษตร เชิงการแพทย์และการส่งเสริมสุขภาพ เชิงอาหารและวัฒนธรรม เชิงธุรกิจ และเชิงกีฬา</p> <p>๒.๓ การท่องเที่ยวไทยมีกิจกรรมที่หลากหลายพร้อมทั้งมีบริการที่ได้มาตรฐานสากล สามารถเพิ่มมูลค่าและดึงดูดนักท่องเที่ยวเป้าหมายทั้งไทยและต่างชาติที่มีคุณภาพและมีความเต็มใจจ่ายสูง</p> <p>๒.๔ แหล่งท่องเที่ยวได้รับการดูแลรักษาให้มีความยั่งยืนและเน้นคุณค่าอย่างเหมาะสมกับพื้นที่ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน</p> <p>๒.๕ รายได้จากการท่องเที่ยวมีส่วนกระจายตัวสู่เมืองรองในทุกภูมิภาค และกระจายตัวสู่ชุมชนและผู้ประกอบการรายย่อยในพื้นที่มากขึ้น ผ่านการเพิ่มมูลค่าด้วยการสร้างอัตลักษณ์ของพื้นที่อย่างเต็มศักยภาพ</p>
๓. ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าของอาเซียน	<p>๓.๑ อุตสาหกรรมยานยนต์ของไทยปรับตัวสู่การเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าของอาเซียน</p> <p>๓.๒ ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมยานยนต์สูง มีการสนับสนุนการลงทุนพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับยานยนต์ไฟฟ้ารวมถึงการพัฒนาทักษะแรงงานอย่างต่อเนื่อง</p> <p>๓.๓ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีมาตรการลดผลกระทบที่จะมีต่อผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมยานยนต์ดั้งเดิมและภาคการผลิตอื่นที่เกี่ยวข้อง อาทิ เกษตรกรผู้ผลิตพืชพลังงาน</p> <p>๓.๔ ปริมาณการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าภายในประเทศไทยเพิ่มขึ้นในทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป รถโดยสารสาธารณะในเมืองหลักปรับสู่ระบบการขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้าทั้งหมด</p> <p>๓.๕ ประเทศไทยมีสถานีอัดประจุไฟฟ้าอย่างเพียงพอครอบคลุมเส้นทางคมนาคมสำคัญทั่วประเทศ</p>
๔. ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง	<p>๔.๑ อุตสาหกรรมเครื่องมือแพทย์และบริการทางการแพทย์และสุขภาพ ที่มีพื้นฐานอยู่บนศักยภาพและความได้เปรียบในการแข่งขันของประเทศเป็นเครื่องยนต์สำคัญที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยมีการลงทุนในงานวิจัยและพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีขั้นสูงอย่างต่อเนื่อง</p> <p>๔.๒ ประเทศไทยมีชื่อเสียงด้านการรักษาโรคเฉพาะทางและบริการทางการแพทย์ขั้นสูง เช่น การผ่าตัดสมอง การผ่าตัดหัวใจ และการรักษาโรคมะเร็ง เป็นต้น รวมถึงเป็นจุดหมายปลายทางของบริการทางการแพทย์ บริการด้านความสวยความงามและบริการส่งเสริมสุขภาพ</p> <p>๔.๓ ระบบสาธารณสุขได้รับการพัฒนาคุณภาพและขยายศักยภาพ มีการปรับสู่ Smart Medical/Smart Healthcare โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อรองรับกับการดำรงชีวิตสมัยใหม่ และเป็นปัจจัยหนึ่งที่ช่วยสนับสนุนความต้องการใช้ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ</p> <p>๔.๔ บุคลากรและทรัพยากรด้านสาธารณสุข มีการกระจายตัวอย่างเพียงพอและเหมาะสมกับผู้รับบริการทั้งในและต่างประเทศ</p>
๕. ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและจุดยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค	<p>๕.๑ ประเทศไทยเป็นประตูการค้า บริการ และการลงทุนที่สำคัญของอาเซียน โดยมีภาวะเปรียบและกระบวนการนำเข้าส่งออกที่มีประสิทธิภาพ เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจ ลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์ และเพื่อเพิ่มความได้เปรียบในการแข่งขัน</p> <p>๕.๒ ประเทศไทยมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการขนส่งสินค้าและการค้าผ่านแดนยกระดับระบบการบริหารจัดการโลจิสติกส์และการเชื่อมโยงโครงข่ายเส้นทางคมนาคมขนส่งในอาเซียนอย่างไร้รอยต่อ</p>

หมวดหมู่	ขอบเขต
๕. ไทยเป็น ประตูการค้า การลงทุน (ต่อ)	๕.๓ ประเทศไทยมีนโยบายและมาตรการจูงใจสนับสนุนให้เกิดการขยายตัวด้านการค้า และการลงทุน การจัดทำข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและเชื่อมโยงผู้ประกอบการในประเทศให้เป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่การค้าการลงทุนโลก (Global Value Chains) ๕.๔ ผู้ประกอบการและแรงงานด้านโลจิสติกส์ของไทยมีองค์ความรู้และทักษะที่เหมาะสมสำหรับการให้บริการที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และคุณภาพสูง มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการปรับปรุงแบบธุรกิจที่สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลง และมีศักยภาพในการแข่งขันทั้งในระดับประเทศและระดับสากล
๖. ไทยเป็นฐาน การผลิต อิเล็กทรอนิกส์ อัจฉริยะและ บริการดิจิทัล ของอาเซียน	๖.๑ ประเทศไทยเป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ดิจิทัลคอนเทนต์ และเป็นผู้บริหารด้านดิจิทัลที่สำคัญของอาเซียน ๖.๒ เทคโนโลยี องค์ความรู้ และนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ อัจฉริยะและบริการด้านดิจิทัล ทั้งด้านซอฟต์แวร์และการสร้างสรรค์ดิจิทัลคอนเทนต์ ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ด้วยความร่วมมือของภาครัฐ สถาบันการศึกษา และผู้ประกอบการ พร้อมทั้งมีกลไกสนับสนุนให้เกิดการนำเทคโนโลยี องค์ความรู้และนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ ๖.๓ ประเทศไทยมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยแวดล้อมที่ส่งเสริมการประกอบธุรกิจด้านดิจิทัล อาทิ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง แรงงานที่มีทักษะสอดคล้องกับความต้องการ และกฎระเบียบที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงและมีประสิทธิภาพสูง ๖.๔ ภาครัฐมีระบบเฝ้าระวังและป้องกันการโจมตีทางไซเบอร์ ประชาชนและผู้ประกอบการมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์และปลอดภัย

๒) สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค (High Opportunity Society)

ทุกกลุ่มคนในประเทศมีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเต็มศักยภาพ ประชาชนได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม ทุกภาคส่วนในสังคมมีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค และประเทศมีความเหลื่อมล้ำลดลงในทุกมิติ โดยการใช้เทคโนโลยีฐานข้อมูลสารสนเทศ และดิจิทัลแพลตฟอร์ม เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการแข่งขัน ที่เปิดกว้างและเป็นธรรมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในเชิงธุรกิจ และผลักดันให้เกิดการเพิ่มผลิตภาพและพัฒนานวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมกิจกรรมทางเศรษฐกิจและยกระดับคุณภาพบริการสาธารณะในเมืองหลัก และท้องถิ่นต่างจังหวัด เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในเชิงพื้นที่ ตลอดจนการช่วยเหลือผู้ที่มีรายได้น้อยด้วยโอกาส อย่างตรงกับปัญหาความต้องการ การใช้นโยบายการเงินการคลังเพื่อสนับสนุนการกระจายรายได้ และการจัดความคุ้มครองทางสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มพลวัตการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม (socioeconomic mobility) ทั้งนี้ การมุ่งลดความเหลื่อมล้ำในเชิงธุรกิจ เชิงพื้นที่ และเพิ่มพลวัตการเลื่อน สถานะทางเศรษฐกิจและสังคมดังกล่าว จะนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ความมั่งคั่ง และการเข้าถึงการศึกษา สาธารณสุข และบริการสาธารณะอื่นๆ ที่มีคุณภาพ โดยหมวดหมู่ที่ต้องบรรลุ “สังคมแห่งโอกาสและความเสมอภาค” อย่างเป็นรูปธรรม ประกอบด้วย

หมวดหมู่ที่ ๗ ไทยมี SMEs ที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้ เศรษฐกิจไทย

ขับเคลื่อนโดย SMEs ถึงร้อยละ ๔๓.๒ และมีการจ้างงานกว่า ๑๑ ล้านคน แต่ SMEs ส่วนใหญ่มีข้อจำกัดทั้งในด้านการเข้าถึงแหล่งเงินทุน การจัดหาแรงงาน และการแข่งขันกับธุรกิจขนาดใหญ่ แนวโน้มที่จะต้องเผชิญการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น จากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งอาจส่งผลให้ผู้บริโภคเปลี่ยนพฤติกรรมผู้บริโภค และเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการรายใหม่สามารถเข้ามาแข่งขันในตลาดได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ สภาพเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัว เป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลให้ SMEs จำนวนมากได้รับผลกระทบและมีแนวโน้มต้องปิดกิจการ ส่งผลต่อการจ้างงานและคุณภาพชีวิตของประชาชน การเพิ่มโอกาสและเร่งพัฒนาศักยภาพของ SMEs ให้สามารถใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการดำเนินธุรกิจตลอดกระบวนการ และสามารถปรับตัวสู่ธุรกิจใหม่ที่มีแนวโน้มความต้องการมากขึ้นและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ อาทิ สินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จะช่วยลดทอนความเสี่ยง ลดความเหลื่อมล้ำในด้านรายได้ ความมั่งคั่ง เพิ่มการแข่งขันในตลาด เป็นปัจจัยนำไปสู่การยกระดับผลิตภาพ พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมต่อเนื่อง และเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันในระยะยาว

หมายเหตุที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองหลักของภูมิภาคที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจ

ทันสมัย และน่าอยู่ ฐานเศรษฐกิจหลักของประเทศอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และภาคตะวันออก โดยมีกรุงเทพมหานคร เป็นเมืองโตเดี่ยว ซึ่งมีระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจและโครงสร้างพื้นฐานที่สูงกว่าเมืองหลักอื่น ๆ ของประเทศอย่างมาก ส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำเชิงพื้นที่ ซึ่งนำไปสู่ความเหลื่อมล้ำในมิติด้านโอกาสอื่นๆ ทั้งด้านการทำงาน รายได้ และการเข้าถึงการศึกษาและบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพ ความเหลื่อมล้ำเชิงพื้นที่จึงเป็นข้อจำกัดในการพัฒนาประเทศของไทยมาโดยตลอด อย่างไรก็ตาม ในพื้นที่ภาคต่างๆ ของประเทศมีศักยภาพและโอกาสที่สามารถนำมาสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของภาคและประเทศโดยรวมในขณะเดียวกัน ความก้าวหน้าเทคโนโลยีดิจิทัลที่สามารถช่วยให้การกระจายกิจกรรมทางเศรษฐกิจเป็นไปได้ง่ายขึ้น การย้ายถิ่นฐานของแรงงานกลับสู่ท้องถิ่นต่างจังหวัดจากวิกฤตโควิด-๑๙ และกระแสการให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regionalization) จะเป็นทั้งโอกาสและแรงผลักดันในการพัฒนาพื้นที่ทั้งในแง่ของการส่งเสริมการค้าการลงทุน การเสริมสร้างศักยภาพของท้องถิ่น และชุมชนเพื่อรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การยกระดับคุณภาพของบริการสาธารณะในพื้นที่ และการพัฒนาพื้นที่ให้น่าอยู่และมีคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

หมายเหตุที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครอง

ทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม แม้ว่าสัดส่วนคนจนโดยรวมจะลดลงอย่างต่อเนื่อง แต่ประเทศไทยยังคงมีคนจนจำนวนหนึ่งที่ติดอยู่กับดักความยากจนเรื้อรังและ/หรือข้ามรุ่น โดยที่ผลประโยชน์จากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจกระจายไปไม่ถึง และยังคงซ้ำเติมด้วยการเปลี่ยนแปลงต่างๆ อาทิ วิกฤตเศรษฐกิจ อัตราการพึ่งพิงในครัวเรือนที่สูงขึ้น และการเข้าถึงเทคโนโลยีที่อาจลดทอนโอกาสในการขยับสถานะ ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อความเหลื่อมล้ำ โดยเฉพาะเมื่อความยากจนและขัดสนถูกส่งผ่านไปยังรุ่นลูกหลานในขณะเดียวกัน คนใกล้ชิดและกลุ่มเปราะบาง โดยเฉพาะแรงงานนอกระบบซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทั้งแบบดั้งเดิมและแบบใหม่ (gig workers) จำเป็นต้องได้รับความคุ้มครองที่เพียงพอเหมาะสม เพื่อลดความเสี่ยงและสร้างความมั่นคงทางรายได้ ทั้งนี้ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัลและระบบข้อมูลสารสนเทศ ถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยระบุกลุ่มเป้าหมายปัญหาและความจำเป็น นำไปสู่การออกแบบนโยบายช่วยเหลือครอบครัวยากจนข้ามรุ่นได้อย่างเฉพาะเจาะจง แก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุด และสามารถสร้างแต้มต่อได้อย่างเหมาะสม รวมถึงสามารถออกแบบระบบประกันสังคมให้สอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการและรูปแบบการทำงานที่เปลี่ยนไป โดยขอบเขตเป้าหมายแต่ละหมายเหตุดังนี้

หมายเหตุ	ขอบเขต
๗. ไทยมี SMEs ที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถแข่งขันได้	<p>๗.๑ ประเทศไทยมีระบบนิเวศ (Ecosystem) ที่เหมาะสมต่อการเติบโตของ SMEs โดยมีการแข่งขันทางการค้าที่เปิดกว้างและเป็นธรรม ความเหลื่อมล้ำระหว่าง SMEs และธุรกิจขนาดใหญ่ในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและนวัตกรรมการเงินทางเลือกที่เหมาะสม องค์ความรู้และเทคโนโลยีที่จำเป็น รวมถึงตลาดภาครัฐและช่องทางตลาดใหม่ๆ ลดลง โดยมีการสนับสนุนจากภาครัฐที่ตรงกับความต้องการเฉพาะของผู้ประกอบการ</p> <p>๗.๒ SMEs ไทยมีศักยภาพสูง ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี องค์ความรู้ และนวัตกรรม โดยเฉพาะในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การพัฒนารูปแบบธุรกิจ และการเพิ่มมูลค่าของสินค้าและบริการ ตลอดจนสามารถปรับตัวสู่ธุรกิจใหม่ที่มีแนวโน้มความต้องการมากขึ้นในอนาคต อาทิ ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม หรือสินค้าและบริการทางสุขภาพ</p> <p>๗.๓ SMEs ไทยมีบทบาทในภาคการส่งออกมากขึ้น สามารถเชื่อมโยงเข้าสู่ห่วงโซ่มูลค่าโลกได้ โดยเฉพาะในภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย</p> <p>๗.๔ วิสาหกิจชุมชนมีศักยภาพ ผลิตได้และขายเป็น สามารถนำอัตลักษณ์ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาของชุมชนมาสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าและบริการ และสามารถสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชน</p> <p>๗.๕ วิสาหกิจเพื่อสังคมขยายตัวและเติบโตอย่างต่อเนื่อง รวมถึงมีบทบาทมากขึ้นในการพัฒนาชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม อาทิ การสร้างการมีส่วนร่วมและกระจายผลประโยชน์จากการดำเนินธุรกิจไปสู่ชุมชน การสร้างงานในกลุ่มผู้ด้อยโอกาส และการพัฒนาสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม</p>

หมวดหมู่	ขอบเขต
๘. ไทยมีพื้นที่และเมืองหลักของภูมิภาคที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจทันสมัย และน้อย	<p>๘.๑ พื้นที่และเมืองหลักของภูมิภาคได้รับการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเต็มศักยภาพ มีการพัฒนาเมืองหลักและการเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจในทุกภูมิภาค โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตามแนวระเบียงเศรษฐกิจทั้งในระดับภายในประเทศและระดับภูมิภาค รวมถึง การเชื่อมโยงระหว่างเมืองและชนบทโดยรอบ</p> <p>๘.๒ บริการสาธารณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการศึกษา และบริการสาธารณสุข มีคุณภาพมาตรฐานใกล้เคียงกันระหว่างพื้นที่ รวมถึงมีการจัดสรรงบประมาณ บุคลากร และทรัพยากรที่สำคัญอื่นๆ อย่างเพียงพอและเหมาะสม</p> <p>๘.๓ พื้นที่เศรษฐกิจและเมืองหลักทั่วประเทศมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีประสิทธิภาพ และดำเนินงานได้อย่างยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการคมนาคมขนส่งในเมือง และระบบสารสนเทศดิจิทัลที่มีความครอบคลุม สามารถเข้าถึงได้ เพื่อรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจในภูมิภาค และพัฒนาปัจจัยดึงดูดการพัฒนาสู่ภูมิภาค (Pull Factors) อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีสิ่งอำนวยความสะดวกและโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและยั่งยืน (Eco-living)</p> <p>๘.๔ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีศักยภาพในการกำกับดูแลและกำหนดมาตรฐานการให้บริการสาธารณะ ขณะที่ชุมชน สถาบันการศึกษา และภาคเอกชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการออกแบบและขับเคลื่อนการพัฒนาที่เหมาะสมและตอบโจทย์ความต้องการของคนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง</p>
๙. ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม	<p>๙.๑ คนยากจนข้ามรุ่นลดลง จากมาตรการให้ความช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาแบบมุ่งเป้า และเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถระบุตัวบุคคล ปัญหา และความต้องการ ได้อย่างแม่นยำและมีประสิทธิภาพ</p> <p>๙.๒ นโยบายการเงินการคลัง และกฎหมายสามารถสนับสนุนการกระจายรายได้ และสร้างความเป็นธรรมในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>๙.๓ ทุกกลุ่มคนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างครอบคลุม ทัวถึง และมีคุณภาพ โดยเฉพาะในชนบทและพื้นที่ห่างไกล เพื่อลดความเหลื่อมล้ำของโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม และระหว่างพื้นที่ (digital divide)</p> <p>๙.๔ เด็กจากครอบครัวยากจนได้รับการช่วยเหลือให้สามารถเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะการศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษามัธยมศึกษาได้อย่างเสมอภาค เพื่อเพิ่ม โอกาสการเลื่อนชั้นทางเศรษฐกิจและสังคมอันจะนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำใน ประชากรรุ่นถัดไป</p> <p>๙.๕ คนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม สอดคล้องกับบริบท ความจำเป็น บนฐานของความยั่งยืนทางการเงินการคลัง</p> <p>๙.๖ ระบบประกันสังคมได้รับการพัฒนาทั้งในด้านรูปแบบ เงินสมทบ และสิทธิประโยชน์ให้สอดคล้องกับความต้องการและลักษณะการทำงานที่หลากหลาย สามารถจูงใจให้แรงงานนอกระบบเข้าสู่ระบบ และสร้างหลักประกันให้แก่แรงงาน ในภาวะวิกฤตได้</p> <p>๙.๗ ระบบความคุ้มครองทางสังคมของไทยมีความบูรณาการ เชื่อมโยงกันตั้งแต่ระดับนโยบาย ฐานข้อมูล ระดับปฏิบัติ จนถึงติดตามประเมินผล โดยมีระบบที่สามารถระบุชุดสิทธิของความคุ้มครองทางสังคมที่แต่ละบุคคล/ครัวเรือนพึงได้รับ</p>

๓) **วิถีชีวิตที่ยั่งยืน (Eco-Friendly Living)** ทุกภาคส่วนในสังคมมีรูปแบบการดำเนินชีวิตและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เอื้อให้เกิดความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และสภาพภูมิอากาศ พร้อมทั้งสามารถรับมือและมีภูมิคุ้มกันจากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ ทั้งการจัดการของภาครัฐและบทบาทของภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี เพื่อมุ่งจัดการกับปัญหาที่เป็นภัยคุกคามสำคัญทั้งในประเทศไทยและในระดับโลก ซึ่งได้แก่ ปัญหาขยะ มลพิษทางน้ำ มลพิษอากาศ ก๊าซเรือนกระจก และความเสี่ยงของภัยธรรมชาติอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ด้วยการยกระดับระบบการจัดการและโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งพัฒนาเทคโนโลยีที่จูงใจให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการผลิตและบริโภคให้มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม โดยหมวดหมู่ที่ต้องบรรจุในห้วงระยะเวลาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ เพื่อผลักดันการสร้าง “วิถีชีวิตที่ยั่งยืน” อย่างเป็นรูปธรรม ประกอบด้วย

หมวดหมู่ที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ ขยะ น้ำเสีย มลพิษ

อากาศ และก๊าซเรือนกระจก ถือเป็นผลพลอยได้จากกระบวนการผลิตและบริโภค ซึ่งในปัจจุบันได้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในระดับที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัยและทำลายความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ โดยปริมาณขยะและน้ำเสียที่มีปริมาณสูงเกินกว่าความสามารถในการกำจัด ได้เล็ดรอดออกสู่สิ่งแวดล้อมจนเป็นผลเสียต่อคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำและสิ่งมีชีวิตในทะเล ในขณะเดียวกัน มลพิษอากาศ PM๒.๕ ซึ่งมีแหล่งที่มาสำคัญจากการจราจรและเผาพื้นที่เกษตร ส่งผลให้หลายพื้นที่ของประเทศไทยต้องเผชิญกับปัญหาคุณภาพอากาศที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพเป็นประจำทุกปี นอกจากนี้ ปริมาณก๊าซเรือนกระจกของทั้งโลกที่ยังคงมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น จะทำให้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมีความรุนแรงเพิ่มขึ้นในอนาคต อย่างไรก็ตาม ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีหลายประการได้ส่งผลให้การจัดการปัญหาทางสิ่งแวดล้อมทั้ง ๔ ประการอย่างยั่งยืน สามารถทำได้ด้วยต้นทุนที่ลดต่ำลงเรื่อย ๆ และยังเป็นโอกาสในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจได้ในอีกทางหนึ่งด้วย โดยเทคโนโลยีการรีไซเคิลและการบำบัดน้ำเสียทำให้สามารถนำวัสดุหลายประเภทและน้ำที่ใช้แล้วมาหมุนเวียนใช้ประโยชน์ได้ใหม่ เทคโนโลยีชีวภาพสามารถนำมาใช้เพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เพื่อลดความจำเป็นในการเผาพื้นที่ของเกษตรกร นอกจากนี้ พลังงานหมุนเวียนและยานยนต์ไฟฟ้าจะเป็นโอกาสในการลดก๊าซเรือนกระจกและมลพิษอากาศได้อย่างมหาศาล

หมวดหมู่ที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการ

เปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ที่ผ่านมา ภัยธรรมชาติหลายประเภท โดยเฉพาะ อุทกภัย ภัยแล้ง วาตภัย ไฟป่า และการกัดเซาะชายฝั่ง เป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดความสูญเสียเป็นประจำทุกปี ทั้งต่อชีวิต ทรัพย์สิน ทรัพยากรธรรมชาติ และมูลค่าทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมีแนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่อภัยธรรมชาติข้างต้นทวีความถี่และระดับความรุนแรงเพิ่มขึ้น พร้อมกันนั้น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ยังอาจทำให้ภัยธรรมชาติประเภทอื่น ๆ ที่ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อประเทศไทยมากเท่าใดนักในปัจจุบัน กลายเป็นภัยคุกคามที่สำคัญในอนาคต อาทิ การเกิดน้ำท่วมพื้นที่ชายฝั่งอันเนื่องมาจากระดับน้ำทะเลที่เพิ่มสูงขึ้น และสภาพอากาศร้อนจัด นอกจากนี้ แนวโน้มการขยายตัวของเมืองที่เพิ่มขึ้นอาจยิ่งซ้ำเติมให้ความเสี่ยงของภัยธรรมชาติเพิ่มขึ้นได้ หากขาดการควบคุมด้านการดำเนินใช้ประโยชน์ที่ดินและพัฒนาสิ่งก่อสร้างอย่างเหมาะสม ดังนั้น การลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งในมิติของการป้องกันและบรรเทาภัย รวมทั้งการปรับตัวเพื่อลดผลกระทบ จึงเป็นความท้าทายที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความยั่งยืนของประเทศในระยะต่อไป มีสาระสำคัญ ดังนี้

หมวดหมู่	ขอบเขต
๑๐. ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ	<p>๑๐.๑ ขยะได้รับการหมุนเวียนกลับไปใช้ประโยชน์ในสัดส่วนที่สูงขึ้น ผ่านการปรับปรุงระบบการจัดการ รวมทั้งการแก้ไขหรือกำหนดกฎระเบียบที่จำเป็นเพิ่มเติม อาทิ การกำหนดมาตรการเชิงบังคับสำหรับการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง การมีข้อกำหนดด้านการออกแบบบรรจุภัณฑ์พลาสติกให้เอื้อต่อการรีไซเคิล การพัฒนากลไกในการจัดการซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ อย่างเป็นระบบรวมทั้งการแก้ไขกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการผลิตสินค้าจากวัสดุเหลือใช้</p> <p>๑๐.๒ ประเทศไทยมีศักยภาพในการรีไซเคิลน้ำทิ้ง โดยเริ่มจัดทำระบบในพื้นที่ที่มีความพร้อม อาทิ นิคมอุตสาหกรรม และชุมชนขนาดใหญ่</p> <p>๑๐.๓ พลังงานหมุนเวียนเป็นแหล่งพลังงานหลักสำหรับการพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้าใหม่ของประเทศ โดยการปรับเปลี่ยนตลาดการซื้อขายไฟฟ้าไปสู่รูปแบบตลาดเสรีเพื่อส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนของผู้ผลิตรายย่อยและภาคประชาชน และการปรับปรุงระบบสายส่งไฟฟ้าและการจัดการให้สามารถรองรับไฟฟ้าที่ผลิตจากพลังงานทดแทนในสัดส่วนที่สูงขึ้น</p> <p>๑๐.๔ การใช้งานยานยนต์ไฟฟ้ามีสัดส่วนที่สูงขึ้นทั้งในระบบขนส่งมวลชนและยานพาหนะส่วนบุคคล</p> <p>๑๐.๕ ผลิตภัณฑ์ที่มาจากวัสดุเหลือใช้และมีการปล่อยคาร์บอนในปริมาณต่ำตลอดวงจรชีวิตได้รับการสนับสนุนทั้งในด้านการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสำหรับการผลิต และมาตรการทางการเงินการคลังเพื่อจูงใจผู้บริโภค</p>

หมายเหตุ	ขอบเขต
๑๑. ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและภัยภูมิอากาศ	๑๑.๑ พื้นที่ที่ประสบภัยธรรมชาติซ้ำซาก และพื้นที่ที่มีแนวโน้มจะเผชิญกับผลกระทบที่รุนแรง ได้รับการจัดการให้มีความเสี่ยงที่ลดลง ผ่านการใช้มาตรการป้องกันภัยที่ยั่งยืนและมาตรการการปรับตัวที่เหมาะสม
	๑๑.๒ ทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อการป้องกันความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและภัยภูมิอากาศ ได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูให้อยู่ในสภาพดี
	๑๑.๓ เป้าหมายด้านการลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและภัยภูมิอากาศ ได้รับการบูรณาการเข้ากับการวางแผนการพัฒนาพื้นที่ ทั้งการใช้ประโยชน์ที่ดิน และการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งก่อสร้าง
	๑๑.๔ ระบบการจัดการภัย ทั้งการคาดการณ์ การเตือนภัย การเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูหลังเกิดภัย ในทุกระดับ ได้รับการปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพและศักยภาพที่สูงขึ้น
	๑๑.๕ ทุกภาคส่วนได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการเตรียมพร้อมรับมือกับภัยธรรมชาติและภัยภูมิอากาศ เพื่อลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเฉพาะการมีมาตรการช่วยเหลือกลุ่มคนเปราะบาง อาทิ คนยากจน และเกษตรกรที่มีแนวโน้มได้รับผลกระทบมากกว่าประชากรกลุ่มอื่น

๔) ปัจจัยสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศ (Key Enablers for Thailand's Transformation)

ปัจจัยขับเคลื่อนที่เอื้อต่อการเปลี่ยนผ่านสู่การเป็น Hi - Value and Sustainable Thailand โดยเฉพาะกลไกการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทั้งระบบการศึกษา และการยกระดับและปรับทักษะแรงงานที่มีคุณภาพได้มาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและโลกยุคใหม่ และส่งเสริมการเคลื่อนย้ายแรงงานไปสู่ภาคการผลิตและบริการที่มีผลิตภาพและมูลค่าสูง และกลไกการบริหารจัดการภาครัฐ ทั้งระเบียบกฎหมาย ระบบงบประมาณ โครงสร้างพื้นฐาน การให้บริการสาธารณะ ตลอดจนการติดตามประเมินผลที่ทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ตอบสนองความต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย

หมายเหตุที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต คุณภาพการศึกษาและระบบการพัฒนาทักษะแรงงานไทยยังอยู่ในระดับต่ำ ประสบกับความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึง ส่งผลให้ขาดแคลนกำลังแรงงานที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะต่อไป ปัญหาดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะทวีความรุนแรงมากขึ้น จากอนาคตของงานและการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของทางเทคโนโลยี วิถีชีวิตและวัฒนธรรม ที่มาพร้อมกับความต้องการงานและทักษะประเภทใหม่ๆ รวมถึงทักษะทางพฤติกรรม (Soft Skills) ส่งผลให้กำลังแรงงานลดลงอย่างต่อเนื่อง การขาดความพร้อมทางเทคโนโลยีและความแตกต่างระหว่างพื้นที่ยังอาจทำให้ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและทักษะเพิ่มสูงมากขึ้น ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การลดลงของประชากร และการขยายตัวของความเป็นเมืองจะนำมาซึ่งโอกาสในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและฝึกอบรม ตลอดจนส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้สามารถผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีสมรรถนะสูง เป็นปัจจัยสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand ต่อไป

หมายเหตุที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง ปัจจุบันภาครัฐของไทยมีขนาดใหญ่ ขาดความคล่องตัว และมีรายจ่ายประจำมาก มีโครงสร้างการบริหารงานแบบรวมศูนย์แต่ขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน และมีกฎหมายจำนวนมากที่ยังล้าสมัย และขาดการบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพในระยะต่อไป ปัญหาดังกล่าวมีแนวโน้มที่จะขยายตัวไปสู่ปัญหาภาระทางการคลังที่เพิ่มขึ้นจากการเข้าสู่สังคมสูงวัย ความเสียหายทางเศรษฐกิจจากความล่าช้าในการปรับตัวให้เท่าทันกับเศรษฐกิจฐานเทคโนโลยีและการทำงานรูปแบบใหม่ รวมไปถึงความสามารถในการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนที่มีอย่างจำกัด ท่ามกลางกระแสการตระหนักรูของสาธารณชน (Public Awareness) และการขยายตัวของความเป็นเมือง ดังนั้น ภาครัฐจึงจำเป็นต้องปรับโครงสร้างและการบริหารงานให้มีความยืดหยุ่นคล่องตัวและมีสมรรถนะสูง โดยอาศัยโอกาสจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในการปรับปรุงกระบวนการ พัฒนาระบบข้อมูล และอำนวยความสะดวกในการให้บริการสาธารณะ ตลอดจนมุ่งปรับปรุงกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการปรับโครงสร้างและพลิกโฉมประเทศ ในมิติต่างๆ และส่งเสริมศักยภาพของทุกภาคส่วนในการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ มีสาระสำคัญ ดังนี้

หมวดหมู่	ขอบเขต
๑๒. ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต	<p>๑๒.๑ ระบบการศึกษาไทยตั้งแต่ระดับปฐมวัยมีคุณภาพมาตรฐานใกล้เคียงกัน ภายในประเทศและเทียบเท่าระดับสากล โดยมุ่งพัฒนาคนให้มีทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่อย่างรอบด้าน อาทิ ทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ทักษะด้านดิจิทัล และทักษะการเป็นผู้ประกอบการ รวมถึงทักษะทางสังคม/พฤติกรรม (Soft Skills) อาทิ ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ ความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการปรับตัว การยอมรับความแตกต่าง และการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น พร้อมทั้งส่งเสริมการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต</p> <p>๑๒.๒ ระบบการศึกษาและกลไกที่เกี่ยวข้องมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับศักยภาพของเด็กแต่ละกลุ่ม ตั้งแต่กลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษ จนถึงกลุ่ม NEETs (กลุ่มเด็กและเยาวชนอายุระหว่าง ๑๕ – ๒๔ ปี ที่ไม่ได้เรียน ไม่ได้ทำงาน หรือไม่ได้อยู่ในระบบฝึกอบรมใดๆ)</p> <p>๑๒.๓ สถาบันอุดมศึกษาสามารถปรับบทบาทในการผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีปริมาณและคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และสนับสนุนการมุ่งสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand รวมถึงมีบทบาทในการพัฒนาทุนมนุษย์ในทุกช่วงวัย (นอกเหนือจากวัยเรียน)</p> <p>๑๒.๔ ระบบการฝึกอบรมเพื่อปรับและยกระดับทักษะฝีมือแรงงาน (Reskill / Upskill / New skill) มีคุณภาพ ทันสมัย ได้มาตรฐาน ตอบโจทย์ความต้องการอย่างตรงจุด ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ โดยเฉพาะการฝึกอบรมเพื่อโยกย้ายแรงงานไปสู่ภาคการผลิตและบริการเป้าหมายภายใต้การสร้างเศรษฐกิจมูลค่าสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสำหรับผู้มีความเสี่ยงจากการถูกทดแทนจากระบบอัตโนมัติ กลุ่มวัยแรงงานตอนปลาย และผู้สูงอายุ</p> <p>๑๒.๕ นโยบายการบริหารจัดการกำลังคนภายใต้บริบทสังคมสูงวัยมีความชัดเจน และสามารถลดทอนความเสี่ยงในการขาดแคลนกำลังแรงงาน อาทิ การขยายอายุเกษียณ การยกระดับผลิตภาพแรงงานไทย และการดึงดูดแรงงานทักษะสูงจากต่างประเทศ</p> <p>๑๒.๖ ระบบการบริหารจัดการกำลังคนและฐานข้อมูลสารสนเทศด้านกำลังคนของประเทศมีความบูรณาการนำไปสู่การออกแบบนโยบายที่เฉพาะเจาะจง และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น</p> <p>๑๒.๗ สถาบันทางสังคมเอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตั้งแต่การส่งเสริมการเรียนรู้ การปฏิรูปสื่อและอุตสาหกรรมบันเทิง จนถึงมาตรการที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี มีความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อม และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม</p>
๑๓. ไทยมีภาครัฐที่มีสมรรถนะสูง	<p>๑๓.๑ การทำงานของภาครัฐมีความบูรณาการและเป็นเอกภาพ ตั้งแต่ระดับนโยบาย ระดับปฏิบัติ จนถึงการติดตามประเมินผล ทั้งระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาครัฐ และเอกชน รวมถึงการดำเนินงานร่วมกับภาคีการพัฒนาอื่น ๆ</p> <p>๑๓.๒ โครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐมีความยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยน ควบรวมหรือยกเลิกภารกิจให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ</p> <p>๑๓.๓ ภาครัฐมีความยั่งยืนทางการคลัง มีความสามารถในการจัดเก็บรายได้เพิ่มขึ้น และมีการบริหารจัดการรายจ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการปรับบทบาทและลดภารกิจเหลือเพียงเท่าที่จำเป็น</p> <p>๑๓.๔ การบริหารงานภาครัฐและการให้บริการสาธารณะปรับเปลี่ยนสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลเต็มรูปแบบ</p> <p>๑๓.๕ กฎหมาย ระเบียบ และมาตรการภาครัฐมีความทันสมัย ไม่ซ้ำซ้อน มีการบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและสนับสนุนการพลิกโฉมประเทศไปสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand</p> <p>๑๓.๖ ทุกภาคส่วน ทั้งภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน มีบทบาทในการออกแบบ จัดทำ และขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand รวมถึงมีบทบาทในการติดตามตรวจสอบการทำงานของภาครัฐในทุกระดับอย่างเป็นรูปธรรม</p>

ทั้งนี้ การกำหนด “หมวดหมู่” (Milestones) ในช่วงระยะเวลา ๕ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ เพื่อนำไปสู่การพลิกโฉมประเทศสู่การเป็น Hi-Value and Sustainable Thailand ภายในปี ๒๕๗๐ ได้พัฒนาขึ้นจากการนำโอกาสและความเสี่ยงที่ได้จากการวิเคราะห์ผลกระทบของแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระดับโลก (Megatrends) ต่อสถานะของการพัฒนาประเทศ มาใช้เป็นกรอบในการจัดทำรายละเอียดและสาระสำคัญของหมวดหมู่ทั้ง ๑๓ ประการ

๒.๖ ร่างแผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
(เอกสารร่างแผนปฏิบัติการราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ ปรับปรุงจาก
การหารือเมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๔)

๒.๖.๑ วิสัยทัศน์

“เกษตรกรรมมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๑๐ ต่อปี”

๒.๖.๒ พันธกิจ

- ๑) ยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง
- ๒) พัฒนาเศรษฐกิจภาคการเกษตรและสหกรณ์ให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ
- ๓) บริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๔) ส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ได้จริง
- ๕) ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
- ๖) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรและสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

๒.๖.๓ เป้าประสงค์

- ๑) เกษตรกรกินดีอยู่ดีมีทักษะมีความเชี่ยวชาญและมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม
- ๒) สถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็ง และเป็นผู้ประกอบการธุรกิจการเกษตร
- ๓) การพัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรของประเทศไทยให้ดีขึ้น และปรับตัวได้ทันตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรสมัยใหม่

- ๔) การเจริญเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
- ๕) การบริหารจัดการภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๒.๖.๔ เป้าหมาย

- ๑) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น
- ๒) ผลผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น
- ๓) รายได้สุทธิครัวเรือนเกษตรเพิ่มขึ้น
- ๔) สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) มีศักยภาพเพิ่มขึ้น
- ๕) การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการผลิตทางการเกษตรมีความสมดุล

๒.๖.๕ ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- ๑) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรขยายตัวร้อยละ ๓.๐ (เฉลี่ยร้อยละ)
- ๒) อัตราผลผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๐ (เฉลี่ยร้อยละ)
- ๓) รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ (เฉลี่ยร้อยละ)
- ๔) สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ)
 - (๑) สหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับ ๑ และ ๒ อย่างน้อยร้อยละ ๙๕
 - (๒) วิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง อย่างน้อยร้อยละ ๓๐
- ๕) ครัวเรือนเกษตรได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการน้ำ ๒,๖๒๔,๘๘๕ ครัวเรือน

๒.๖.๖ ประเด็นพัฒนา

- ๑) เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร
- ๒) ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร
- ๓) สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร
- ๔) บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
- ๕) พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร

๒.๖.๗ รายละเอียดตามประเด็นพัฒนา/เป้าหมาย/ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย/แนวทางการพัฒนา

ประเด็นที่ ๑ เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา
๑) ปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงานประมงได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจด้านประมง	๑) ปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงานประมง ๑.๑) สินค้าประมงส่งออกของไทยไม่ถูกตีกลับจากสหภาพยุโรป เนื่องจากสาเหตุ IUU ร้อยละ ๑๐๐ ๑.๒) การใช้แรงงานในเรือประมงพาณิชย์ถูกต้องตามกฎหมาย ร้อยละ ๑๐๐	การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเกษตร ๑) ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มุ่งยึดแนวคิดการแก้ไขปัญหายาเสพติดตั้งแต่ต้นน้ำ-กลางน้ำ-ปลายน้ำ ในการดำเนินการอย่างเป็นระบบ ด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนตามแนวชายแดน โดยใช้กลยุทธ์ตามแนวทางการพัฒนาทางเลือก เพื่อพัฒนาพื้นที่และประชาชนตามแนวชายแดนและพื้นที่พิเศษที่มีปัญหาเสพติด ด้วยการสลายโครงสร้างปัญหา และบูรณาการการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหายาเสพติด อันเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ตามแนวพระราชดำริหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยุทธศาสตร์แนวทางการดำเนินงาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” และศาสตร์พระราชา ซึ่งเป็นกรอบการแก้ไขปัญหายาเสพติด และลดปัญหาเชิงโครงสร้างหรือปัญหาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และสร้างการเป็นอาสาป้องกันการใช้ยาในทางที่ผิดในหมู่บ้านตามแนวชายแดน ๒) ป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์ มุ่งเน้นการวางกลยุทธ์/ยุทธวิธีในการแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงทางไซเบอร์ ให้ครอบคลุมสภาพปัญหาของภัยคุกคามทางไซเบอร์ ซึ่งได้แก่ การโจมตีทางไซเบอร์ของกลุ่มแฮกเกอร์ การจารกรรมหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อมูล การโจมตีต่อกลุ่มโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศและการเผยแพร่ข้อมูลเพื่อความเป็นป่วนอันกระทบต่อประชาชน รวมทั้งอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคง
๒) เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้มีรายได้เพิ่มขึ้น	๒) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาอาชีพจังหวัดชายแดนใต้มีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๕	๓) ป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงานประมง มุ่งเน้นการวางแผนและยก ระดับวิธีการแก้ไข รวมทั้งให้มีการบูรณาการการดำเนินงานระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ อย่างแท้จริง ๔) เฝ้าระวังและป้องกันประเด็นทางเศรษฐกิจการเกษตรที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง มุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตร และการบูรณาการงานของหน่วยงานด้านเศรษฐกิจต่างๆ ให้มีความพร้อมรับมือและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมทางเศรษฐกิจและมีแนวโน้มส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในมิติต่างๆ ให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากปัจจุบันสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของโลกโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับประเทมหาอำนาจ สามารถส่งผลกระทบต่อทุกประเทศอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ๕) ป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มุ่งจัดการกับเงื่อนไขปัญหาที่มีอยู่เดิมทั้งปวงให้หมดสิ้นไป และเฝ้าระวังมิให้เกิดเงื่อนไขใหม่ขึ้น โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชา มาเป็นกรอบแนวทางนำในการดำเนินงานแก้ไขและป้องกันปัญหา ตลอดไปจนถึงการผลักดันยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ไปสู่การปฏิบัติจริงในพื้นที่ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่สาเหตุอย่างแท้จริง พร้อมนำความสงบสันติสุขอย่างยั่งยืนกลับคืนสู่ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนทั้งประเทศ และนานาชาติต่อไป ๖) พัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคงและช่วยเหลือประชาชน มุ่งให้สามารถสนับสนุนภารกิจความมั่นคงในภาพรวม โดยเฉพาะในเรื่องของการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชน ตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ๗) แก้ไขปัญหาความมั่นคงเฉพาะกรณี มุ่งให้สามารถอำนวยความสะดวก กำกับ การประสานงาน ติดตามประเมินผล และสั่งการ ในการแก้ไขปัญหาความมั่นคงที่อาจเกิดขึ้นใหม่เป็นการเฉพาะรายกรณี ซึ่งมีความสำคัญเร่งด่วนต่อความมั่นคง การพัฒนาประเทศ และ/หรือ การดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายตามที่ยุทธศาสตร์ชาติกำหนด ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการบูรณาการในภาพรวม อาทิ การแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย

ประเด็นที่ ๒ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตร

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย
๑) สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นมีมูลค่าเพิ่มขึ้น	๑) มูลค่าผลผลิตผลไม้เมืองร้อนที่สำคัญ (ทุเรียน มังคุด เงาะ ลำไย ลองกอง) ข้าวหอมมะลิ และผ้าไหมไทย (Thai Silk) เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔ (เฉลี่ยร้อยละ)
๒) สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น	๒) มูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัยตามการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและเกษตรอินทรีย์ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓ (เฉลี่ยร้อยละ)
๓) สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น	๓) มูลค่าวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตพลังงานทดแทน (เอทานอล, ไบโอดีเซล) มูลค่าสมุนไพรและเครื่องเทศ และมูลค่าแมลงเศรษฐกิจ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ (เฉลี่ยร้อยละ)
๔) สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น	๔) มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป ได้แก่ อาหาร เครื่องดื่ม ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ เครื่องหนังและผลิตภัณฑ์ ยางและผลิตภัณฑ์ เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔ (เฉลี่ยร้อยละ)
๕) สินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น	๕) มูลค่าผลผลิตของฟาร์ม/แปลงที่นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ทั้งพืช ปศุสัตว์ ประมง เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔
๖) ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น	๖) ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์ม/แปลงที่นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ทั้งพืช ปศุสัตว์ ประมง เพิ่มขึ้นไม่น้อย กว่าร้อยละ ๑๕ (เฉลี่ยร้อยละ)
๗) ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น	๗) มูลค่าผลผลิตของสินค้าเกษตรสำคัญเพิ่มขึ้น เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๕ (เฉลี่ยร้อยละ)
๘) สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีปริมาณธุรกิจเพิ่มขึ้น	๘) อัตราการขยายตัวปริมาณธุรกิจของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑ ต่อปี (เฉลี่ยร้อยละ)
๙) รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพิ่มขึ้น	๙) รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๒ (เฉลี่ยร้อยละ)
๑๐) ต้นทุนโลจิสติกส์ภาคเกษตรลดลง	๑๐) สัดส่วนต้นทุนโลจิสติกส์สินค้าเกษตรที่สำคัญต่อยอดขายลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓ (เฉลี่ยร้อยละ)
๑๑) วิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการพัฒนามีรายได้เพิ่มขึ้น	๑๑) วิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการพัฒนามีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๕ (เฉลี่ยร้อยละ)
๑๒) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรของพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเพิ่มขึ้น	๑๒) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรของพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ร้อยละ ๖.๓
๑๓) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรของพื้นที่เขตระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้เพิ่มขึ้น	๑๓) อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตรของพื้นที่เขตระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ ร้อยละ ๕
แนวทางการพัฒนา	รายละเอียด
๑) เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น	๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรมและเทคโนโลยีการพัฒนากระบวนการผลิตและบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้มีสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นออกสู่ตลาดสม่ำเสมอ รวมถึงสินค้าเกษตรนอกฤดูกาล ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่หลากหลาย ๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับขีดความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น การพัฒนาสินค้าให้เป็นสินค้า OTOP เพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร และผู้ประกอบการ วิสาหกิจชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้งการสร้างความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนใช้ประโยชน์จากเอกลักษณ์แต่ละพื้นที่ในการเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น เช่น การท่องเที่ยวและบริการ และส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นในระดับประเทศ และเพื่อการส่งออกไปยังตลาดโลก รวมถึงการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทยด้านการเกษตร (GI)
๒) เกษตรปลอดภัย	๑) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งจากการลด ละ เลิกการใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย ตลอดจนส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน อาทิ เกษตรผสมผสาน เกษตรธรรมชาติ เกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่ และวนเกษตร เป็นต้น เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ไม่มีการปนเปื้อนของสารเคมีอันตรายในสินค้าเกษตรและอาหาร และสร้างความปลอดภัยและมั่นคงด้านอาหารในระดับครัวเรือน

แนวทางการพัฒนา	รายละเอียด
๒) เกษตรปลอดภัย (ต่อ)	<p>๒) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่างๆ รวมถึงการพัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร ตลอดจนพัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับให้เป็นที่ยอมรับกับความต้องการของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ</p> <p>๓) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น รวมถึงผู้ประกอบการ ให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน ทั้งมาตรฐานที่เป็นขั้นพื้นฐานตามหลักการปฏิบัติที่ดีทางการเกษตร และพัฒนาต่อยอดไปจนถึงมาตรฐานขั้นสูง เช่น มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ตลอดจน ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาสินค้า พร้อมทั้งดูแลการผลิตอาหารภายใต้มาตรฐานความปลอดภัย และการคุ้มครองผู้บริโภคและการค้าระดับสากล</p> <p>๔) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัย เพื่อสุขภาวะและโภชนาการที่เหมาะสม และการส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย</p> <p>๕) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน เพื่อต่อยอดสู่เกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ ควบคู่กับการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและต่างประเทศ</p>
๓) เกษตรชีวภาพ	<p>๑) การอนุรักษ์พันธุกรรมพืช สัตว์ และจุลินทรีย์ รวมทั้งสนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์ เพื่อนำไปสู่การผลิตและขยายผลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม</p> <p>๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรม และฐานทรัพยากรชีวภาพ มีการยกระดับให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจ การเกษตรขนาดกลางและเล็กบนฐานทรัพยากรชีวภาพ ตลอดจนมีการใช้ฐานจากการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ซึ่งเป็นระบบการผลิตที่คำนึงถึงระบบนิเวศ สภาพแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพเพื่อใช้ประโยชน์และต่อยอดไปสู่สินค้าเกษตรชีวภาพ ตลอดจนสนับสนุนให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>๓) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร สินค้าประเภทโภชนาเภสัช ผลิตภัณฑ์ประเภทเวชสำอาง และผลิตภัณฑ์กลุ่มเครื่องสำอาง รวมถึงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ตลอดจนการปลูกพืชเพื่อการปศุสัตว์</p> <p>๔) ส่งเสริมการทำตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย โดยใช้โอกาสจากความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบันที่หันมาใส่ใจสุขภาพ และการรักษาสภาพแวดล้อมทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ</p>
๔) เกษตรแปรรูป	<p>๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าสูง โดยการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทานให้แก่เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร</p> <p>๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร รวมทั้งการผลักดันเทคโนโลยีและนวัตกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะ และผลิตภัณฑ์คุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดไปสู่การผลิตเชิงพาณิชย์</p> <p>๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป อาทิ บรรจุกักเก็บอัจฉริยะ ควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย ติดตามผลิตภัณฑ์ระหว่างขนส่ง และยืดอายุของอาหารและสินค้าเกษตรในบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้า</p> <p>๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างเครื่องหมายทางการค้าและการปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา</p>

แนวทางการพัฒนา	รายละเอียด
๕) เกษตรอัจฉริยะ	<p>๑) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรแห่งอนาคต อาทิ เกษตรแม่นยำ เกษตรในร่ม และเกษตรแนวตั้ง เพื่อนำมาใช้ในการกระบวนการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตรทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และทดแทนแรงงานภาคเกษตรที่ลดลงและเข้าสู่สังคมสูงอายุ</p> <p>๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงองค์ความรู้ด้านการผลิตและการตลาดต่าง ๆ ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ เพื่อการวางแผนการเกษตร และพัฒนาเกษตรกรให้เป็นเกษตรกรอัจฉริยะที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน</p> <p>๓) สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะให้กับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ตั้งแต่ระดับการผลิตที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมขั้นพื้นฐานจนถึงขั้นสูงสุดตามศักยภาพของเกษตรกร การถ่ายทอดและสนับสนุนให้เข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีแก่เกษตรกรในราคาที่สามารถึงเข้าถึงได้ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อเพิ่มผลิตภาพการผลิต เพิ่มผลผลิตทางการเกษตรในเชิงมูลค่าและปริมาณต่อพื้นที่สูงสุด และทดแทนการผลิตดั้งเดิม</p>
๖) การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร	<p>๑) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ เพื่อสนับสนุนการสร้างมูลค่าและความมั่นคงอาหาร อาทิ ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรดิน ให้มีความอุดมสมบูรณ์ การคุ้มครองที่ดินทางการเกษตร การจัดการน้ำเพื่อการเกษตร และชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพยากรทางการเกษตร เพื่อนำมาวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตร และนำไปสู่การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก</p> <p>๒) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน โดยสร้างความมั่นคงด้านอาหารและโภชนาการให้เกิดขึ้นในระดับครัวเรือน ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ สนับสนุนให้ชุมชนทำการเกษตรของท้องถิ่น เพื่อเป็นแหล่งอาหารของชุมชน ลดการพึ่งพาอาหารจากภายนอก ส่งเสริมการทำเกษตรตามหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ครัวเรือนสามารถพึ่งพาตนเองได้ และเป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน สนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐหรือท้องถิ่นในพื้นที่มีบทบาทดำเนินการให้เกิดความมั่นคงด้านอาหารในมิติต่างๆ รวมถึงการดูแลโภชนาการของประชาชนในทุกช่วงวัย สร้างเสถียรภาพด้านรายได้ของเกษตรกรและประชาชน เพื่อให้สามารถเข้าถึงอาหารอย่างเพียงพอและเหมาะสม รวมทั้งการมีมาตรการรองรับสำหรับผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงสินค้าเกษตรและอาหารได้อย่างทั่วถึง การติดตามการเปลี่ยนแปลงของราคาอาหารและผลกระทบ</p> <p>๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการเกษตรที่มีมาตรฐานและครบวงจร ทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูลอุปสงค์และอุปทานสินค้าเกษตรที่มุ่งเน้นการตลาดนำการผลิต ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม และข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร รวมทั้งการพัฒนาระบบติดตามเฝ้าระวังและวางระบบเตือนภัย และกลไกการจัดการปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านอุปสงค์และอุปทาน อาทิ เสถียรภาพราคาสินค้า กฎระเบียบการค้าระหว่างประเทศ ภัยพิบัติธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ความมั่นคงอาหาร โดยกำหนดมาตรการรองรับ มาตรการเตือนภัย มาตรการการปรับตัว ระบบสำรองอาหารในภาวะวิกฤต และการประกันความเสี่ยงให้กับสถานการณ์ รวมทั้งให้เกษตรกรและผู้ใช้ประโยชน์สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ตลอดจนเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพ วิเคราะห์แนวโน้มการผลิตสินค้าเกษตร</p>

แนวทางการพัฒนา	รายละเอียด
<p>๖) การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร (ต่อ)</p>	<p>๕) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร เพื่อสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ รวมถึงเชื่อมโยงไปถึงผู้ประกอบการ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาด้านการผลิตและด้านการตลาดของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งสนับสนุนการขยายเครือข่ายธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนและสหกรณ์ และสนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนภายใต้เงื่อนไขที่ผ่อนปรนมากขึ้น เพื่อยกระดับการพัฒนาเกษตรกรไปสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรที่มีความเข้มแข็ง ตลอดจนการให้มีกลไกในการดูแลให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอย่างแท้จริง</p> <p>๕) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงการวิจัยเชิงประยุกต์ในด้านต่างๆ เพื่อรองรับการพัฒนาการสร้างความมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ทั้งในส่วนของปัจจัยการผลิต เทคโนโลยีการเกษตร เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมถึงเทคโนโลยีและนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ที่รองรับกับบริบทการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเชิงพาณิชย์ พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด เทคโนโลยีดิจิทัล และข้อมูลสารสนเทศ โดยใช้ประโยชน์จากศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาการผลิตและยกระดับเป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร</p> <p>๖) พัฒนาคูณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกระดับการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค รวมทั้งจัดให้มีระบบการตรวจรับรองคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างเพียงพอ มีขั้นตอนการตรวจสอบที่รวดเร็ว และมีราคาเหมาะสม รวมถึงการวางระบบตรวจสอบย้อนกลับ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค</p> <p>๗) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่างๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่าง ๆ โดยการใช้สื่อแบบดั้งเดิมและบนอินเทอร์เน็ตทั้งในและต่างประเทศ การจัดนิทรรศการและงานแสดงสินค้า การรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจถึงคุณค่าหรือเรื่องราวของสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ และการสร้างตราสินค้าไทยให้เป็นที่ยอมรับระดับสากล รวมทั้งสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมและแนวคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้มีความสวยงาม โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อการใช้งาน ความต้องการของผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม ตลอดจนยกระดับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาทั้งในและต่างประเทศตลอดห่วงโซ่การผลิต</p> <p>๘) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการทางการค้าและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการให้มีความรวดเร็วและไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายในการทำธุรกรรมทางการค้า รวมทั้งการพัฒนาด้านโลจิสติกส์การเกษตร เพื่อลดการสูญเสียระหว่างการขนส่ง ลดขั้นตอนและระยะเวลาในการส่งสินค้า ตลอดจนเตรียมความพร้อมของสถานที่เก็บรวบรวม/รักษาคุณภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตรที่ได้คุณภาพและมาตรฐาน</p>
<p>๗) ท่องเที่ยวเกษตรเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม</p>	<p>สร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการทางการเกษตรบนฐานของทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ได้แก่ แหล่งอุทยานประวัติศาสตร์ เมืองมรดกโลก โบราณสถาน เมืองเก่า ย่านการค้า วิถีชีวิตลุ่มน้ำ สินค้าชุมชน อาหารไทย และแพทย์แผนไทย เพื่อนำมาสร้างสรรค์คุณค่าและมูลค่าผ่านองค์ความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยี และการออกแบบเพื่อสร้างสรรค์เป็นสินค้า รวมถึงการพัฒนากิจกรรมและบริการรูปแบบใหม่ ๆ ให้กับนักท่องเที่ยว เช่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวโดยชุมชน การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยววิถีพุทธ การท่องเที่ยวกลุ่มมุสลิม เป็นต้น</p>

แนวทางการพัฒนา	รายละเอียด
<p>๘) โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์</p> <p>การเกษตร</p>	<p>๑) พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและศูนย์บริการโลจิสติกส์ในรูปแบบต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการ การขนส่งสินค้าต่อเนื่องหลายรูปแบบอย่างไร้รอยต่อและสอดคล้องกับรูปแบบการค้าระหว่างประเทศ ในอนาคต นำระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการบริหารจัดการทั้งในส่วนของการบริหารจัดการ โครงสร้างพื้นฐานกระบวนการโลจิสติกส์และการให้บริการโลจิสติกส์ อาทิ ระบบการบริหารจัดการขนส่ง ระบบการตรวจสอบรถเที่ยวเปล่า การพัฒนาความร่วมมือด้านการขนส่งข้ามพรมแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ตลอดจนพัฒนาระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์</p> <p>๒) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโลจิสติกส์ตลอดโซ่อุปทานทั้งภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ ให้สอดคล้องกับการขับเคลื่อนการยกระดับการผลิตทางการเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าให้สูงขึ้น การพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต พร้อมทั้งส่งเสริมให้เกิดการสร้างประโยชน์จากห่วงโซ่มูลค่าของสินค้าและบริการ และมีการดำเนินกิจกรรมด้านโลจิสติกส์ที่มีความปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันด้วยการลดต้นทุนเพิ่มผลิตภาพ และสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจได้อย่างยั่งยืน</p>
<p>๙) การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มเกษตรกร) ให้เป็นผู้ประกอบการอัจฉริยะ</p>	<p>สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการทางการเกษตรในทุกระดับให้มีจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการ ขับเคลื่อนธุรกิจด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างมูลค่าให้กับสินค้าและบริการ การขยายช่องทางการตลาด การสร้างตราสินค้าให้เป็นที่ยอมรับ และการใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญาในเชิงพาณิชย์ รวมทั้งการปรับตัวสู่ธุรกิจรูปแบบใหม่ๆ พัฒนาผู้ประกอบการให้มีทักษะในการวิเคราะห์และมองคําคำรู้ด้านการจัดการฐานข้อมูล สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ รวมถึงคำนึงถึงการผลิตสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อการวางแผนธุรกิจ ส่งเสริมการใช้ระบบประกันความเสี่ยงภัยของสินค้าและบริการเพื่อสร้างความเชื่อมั่น และลดความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจและส่งเสริมให้ผู้ประกอบการดำเนินธุรกิจอย่างมีธรรมาภิบาล</p>
<p>๑๐) การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ</p>	<p>๑๐.๑) พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก</p> <p>๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง และสาธารณูปโภคที่สำคัญ เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างรวดเร็ว และต่อยอดโครงสร้างพื้นฐานทุกระบบให้เชื่อมโยงเข้าสู่พื้นที่เศรษฐกิจ เพื่อรองรับความต้องการลงทุน กิจกรรมทางเศรษฐกิจ และกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องจากการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกได้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ</p> <p>๒) ส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายพิเศษ รวมทั้งเขตส่งเสริมเศรษฐกิจพิเศษ เพื่อให้เกิดการลงทุนของภาคเอกชนในอุตสาหกรรมเป้าหมายที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงให้สามารถสร้างเทคโนโลยีได้ด้วยตนเอง และเกิดการสะสมทุนทางเทคโนโลยี ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกและประเทศไทยอย่างเป็นรูปธรรม</p> <p>๑๐.๒) การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้</p> <p>๑) พัฒนาศูนย์กลางการแปรรูปการเกษตรและการประมงในภาคใต้ รวมถึงผลิตภัณฑ์ทางทะเล เช่น การพัฒนาการเพาะพันธุ์และการเลี้ยงกุ้งมังกร กุ้งทะเล และหอยมุก โดยยกระดับเกษตรกรรายย่อย ให้มีความสามารถในการผลิตและแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม</p> <p>๑๐.๓) การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน</p> <p>๑) ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในการลงทุน เพื่อดึงดูดการลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยให้สิทธิประโยชน์ทั้งทางด้านภาษีและมีไซภาษีเพื่อจูงใจให้เกิดการลงทุน เพิ่มประสิทธิภาพของศูนย์บริการเบ็ดเสร็จโดยเฉพาะการให้มีอำนาจในการอนุมัติ อนุญาตแบบเบ็ดเสร็จในพื้นที่ และพัฒนาด่านเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการอำนวยความสะดวกในการผ่านแดน</p> <p>๒) ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน ตามศักยภาพ โดยพัฒนาต่อยอดจากฐานทรัพยากรและกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่ที่มีอยู่เดิม รวมทั้งยกระดับความสามารถในการแข่งขันของพื้นที่ให้เอื้อต่อการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว และเป็นพื้นที่หลักในการขับเคลื่อนการสร้างความสำเร็จทางเศรษฐกิจและสังคมในส่วนภูมิภาค ตลอดจนพัฒนาพื้นที่บริเวณชายแดนให้มีความพร้อมสำหรับรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งจะช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของประเทศในภาพรวม</p> <p>๓) เสริมสร้างความสามารถของวิสาหกิจชุมชน และภาคเอกชนในพื้นที่ เพื่อผลักดันให้เกิดการเพิ่มขึ้นของขีดความสามารถในการผลิต</p>

ประเด็นที่ ๓ สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา
๑) เกษตรกรเป้าหมาย เป้าหมาย ได้รับการ พัฒนาตาม โครงการอัน เนื่องมาจาก พระราชดำริ	๑) เกษตรกรเป้าหมายที่ น้อมนำแนว พระราชดำริไปปฏิบัติ และได้ผลจริงไม่น้อย กว่า ร้อยละ ๖๐	๑) การเสริมสร้างทุนทางสังคม (๑) เสริมสร้างสังคมแห่งการให้และช่วยเหลือกันและกัน โดยการนำทุนทางสังคมและวัฒนธรรมในเรื่องของการมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การรู้จักให้ รู้จักแบ่งปัน และเสียสละ โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทฤษฎีใหม่ ยึดหลักคุณธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ มาส่งเสริมอาสาสมัครเพื่อทำประโยชน์ส่วนรวมและสร้างสังคมแห่งการให้ รวมทั้งการพัฒนากลไกและระบบสนับสนุนการบริหารจัดการเครือข่ายในระดับจังหวัดผ่านการระดมพลังความร่วมมือของรัฐและภาคประชาชนในระดับจังหวัด การส่งเสริมให้มีกลไกเชื่อมโยงกับนโยบายและการบริหารจัดการในส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีกลไกและระบบการสนับสนุนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อการสร้างภาคีเครือข่ายในระดับอำเภอ ตำบล และชุมชน เพื่อสนับสนุนการทำงานระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม และภาคประชาชนเพื่อการพัฒนา และมีพื้นที่สาธารณะเพื่อปรึกษาหารือปัญหาสาธารณะของพื้นที่ ตั้งแต่ระดับชุมชน ท้องถิ่น อำเภอจนถึงระดับจังหวัด
๒) เกษตรกรสูงวัยมีความ เป็นอยู่ที่ดีขึ้น	๒) เกษตรกรสูงวัยที่ผ่าน การอบรมด้านการ ประกอบอาชีพ และ นำไปปฏิบัติ ไม่น้อย กว่าร้อยละ ๘๐	(๒) เพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเอง และการจัดการตนเอง ส่งเสริมให้มีระบบการสนับสนุนความเข้มแข็งและเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นที่ครอบคลุมทุกมิติตั้งแต่เศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ ตั้งแต่ระดับชุมชน ตำบล อำเภอ จังหวัด ที่เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เสริมสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงสามวัยในท้องถิ่น ได้แก่ เยาวชน คนวัยทำงาน และผู้สูงอายุ เพื่อให้เกิดการสืบทอดทักษะภูมิปัญญาของกลุ่มคนที่จะเป็นแกนนำการพัฒนาในท้องถิ่นระดับตำบลและหมู่บ้าน ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่มาจากทุกวัย และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนได้ด้วยตนเอง พัฒนาระบบฐานข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาชุมชนที่มีกระบวนการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนและบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยยึดยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเป็นกรอบการดำเนินงาน
๓) ศักยภาพและ ขีดความ สามารถของ เศรษฐกิจฐาน รากเพิ่มขึ้น	๓) ๑) เกษตรกรได้รับสิทธิ เข้าทำประโยชน์ใน ที่ดิน จำนวน ๔๕,๐๐๐ รายต่อปี ๓) ๒) เกษตรกรได้รับการ พัฒนาและส่งเสริม อาชีพ จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ ราย	๒) การรองรับสังคมเกษตรสูงวัยเชิงรุก (๑) เพิ่มบทบาททางเศรษฐกิจและสังคมของผู้สูงอายุ ส่งเสริมการนำความรู้ ประสบการณ์ และภูมิปัญญาที่สั่งสมมาตลอดช่วงชีวิตของผู้สูงอายุมาถ่ายทอดสู่คนรุ่นหลัง เพื่อให้เกิดการสืบสานและต่อยอดการพัฒนาสังคม รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของผู้สูงอายุเพื่อทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์และสามารถช่วยเหลือชุมชนและสังคม เพื่อให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพกายที่แข็งแรง สุขภาพจิตที่ดี มีคุณภาพชีวิตที่ดีมีศักดิ์ศรี และมีความสุขในการดำเนินชีวิตในสังคม และสามารถคงไว้ซึ่งศักยภาพและบทบาทในการสร้างสรรค์สังคม เป็นอีกหนึ่งแรงพลังในการช่วยขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศได้เช่นเดียวกับช่วงวัยอื่น ๆ ๓) การยกระดับศักยภาพของเกษตรกรรายย่อยให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจ (๑) เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาทักษะให้กับกลุ่มผู้มีรายได้น้อย/เกษตรกรรายย่อย เพื่อยกระดับสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ โดยสร้างโอกาสและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและความรู้ ทั้งทางด้านเทคโนโลยีการจัดการ การบริหารจัดการความเสี่ยง และการตลาด มีทักษะต่าง ๆ ที่สอดคล้องและจำเป็นต่อการยกระดับเป็นผู้ประกอบการ มีความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีการผลิต การควบคุมต้นทุน การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต จัดการคุณภาพและมาตรฐาน ผลผลิตของตนให้สามารถมีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ สามารถเชื่อมโยงและผสมผสานบูรณาการองค์ความรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับองค์ความรู้ที่สร้างขึ้นใหม่มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับภูมิสังคมของชุมชน ที่ครบวงจร ครอบคลุมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยยึดแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (๒) บริหารจัดการหนี้สินอย่างยั่งยืน โดยการสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงินให้กับประชากรที่มีรายได้น้อย/เกษตรกรรายย่อยผ่านการส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและส่งเสริมความรู้และวินัยทางการเงิน การจัดทำบัญชีครัวเรือน นำไปสู่การออมเพื่อเป็นทุนและหลักประกันในการลงทุน พัฒนามาตรการแก้ปัญหาหนี้ในระยะยาวอย่างยั่งยืนและปรับโครงสร้างหนี้ให้สอดคล้องกับศักยภาพในการชำระหนี้ เพื่อป้องกันหนี้เสียที่อาจส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือในการขอสนับสนุนแหล่งทุน

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา
		<p>๔) การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก</p> <p>(๑) ส่งเสริมและพัฒนาตลาดและโครงสร้างดูดซับมูลค่าทางเศรษฐกิจและการกระจายรายได้กลับสู่ชุมชน เพื่อสร้างการเติบโตและการหมุนเวียนของเศรษฐกิจฐานราก ผ่านการรวมตัวของสมาชิกในชุมชน และกระบวนการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ อาทิ สหกรณ์ ร้านค้าชุมชน วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจหรือกิจการเพื่อสังคม ที่ส่งเสริมการถือหุ้นโดยสมาชิกในชุมชน เพื่อให้ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นตกกลับสู่สมาชิก รวมทั้งการพัฒนาช่องทาง และศูนย์กลางตลาดสินค้าชุมชน โดยครอบคลุมถึงช่องทางตลาดออนไลน์และช่องทางตลาดอื่น ๆ</p> <p>(๒) ส่งเสริมให้มีนวัตกรรมทางการเงินเพื่อสนับสนุนแหล่งทุนให้กับเศรษฐกิจชุมชน อาทิ ตลาดทุนในการทำหน้าที่เป็นกลไกในการจัดสรรทรัพยากรด้านเงินทุนเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ระดมเงินทุนและผู้ลงทุน ผ่านเครื่องมือทางการเงินที่หลากหลายที่สามารถพัฒนาขึ้นให้มีความเหมาะสมกับความต้องการระดมทุนในจำนวน เงื่อนไขเวลาและต้นทุนที่เหมาะสมกับความต้องการ</p> <p>(๓) ผู้ระดมเงินทุนและชุมชน รวมทั้งส่งเสริมให้มีกลไกการเปิดเผยข้อมูลและกลไกราคา ที่สามารถช่วยให้ชุมชนสามารถระดมเงินทุนที่เหมาะสมกับความต้องการ พัฒนาระบบกำกับ/ระบบมาตรฐานบัญชี การใช้รูปแบบสินเชื่อบริหารใหม่ ๆ ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของเศรษฐกิจชุมชน รวมทั้งการส่งเสริมให้ธนาคารเฉพาะกิจที่มีอยู่ในปัจจุบันสามารถยกระดับเป็นพี่เลี้ยงสนับสนุนด้านเงินทุนและบริหารสภาพคล่อง</p> <p>(๔) พัฒนากลไกการใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณะ โดยการพัฒนาฐานข้อมูลที่ดินให้มีความครอบคลุมทั้งประเทศ โดยแยกตามประเภทการใช้ประโยชน์ ผู้ครอบครอง ที่มีความทันสมัย โดยให้เป็นข้อมูลสาธารณะที่เปิดเผยและสามารถสืบค้นได้ พัฒนากลไกเพื่อทำหน้าที่รับฝากที่ดินจากเอกชนและนำมาหมุนเวียนสร้างประโยชน์โดยให้ผู้มีรายได้น้อย รวมทั้งปรับระบบการบริหารจัดการที่ดินของรัฐทั้งในเขตปฏิรูปที่ดิน พื้นที่ป่าเสื่อมโทรม และที่สาธารณะ เพื่อให้เกิดผลดีภาพของการใช้ประโยชน์ที่ดินที่สูงขึ้น</p>

ประเด็นที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา
<p>๑) ลดการเผาในพื้นที่เกษตร</p> <p>๒) การบริหารจัดการน้ำภาคเกษตรอย่างทั่วถึง</p>	<p>๑) ลดการเผาในพื้นที่เกษตร จำนวน</p> <p>๑,๔๗๐,๐๐๐ ไร่</p> <p>๒) ๒.๑) ปริมาตรเก็บกักน้ำเพิ่มขึ้น จำนวน</p> <p>๓,๖๒๘ ล้าน</p> <p>ลูกบาศก์เมตร</p> <p>๒.๒) พื้นที่ได้รับการป้องกันและลดผลกระทบจากอุทกภัย จำนวน</p> <p>๕,๖๗๓,๐๖๔ ไร่</p> <p>๒.๓) พื้นที่ชลประทานที่ได้รับการบริหารจัดการ</p> <p>๓๐.๒๔ ล้านไร่</p> <p>๒.๔) พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น</p> <p>๔,๒๑๗,๓๓๐ ไร่</p>	<p><u>๑) การพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมเชิงนิเวศ</u></p> <p>๑.๑) การพัฒนาเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ</p> <p>(๑) พัฒนาเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจให้เป็นเมืองอัจฉริยะที่มีความน่าอยู่ โดยจัดระเบียบเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจให้เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล มีความสามารถในการแข่งขันในระดับนานาชาติในยุค ๔.๐ ด้วยการจัดทำแผนแม่บทพื้นที่ศูนย์กลางความเจริญตามความเหมาะสมของพื้นที่ของแต่ละเมือง จัดทำแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินของศูนย์เศรษฐกิจ แหล่งที่อยู่อาศัยและพื้นที่เฉพาะในเมือง เช่น เขตอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ พื้นที่อนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม และพื้นที่เปิดโล่งตามหลักการจัดทำแผนผังภูมิโนเวศและแนวคิดการพัฒนาเมืองสมัยใหม่ อาทิ การพัฒนาเมืองอัจฉริยะ การพัฒนาพื้นที่รอบสถานีขนส่งมวลชนขนาดใหญ่ ซึ่งเน้นการเติบโตของเมืองแบบกระชับโดยสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ในเมืองขึ้นเพื่อลดปัญหาการกระจายตัวของเมือง มีการวางแผนการรับมือภัยพิบัติและการเปลี่ยนแปลงแบบฉับพลัน ส่งเสริมให้เกิดเมืองที่ปรับตัวได้ตามการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม</p> <p>(๒) พัฒนาเมืองขนาดกลางให้เป็นเมืองน่าอยู่ที่เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ สังคม และการบริการให้กับพื้นที่โดยรอบ โดยเน้นการต่อยอดจากฐานเศรษฐกิจที่มีในพื้นที่ เพื่อให้เกิดการกระจายความเจริญไปสู่พื้นที่โดยรอบ และสนับสนุนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ โดยสร้างเครือข่ายการพัฒนาเศรษฐกิจระดับภาค</p> <p>๑.๒) การพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม และอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่มีการบริหารจัดการตามแผนผังภูมิโนเวศอย่างยั่งยืน</p> <p>(๑) จัดทำฐานข้อมูลที่ใช้ได้ทุกหน่วยงานร่วมกัน ด้านการพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรม อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และพื้นที่อนุรักษ์ โดยกำหนดให้จังหวัดเป็นฐานในการพัฒนาเชิงพื้นที่ โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่เป็นผู้เลือกและตัดสินใจในการจัดทำแผนผังต่าง ๆ อาทิ เมืองน่าอยู่ ชนบทมั่นคง เกษตรยั่งยืนและปลอดภัย อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ พื้นที่พิเศษเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งโบราณคดี มรดกทางสถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์และวิถีชีวิตพื้นถิ่นอย่างยั่งยืน เป็นต้น และจัดทำและพัฒนาระบบข้อมูลขนาดใหญ่ที่มีการเชื่อมโยง จัดการ และวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับเป็นฐานข้อมูลในการจัดทำ และสนับสนุนการบริหารจัดการแผนผังภูมิโนเวศระดับประเทศ จังหวัด และชุมชน</p>

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา
	๒.๕) ปริมาณฝนจากการปฏิบัติการฝนหลวง จำนวน ๒,๒๐๐ ล้าน ลูกบาศก์เมตร	<p>๒) การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว</p> <p>(๑) อนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศและแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูงโดยอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศและแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง ควบคู่กับการลดภัยคุกคามต่อพื้นที่ ชนิดสัตว์ป่า และพืชเฉพาะถิ่น ป้องกันและกำจัดชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน ในแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ รวมถึงการบริหารจัดการไม่ให้เกิดความขัดแย้งระหว่างสัตว์ป่ากับคนและชุมชน สร้างระบบฐานข้อมูลและธนาคารพันธุกรรม ให้มีความสำคัญกับพันธุกรรมท้องถิ่นที่มีคุณค่าต่อระบบนิเวศและ/หรือมีความสำคัญทางเศรษฐกิจ และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง พัฒนากลไกทางเศรษฐศาสตร์ และมาตรการจูงใจในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ สร้างกลไกการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเท่าเทียมและยุติธรรมในระดับท้องถิ่น รวมถึงพัฒนาและบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมการทำงานบูรณาการระหว่างภาคส่วน อาทิ ภาคเกษตร ให้เกิดการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน</p> <p>(๒) ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน โดยพัฒนาและส่งเสริมโรงงานอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรม และเมืองอุตสาหกรรม ตามแนวทางอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ที่ช่วยสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งการขับเคลื่อนเกษตรกรรมยั่งยืน ทั้งการเพาะปลูก ปศุสัตว์ และประมง ตลอดห่วงโซ่มูลค่า และกำหนดให้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมติดฉลากสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีการผลิตให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และมีมาตรการเพื่อจำกัดการใช้เทคโนโลยีหรือเครื่องจักรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมตามช่วงเวลาที่เหมาะสม พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน เพื่อให้แหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีมาตรฐานตามแนวทางการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน โดยส่งเสริมทั้งอุปสงค์และอุปทานและนวัตกรรม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในท้องถิ่น รวมทั้งการขับเคลื่อนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืนในระดับประเทศ ทั้งด้านการพัฒนาเครือข่ายที่ประกอบด้วยสมาชิกจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง การยกระดับโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้านฐานข้อมูล ตลอดจนวิถีชีวิต เครื่องมือ วิธีการ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยการใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ มาตรการทางสังคม และการบังคับใช้กฎหมาย เพื่อกระตุ้นให้เกิดการผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน</p> <p>๓) การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล</p> <p>(๑) ปรับปรุงฟื้นฟูและสร้างใหม่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ โดยการบริหารจัดการขยะและของเสียที่ปล่อยลงสู่ทะเลทั้งระบบ ฟื้นฟูและรักษาป่าชายเลนของประเทศและลดปริมาณของเสียโดยเฉพาะขยะพลาสติกที่ลงสู่ทะเล การรักษาระบบนิเวศทางทะเลและสัตว์ทะเลหายากและใกล้สูญพันธุ์ที่สำคัญ ปรับปรุงและฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ โดยรักษาแนวปะการังที่สำคัญและรักษาแหล่งหญ้าทะเลที่สำคัญต่อประมงและสัตว์ทะเลหายาก ตลอดจนรักษาป่าชายเลนที่สำคัญต่อการดูดซับก๊าซเรือนกระจกเพิ่มพื้นที่คุ้มครองทางทะเลให้เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงของภาคเอกชนและประชาชนในการดูแลจัดการพื้นที่ทางทะเลดังกล่าว รวมถึงสร้างองค์ความรู้ ระบบติดตามตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพในปัญหาสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบต่อระบบนิเวศ สัตว์ทะเลหายาก ห่วงโซ่อาหาร และคุณภาพอาหารทะเล และเร่งส่งเสริมการเรียนการสอน เพื่อสร้างและประยุกต์ใช้องค์ความรู้พื้นฐานต่างๆ ทางทะเล</p> <p>(๒) พัฒนาและเพิ่มสัดส่วนกิจกรรมทางทะเลที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จัดให้มีการท่องเที่ยวทางทะเลที่มีการคำนึงถึงความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ การลดความเหลื่อมล้ำและดูแลผลประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับประชาชนในพื้นที่การพัฒนาท่าเรือและการขนส่งทางทะเลทั้งระบบให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมให้ประเทศเป็นศูนย์กลางด้านพณิชยนาวิของภูมิภาค รวมทั้งพัฒนาการเดินทางเรือสินค้าตามแนวชายฝั่งให้เติบโตอย่างยั่งยืน ตลอดจนสนับสนุนให้เกิดการเชื่อมต่อเส้นทางเศรษฐกิจสองฟากฝั่งสมุทร ควบคุมและยกเลิกเครื่องมือประมงที่ทำลายล้าง และป้องกันไม่ให้เรือประมงผิดกฎหมาย ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศเข้ามาทำการประมงที่ผิดกฎหมาย และส่งเสริมการประเมินทรัพยากรประมง เพื่อใช้ในการวางแผนการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับศักยภาพ รวมทั้งเร่งพัฒนาการจัดการด้านการเพาะเลี้ยงในทะเลที่สอดคล้องกับแผนการใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ทางทะเล ตลอดจนการศึกษาและประยุกต์ใช้นวัตกรรมใหม่ๆ มาพัฒนาการประมงครบวงจร เพื่อให้ประเทศยังคงเป็นผู้นำด้านการผลิตและส่งออกผลิตภัณฑ์ประมงมูลค่าสูงและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม</p>

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา
		<p>๔) การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ</p> <p>(๑) ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก กำหนดเป้าหมายและแนวทางการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศในระยะยาวที่สอดคล้องกับการพัฒนาในมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน พัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งพัฒนาระบบการรายงานข้อมูลและระบบติดตามประเมินผลการลดก๊าซเรือนกระจกที่ครอบคลุมทุกสาขา โดยมีความเชื่อมโยงของเครือข่ายข้อมูลในทุกภาคส่วน ดำเนินงานตามแนวทางการลดก๊าซเรือนกระจกในสาขาพลังงานและขนส่ง กระบวนการอุตสาหกรรมและการใช้ผลิตภัณฑ์ และการจัดการของเสีย เช่น เพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทน พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและการจัดการคมนาคม ปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตทางอุตสาหกรรมแบบปล่อยคาร์บอนต่ำ ลดการเกิดของเสีย เป็นต้น</p> <p>๕) การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล</p> <p>(๑) จัดการคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน แหล่งน้ำใต้ดิน และแหล่งน้ำทะเลคุณภาพเหมาะสมกับประเภทการใช้ประโยชน์</p> <p>(๒) จัดการคุณภาพอากาศ เสียง และความสั่นสะเทือน</p> <p>(๓) จัดการสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล จำกัดการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช ส่งเสริมให้มีการลดและเลิกการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชสำหรับการทำการเกษตรทุกประเภทเพื่อป้องกันการปนเปื้อนของสารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืชในสิ่งแวดล้อมในรูปแบบมาตรฐานสากล ได้แก่ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม โดยให้มีข้อกำหนดสำหรับการทำเกษตรทุกประเภท เพื่อควบคุมและป้องกันการแพร่กระจายของสารเคมีเกษตรออกสู่สิ่งแวดล้อม ได้แก่ น้ำใต้ดิน แม่น้ำ ลำคลอง แหล่งน้ำทะเล การชะล้างและตกค้างในดินรวมทั้งการฟุ้งกระจายในอากาศ โดยจะต้องเป็นความรับผิดชอบของผู้ผลิต ผู้จัดจำหน่าย และผู้ใช้สารเคมีในการควบคุมป้องกันการแพร่กระจายของสารเคมีดังกล่าว และรับผิดชอบในการส่งเสริมความรู้และการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องและปลอดภัย</p> <p>๖) การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ</p> <p>(๑) จัดการน้ำเพื่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมพื้นที่ฟู อนุรักษ์ พื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่พิกน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติ (รวมถึงน้ำ) แอ่งน้ำบาดาล การระบายน้ำจากเมืองชายฝั่ง ให้มีปริมาณและคุณภาพน้ำและใช้ประโยชน์ได้ตามเกณฑ์ของแต่ละลุ่มน้ำ และจัดทำแผนและดำเนินการป้องกัน พื้นที่รักษา ร่วมกับแผนรักษาเขตต้นน้ำ และการอนุรักษ์ พื้นที่ รักษาสภาพสิ่งแวดล้อม แหล่งน้ำธรรมชาติ (รวมถึงน้ำ) ตามพื้นที่ที่กำหนด ตามความสำคัญ และข้อตกลงที่มีของแต่ละลุ่มน้ำ โดย (๑) มีการควบคุมปริมาณน้ำ การดูแลคุณภาพน้ำในลำน้ำ (๒) การจัดหาโครงสร้างพื้นฐาน และ (๓) กำหนดกติกาดูแลสิ่งแวดล้อมที่จำเป็นเพื่อการจัดการ (เช่น ระบบบำบัดน้ำเสีย การดูแลสารเคมีภาคเกษตร การสูญเสียพื้นที่ป่า คุณภาพน้ำน่านน้ำ) จัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลในเรื่องการจัดการคุณภาพน้ำ/คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน แหล่งน้ำใต้ดินและแหล่งน้ำทะเล)</p> <p>(๒) จัดระบบการจัดการน้ำในภาวะวิกฤติ จัดระบบการจัดการพิบัติภัยจากน้ำในภาวะวิกฤติ ให้สามารถลดความสูญเสียและความเสี่ยงจากภัยพิบัติที่เกิดจากน้ำตามหลักวิชาการให้อยู่ในขอบเขตที่ควบคุมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้สามารถฟื้นตัวได้ในเวลาอันสั้น โดยแบ่งตามลักษณะของแต่ละพื้นที่และลุ่มน้ำ</p> <p>๗) การเพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบ</p> <p>(๑) จัดการน้ำเพื่อการพัฒนา จัดให้มีน้ำอย่างเพียงพอสำหรับการพัฒนาเกษตรและอุตสาหกรรมตามแผนการเติบโตแบบสีเขียว การท่องเที่ยว และเพื่อผลิตพลังงาน พร้อมมีระบบดูแลน้ำภายในพื้นที่สำหรับผู้ใช้ในนิคมเกษตร อุตสาหกรรมสมัยใหม่ พื้นที่ชลประทาน พื้นที่เกษตรน้ำฝน พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ แหล่งท่องเที่ยว เกษตรพลังงาน เกษตรเพิ่มมูลค่าและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดย (๑) ทบทวนระบบน้ำตามการปรับโครงสร้างเกษตร และอุตสาหกรรมที่เปลี่ยนแปลง (๒) เน้นปรับโครงสร้างการใช้น้ำ (๓) กำหนดสัดส่วนการใช้น้ำในแต่ละภาคส่วน (KD๒ ตามเกณฑ์ ADB) (๔) มีระบบการขออนุญาตใช้น้ำ โดยพิจารณาตามเกณฑ์ ความสำคัญ และผลิตภาพการใช้น้ำ และ (๕) การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อสนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มของภาคการผลิตและบริการ และรองรับการเติบโตของเศรษฐกิจและสังคมในอนาคต</p> <p>(๒) เพิ่มผลิตภาพของการใช้น้ำ โดยการใช้น้ำอย่างมีคุณค่า การใช้น้ำซ้ำ การนำน้ำกลับมาใช้ใหม่ เพิ่มประสิทธิภาพการส่งและการใช้น้ำทุกภาคส่วน พร้อมเพิ่มการเก็บกักน้ำในพื้นที่</p>

ประเด็นที่ ๕ พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา
๑) ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องนำข้อมูลสารสนเทศภาคเกษตรไปใช้ประโยชน์	๑) ข้อมูลสารสนเทศการเกษตรถูกนำไปใช้ในการขับเคลื่อนร้อยละ ๙๐	๑) การพัฒนาบริการประชาชน ๒) การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ ๓) การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ๔) การพัฒนากฎหมาย
๒) หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีขีดสมรรถนะสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากลและมีความคล่องตัว	๒) ระดับ Digital Government Maturity Model (Gartner) ระดับ ๓	๕) การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร ๕.๑) การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้านเศรษฐกิจ (๑) พัฒนาเกษตรสร้างมูลค่า โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในภาคการเกษตรเป้าหมายของประเทศ ได้แก่ เกษตรอัตลักษณ์ เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทั้งในเชิงปริมาณ คุณภาพ และความหลากหลายของผลผลิตรวมทั้งเพื่อยกระดับรายได้ ลดรายจ่ายและลดปัจจัยเสี่ยงในการทำการเกษตรให้กับเกษตรกร ตลอดจนรักษาความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ การพัฒนาสายพันธุ์พืชและสัตว์ การลดต้นทุนแรงงานและปัจจัยการผลิต การพยากรณ์อากาศและวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงเพื่อการเกษตร การวิจัยและแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เป็นต้น
๓) บุคลากรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต	๓) หน่วยงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA (๘๕ คะแนนขึ้นไป) ร้อยละ ๑๐๐	๕.๒) การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้านองค์กร วามรู้พื้นฐาน (๑) พัฒนาศักยภาพความรู้พื้นฐานและเทคโนโลยีฐาน โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการพัฒนาความรู้พื้นฐานและเทคโนโลยีฐาน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันในสาขาที่ประเทศไทยมีความได้เปรียบหรือมีศักยภาพสูง รวมทั้งนำไปใช้ประโยชน์ต่อยอดในเชิงเศรษฐกิจและสังคม โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ เทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีวัสดุ นาโนเทคโนโลยี และเทคโนโลยีดิจิทัล
๔) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ที่ได้รับการทบทวน แก้ไขปรับปรุง ให้มีเนื้อหาที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ	๔) ร้อยละของจำนวนกฎหมายที่ได้มีการทบทวนตามแผนพัฒนากฎหมายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร้อยละ ๗๐	๕.๓) ปัจจัยสนับสนุนในการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม (๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เป็นต่อการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่สำคัญ ได้แก่ ห้องปฏิบัติการวิจัย ศูนย์ความเป็นเลิศเฉพาะทาง สถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี ฐานข้อมูลและดัชนีด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ระบบสารสนเทศกลางเพื่อเชื่อมโยงฐานข้อมูลด้านการวิจัยและนวัตกรรม ในระดับชาติและนานาชาติ รวมทั้ง แนวทางการพัฒนาฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศกลาง ภายใต้กรอบเงื่อนไข กฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ความลับทางการค้า สิทธิบัตร ทรัพย์สินทางปัญญาและลิขสิทธิ์ โดยการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ สถาบันการศึกษาและภาคเอกชน โดยบูรณาการความสามารถของนักวิจัยภายใต้สังกัดต่างๆ เพื่อทำงานวิจัยด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีสมัยใหม่ในประเด็นที่มุ่งเน้น ได้แก่ เทคโนโลยีที่ช่วยให้เกิดการรับส่งข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและละเอียดมากขึ้น เทคโนโลยีที่ช่วยให้จัดเก็บข้อมูลได้ยาวนานและใช้พื้นที่น้อย เทคโนโลยีหุ่นยนต์ขนาดเล็กที่ออกแบบและควบคุมให้สามารถทำหน้าที่ได้ตามภารกิจ ระบบหรือชิ้นส่วนทางวิศวกรรมที่เลียนแบบสิ่งมีชีวิตเพื่อทำหน้าที่แทน เป็นต้น ให้ความสำคัญเฉพาะทาง
๕) งานวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรที่มีการนำไปใช้ประโยชน์	๕) สัดส่วนงานวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตรที่มีการนำไปใช้ประโยชน์ เทียบกับงานวิจัยที่แล้วเสร็จ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐	(๒) การเพิ่มจำนวนและคุณภาพบุคลากรวิจัยและนวัตกรรม เพื่อผลิต (เชิงปริมาณ) และพัฒนาศักยภาพ (เชิงคุณภาพ) ของบุคลากรวิจัยและนวัตกรรมของประเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติให้เพียงพอทั้งภาคการผลิต บริการ สังคมและชุมชน เพื่อรองรับการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้วยการวิจัย และนวัตกรรม และเตรียมความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต ๕.๔) การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้านสังคม (๑) สร้างความเสมอภาคทางสังคม โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคม เพื่อลดความแตกต่างทางด้านรายได้ รายจ่าย การเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน และเพิ่มความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ การจัดการที่ดินทำกิน ระบบหลักประกันสุขภาพของรัฐ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและกระจายอำนาจ การเข้าถึงบริการสาธารณะและกระบวนการยุติธรรม

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา
		<p>๕.๕) การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้านสิ่งแวดล้อม</p> <p>(๑) ศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพ โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนาและประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการอนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพของทรัพยากรทางบก ทางน้ำ และทางทะเล เพื่อรักษาความอุดมสมบูรณ์ทางชีวภาพของประเทศ และนำไปใช้ประโยชน์ต่อยอดในเชิงเศรษฐกิจและสังคม โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ พันธุ์พืชและสัตว์ป่าเฉพาะถิ่นหายาก แหล่งกำเนิดของพันธุ์ไม้ ความหลากหลายชีวภาพและการใช้ประโยชน์ในระบบนิเวศ ธรณีวิทยาทางทะเล การบริหารจัดการประมงทะเล สีนแร่</p> <p>(๒) ศึกษาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการเตรียมความพร้อมและรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ ฐานข้อมูลการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก การกักเก็บก๊าซเรือนกระจกในภาคการเกษตรและป่าไม้ การประเมินผลกระทบต่อชุมชนเมือง และภาคการผลิตต่าง ๆ การกักเก็บคาร์บอน การบริหารจัดการปศุสัตว์ทั้งระบบ</p> <p>(๓) พัฒนาการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการพัฒนาการจัดการสิ่งแวดล้อม และการจัดการมลพิษ เพื่อส่งเสริมภาคการผลิตทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และควบคุมมลพิษในรูปแบบต่าง ๆ โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ การผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การลดของเสียจากต้นทาง การจัดการขยะมูลฝอย น้ำเสีย และของเสียอันตราย การนำของเหลือทิ้งมาใช้ประโยชน์</p> <p>(๔) พัฒนาการบริหารจัดการน้ำ โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการพัฒนาการบริหารจัดการน้ำ เพื่อให้เพียงพอต่อการอุปโภค บริโภค รวมทั้ง ใช้ในภาคการเกษตร อุตสาหกรรมและการรักษาระบบนิเวศ โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ อุทกวิทยาเชิงพื้นที่ ระบบน้ำชุมชนและเกษตร</p> <p>(๕) พัฒนาการจัดการพลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการพัฒนา และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านพลังงานหมุนเวียน และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะระบบการกักเก็บพลังงาน และระบบโครงข่ายไฟฟ้าอัจฉริยะ และการนำมาใช้เพื่อให้สามารถผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนได้ในสัดส่วนที่สูงขึ้น และการผลิตไฟฟ้าที่มีการกระจายศูนย์มากขึ้น</p>

๒.๗ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒.๗.๑ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๙

มุ่งเน้นการสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจจากฐานทรัพยากรที่มีความหลากหลายด้วยการใช้ความรู้เทคโนโลยี นวัตกรรม ร่วมกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และความคิดสร้างสรรค์ในการเพิ่มการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ใน ๔ สาขายุทธศาสตร์ คือ เกษตรและอาหาร สุขภาพและการแพทย์ พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ และการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ รวมถึงการรักษาฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพให้สมดุลระหว่างการมีอยู่และใช้ไปเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน มีวิสัยทัศน์ คือ เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ โดยมียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๓ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ ด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน สาขาการเกษตร

๒.๗.๒ นโยบายรัฐบาล

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ โดยคณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาให้ทราบถึงแนวทางการบริหารราชการแผ่นดินที่รัฐบาลจะดำเนินการเพื่อพัฒนาประเทศไทยให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยความมั่นคง สังคมไทยมีความสุข สามัคคี และเอื้ออาทร คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและมีความพร้อมที่จะดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ เศรษฐกิจไทยมีความแข็งแกร่งและมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ควบคู่ไปกับการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีนโยบายประกอบด้วย นโยบายหลัก ๑๒ ด้าน นโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง โดยมีนโยบายหลักที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๑) นโยบายหลัก ๘ ด้าน ประกอบด้วย

นโยบายหลักที่ ๑ การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์

นโยบายหลักที่ ๔ การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก

นโยบายหลักที่ ๕ การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย

นโยบายหลักที่ ๖ การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค

นโยบายหลักที่ ๗ การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก

นโยบายหลักที่ ๑๐ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อม

เพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน

นโยบายหลักที่ ๑๑ การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ

นโยบายหลักที่ ๑๒ การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

และกระบวนการยุติธรรม

๒) นโยบายเร่งด่วน ๕ เรื่อง ประกอบด้วย

นโยบายเร่งด่วนที่ ๑ การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน

นโยบายเร่งด่วนที่ ๔ การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม

นโยบายเร่งด่วนที่ ๖ การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต

นโยบายเร่งด่วนที่ ๘ การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

ทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายราชการประจำ

นโยบายเร่งด่วนที่ ๙ การแก้ไขปัญหายาเสพติด

๒.๗.๓ นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีแนวทางการพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนด้านการเกษตร ให้มีความยั่งยืนด้วย ๕ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

๑) **ตลาดนำการผลิต** โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการประสานความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย Lazada Shopee Alibaba สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๕ เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาด ให้มีความหลากหลาย ทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์และออฟไลน์ รวมถึงการจัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขาย เพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจเกษตร ทั้งผลผลิตและสินค้าเกษตรแปรรูปเพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตรชุมชนที่เชื่อมโยงกับตลาดชุมชนหรือตลาดเกษตรกร อีกทั้งส่งเสริมระบบเกษตรพันธสัญญา เพื่อสร้างความไว้วางใจระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ ซึ่งจะเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันเกษตรกรและเศรษฐกิจฐานราก

(๑) **ความร่วมมือกับกระทรวงพาณิชย์** การสร้างกลไกความร่วมมือให้เกิดการบูรณาการอย่างเป็นรูปธรรมระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงพาณิชย์ ให้เกิดการขับเคลื่อนภายใต้ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต ผ่านคณะทำงานร่วมของทั้ง ๒ กระทรวง โดยการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนได้แก่ (๑) การสร้างและใช้ข้อมูลจากฐานเดียวกัน (Single Big Data) จัดทำ Dashboard มั่นสำปะหลังเป็นสินค้านำร่อง (๒) การสร้างแพลตฟอร์มกลาง “เกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด” คัดเลือกกลุ่มสหกรณ์กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ และวิสาหกิจชุมชนเป็นกลุ่มนำร่องในการออกแบบจัดทำแพลตฟอร์มกลาง (๓) การสร้างความเชื่อมั่นด้านคุณภาพ มาตรฐาน ความปลอดภัย และการตรวจสอบ ย้อนกลับ อยู่ระหว่างการคัดเลือกสินค้านำร่องที่ได้คุณภาพมาตรฐาน สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ และ (๔) การพัฒนาคนและผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการของตลาด ได้กำหนดกลุ่มสินค้า และจัดตั้งคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนการพัฒนาคนและผลิตภัณฑ์

(๒) **ความร่วมมือกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย** ดำเนินโครงการพัฒนาเกษตรแม่นยำสู่ธุรกิจอุตสาหกรรม ๒ ล้านไร่ โดยในระยะที่ ๑ ดำเนินการในสินค้าเกษตร ๕ ชนิด ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยโรงงาน ข้าวโพดหวาน และมะเขือเทศ ร่วมกับบริษัทผู้รับซื้อในเครือข่ายสภาอุตสาหกรรม รวม ๗ บริษัท ได้แก่ บริษัท ไทยอิสเทิร์น รีบเบอร์ จำกัด บริษัท ทักษิณปาล์ม จำกัด โรงงานน้ำตาลเกษตรไทย โรงงานน้ำตาลรวมผล โรงงานน้ำตาลไทยเอกลักษณ์ บริษัท ชันสวีท จำกัด (มหาชน) และบริษัท ศรีเชียงใหม่ อุตสาหกรรม จำกัด ซึ่งเน้นให้เกษตรกรรวมกลุ่มเป็นแปลงใหญ่ ทั้งเกษตรกรที่เป็นแปลงใหญ่เดิม แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์รับซื้อที่แน่นอนและเกษตรกรที่เป็นเครือข่ายของบริษัทรับซื้อผลผลิต แต่ยังไม่ได้รวมกลุ่มเป็นแปลงใหญ่นั่นกระบวนกรจัดการที่ลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น สนับสนุนแผนการตลาดที่ชัดเจนของอุตสาหกรรม ทั้งด้านปริมาณ คุณภาพ และช่วงเวลาการรับซื้อ ทั้งนี้ พื้นที่เป้าหมาย คือ พื้นที่เกษตรกรที่ผลิตสินค้าตามเป้าหมายของอุตสาหกรรมที่ห่างจากแหล่งรับซื้อ ผลผลิตในรัศมีไม่เกิน ๑๐๐ กิโลเมตร เพื่อลดภาระต้นทุนการจัดการด้านโลจิสติกส์

(๓) **การพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร** ได้แก่

- การพัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ เช่น การเชื่อมโยงตลาดข้าวอินทรีย์และข้าว GAP ด้วยการสนับสนุนตลาดข้าวประชารัฐระดับชุมชน/จังหวัด
- จัดทำร้านค้าออนไลน์ให้กับสินค้าเกษตร เช่น การตลาดผ้าไหมและสินค้าจากหม่อนไหม การตลาดสินค้าประมง ชื่อ Fisheries shop โดยการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่างๆ พัฒนาระบบเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานอย่างต่อเนื่อง และการพัฒนาต่อยอดระบบเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้การใช้งานของเกษตรกร เช่น การ Live จำหน่ายสินค้าทาง Facebook รวมถึงการเชื่อมโยงระบบจัดเก็บและขนส่งสินค้า
- การเชื่อมโยงเครือข่าย/คลัสเตอร์ให้แก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร โดยการพัฒนากลไก เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

๒) **เทคโนโลยีเกษตร ๔.๐** เพื่อบริการประชาชนและการพัฒนาภาคเกษตรกรรม โดยใช้เทคโนโลยีตลอดห่วงโซ่อุปทานและมูลค่า (Supply-Value Chain) ตั้งแต่การผลิต การแปรรูปจนถึงการตลาด ได้แก่

(๑) พัฒนาระบบข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อการบริหารและช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดีและเพียงพอต่อการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสมเพื่อการผลิตและการจำหน่ายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

(๒) พัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร การประดิษฐ์ นวัตกรรม รวมทั้งเครื่องจักรกลเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ของแต่ละจังหวัด โดยเชื่อมโยงการทำงานกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ และเกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture)

(๓) ตรวจสอบศักยภาพพื้นที่โดยใช้ Agri-Map เพื่อจัดทำ Zoning โดยจัดทำระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) เป็นเครื่องมือในการวางแผนบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่สำคัญ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมด้านกายภาพ และด้านเศรษฐกิจ

๓) ๓'S คือ "Safety" ความปลอดภัยของอาหาร "Security" ความมั่นคง มั่งคั่ง ของภาคเกษตรและอาหาร และ "Sustainability" ความยั่งยืนของภาคการเกษตร ได้แก่

(๑) Safety โดยเน้นสินค้าเกษตรและอาหารของไทยมีความปลอดภัย เชื่อมั่นในระบบที่มีมาตรฐานมีการตรวจสอบ สามารถตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) มาตรฐานสินค้าเกษตรของไทยเป็นไปตามมาตรฐานสากล มาตรฐานด้านการเกษตรของไทย (แบบสมัครใจ และแบบบังคับ) และมั่นใจว่าสินค้าเกษตรและอาหารของไทย ผลิตด้วยความปลอดภัยทั้งระบบ เพื่อผู้บริโภคภายในประเทศ และส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ

(๒) Security เน้น ๔ ด้าน ได้แก่

(๒.๑) Food Security ไทยเป็นผู้ส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารที่สำคัญของโลก สามารถผลิตสินค้าเกษตรอาหารได้เพียงพอ และสามารถผลิตเลี้ยงคนทั่วโลกได้มีตัวอย่างสินค้า ดาวเด่นของไทย (ข้าว มันสำปะหลัง ไข่ สินค้าประมง)

(๒.๒) Health Security ไทยมีมาตรการควบคุมป้องกันการระบาดของโรคที่เข้มงวด

(๒.๓) Biosecurity ไทยมีระบบควบคุม/ป้องกันโรคระบาดในสัตว์ และพืช รวมทั้งศัตรูพืช นำแอปพลิเคชัน e-Smart Plus มาใช้ในการประเมินความเสี่ยงฟาร์มสุกรแบบ Realtime สำหรับโรค African Swine Fever (ASF)

(๒.๔) Farmer Security กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มุ่งมั่นในการเสริมสร้างเกษตรกร และองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมเกษตรกรพอเพียง และ Smart farm, Young Smart Farmer เพื่อให้ภาคเกษตรมีความมั่นคง สินค้าเกษตรมีความหลากหลาย พร้อมสำหรับตลาด online และ offline

(๓) Sustainability ระบบการทำเกษตรของไทยเน้นความยั่งยืน มีการนำเทคโนโลยีฟลวมาใช้ มีการจัดสิทธิในการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้ความสำคัญกับความยั่งยืนของดิน มีนโยบาย Zoning by Agri-Map เพื่อลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เป็นสมาชิก Asian Soil Partnership (ASP) ซึ่ง FAO สนับสนุนในวันที่ ๕ ธันวาคม ของทุกปี เป็น “วันดินโลก (World Soil Day)” และมีการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ และมีการต่อต้านการทำประมง IUU Fishing

๔) **บริหารเชิงรุกแบบบูรณาการโมเดล “เกษตร-พาณิชย์ทันสมัย”** การดำเนินโครงการ Pre Order ผลไม้ตามฤดูกาล ผ่านช่องทาง E –Commerce เพื่อให้สถาบันเกษตรกรที่มีความพร้อม ได้มีช่องทางใหม่ๆ ในการจำหน่ายและกระจายสินค้าเพิ่มเติม เพื่อป้องกันการผลผลิตออกสู่ตลาดพร้อมกันจำนวนมาก ซึ่งอาจส่งผลให้ราคาผลผลิตตกต่ำได้ โดยแบ่งรูปแบบการจำหน่ายออกเป็น ๒ รูปแบบ ได้แก่

(๑) การจำหน่ายระหว่างสหกรณ์ผู้ผลิตและผู้ประกอบการจากภาครัฐ และภาคเอกชน โดยเป็นการจัดส่งผลไม้ที่มีศักยภาพในการส่งออกไปยังตลาดต่างประเทศ เช่น การส่งทุเรียนจากสหกรณ์เมืองชล จังหวัดจันทบุรี ไปจำหน่ายที่ประเทศจีนโดยเครื่องบินเช่าเหมาลำ (ทั้งสายการบินจีนและไทย) ที่สนามบินสุวรรณภูมิ ซึ่งเป็นการจำหน่ายผ่านระบบออนไลน์แบบสั่งซื้อล่วงหน้า (Pre-Order) ที่ลูกค้าจ่ายเงินผ่านระบบออนไลน์มาเรียบร้อยแล้ว เพื่อให้ผู้บริโภคเกิดการจดจำ ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกผลไม้ที่มีศักยภาพอันดับต้นๆของโลก เป็นการสร้างแบรนด์ให้แต่ละสวน แต่ละฟาร์มผ่านกลไกสหกรณ์ และมีระบบ Logistics ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำที่แข็งแกร่ง ผสานเข้ากับ ผู้ประกอบการที่มีความพร้อมในการส่งออกผ่านกระบวนการ Pre-Order ทางออนไลน์ นี่จะเป็นมิติใหม่ในการจำหน่ายและเพิ่มมูลค่าของผลไม้ไทยอย่างยั่งยืน

(๒) การจำหน่ายผลผลิตผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ (Platform Online) ไปยังผู้บริโภคทั่วไป โดยแพลตฟอร์มเหล่านี้ เป็นของคนไทยในรูปแบบ E-Marketplace มีทั้งเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) สหกรณ์/กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการคนไทย การสนับสนุนการใช้แพลตฟอร์มเหล่านี้ เพื่อเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมต่อระหว่างเกษตรกรและผู้บริโภคโดยตรง โดยเป้าหมายที่ต้องการให้ ราคาสินค้าเกษตรกร เกิดความเป็นธรรม เกษตรกรควรได้ราคาขายที่สมเหตุสมผล ไม่ถูกกดราคา

๕) เกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวศาสตร์พระราชา เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกรได้แก่ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติและวนเกษตร ด้วยการลด ละ เลิกการใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง และมีการพัฒนาอาหารของไทยให้เป็นรูปแบบอาหารที่ปลอดภัยและมีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยใน ๕ร อันได้แก่ โรงเรียน โรงเรือน โรงพยาบาล เรือนจำ และร้านอาหาร

๒.๗.๔ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน) ได้กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางนโยบายหลักสำหรับการขับเคลื่อนงาน ภาคเกษตรให้ประสบผลสำเร็จ ดังนี้

๑) ยุทธศาสตร์ ๕ ประเด็น ประกอบด้วย

(๑) ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต เป็นยุทธศาสตร์หลักเพื่อปฏิรูปภาคเกษตรทั้งในรูปแบบ ตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์ Modern Trade รถมอบาย ตลาดสด คาราวานสินค้า เกษตรพันธสัญญา และเคาน์เตอร์เทรด จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจ

(๒) ยุทธศาสตร์เทคโนโลยี ๔.๐ เพื่อการบริหารราชการแผ่นดิน การบริการประชาชน และ การพัฒนาภาคเกษตรกรรม โดยใช้เทคโนโลยีตลอดห่วงโซ่อุปทานและมูลค่า (Supply - Value Chain) ตั้งแต่ การผลิต การแปรรูป จนถึงการตลาด

(๓) ยุทธศาสตร์ ๓'S (Safety - Security - Sustainability - เกษตรปลอดภัย - เกษตรมั่นคง และเกษตรยั่งยืน)

(๔) ยุทธศาสตร์การบริหารเชิงรุกแบบบูรณาการกับทุกภาคส่วน โดยเฉพาะโมเดล “เกษตร - พาณิชย์ทันสมัย”

(๕) ยุทธศาสตร์เกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวทางศาสตร์พระราชา

๒) แนวทางนโยบายหลัก ๑๕ ด้าน ประกอบด้วย

(๑) นโยบาย “ตลาดนำการผลิต” เป็นนโยบายหลักโดยเพิ่มช่องทางตลาดให้หลากหลาย ทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์ โมเดิร์นเทรด (Modern Trade) รถมอบาย ตลาดสด ตลาดชุมชน คาราวานสินค้า เกษตรพันธสัญญา และเคาน์เตอร์เทรด จัดกิจกรรม จับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจ โดยร่วมมืออย่างเข้มข้นกับกระทรวงพาณิชย์ ภายใต้โมเดล “เกษตร - พาณิชย์ทันสมัย”

(๒) การสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันเกษตรกรและเศรษฐกิจฐานราก โดยส่งเสริมให้เกษตรกร มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีอำนาจต่อรองในการซื้อขายผลผลิต ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตร ชุมชน เชื่อมโยงกับตลาดชุมชน/ตลาดเกษตรกร ตลาดสีเขียว (Green Market) และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนภายในชุมชน รวมทั้งพัฒนาศักยภาพให้มีความรู้ สามารถช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกร เอื้อให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ ทั้งสังคม ชุมชน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติให้เข้มแข็งและยั่งยืน

(๓) การส่งเสริมสถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ และ Start Up เป็นหน่วยธุรกิจให้บริการ ทางเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับสู่การให้บริการทางการเกษตร เช่น เทคโนโลยี ในการดูแลรักษา รดน้ำ การเตรียมดินและการเก็บเกี่ยว สำหรับให้บริการแก่พี่น้องเกษตรกรแบบครบวงจร

(๔) การส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) เพื่อสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพการผลิตอย่างยั่งยืน ระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ และร่วมกันยกระดับคุณภาพผลผลิต และแก้ปัญหาผลผลิตล้นตลาด

(๕) การพัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร โดยเชื่อมโยงการทำงานกับ ศพก. เพื่อยกระดับสู่การทำเกษตรสมัยใหม่ และเกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture)

(๖) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร เพื่อตอบสนองต่อโซ่อุปทานที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการค้าสินค้าเกษตรออนไลน์ที่ขยายตัวต่อเนื่อง เพื่อรักษาคุณภาพสินค้าเกษตรให้มีความสดใหม่และถึงมือผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว รวมถึงพัฒนาระบบเชื่อมโยงทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตร

(๗) การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ มีการกระจายน้ำอย่างเหมาะสมและทั่วถึง รวมทั้ง พัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาของเกษตรกรและชุมชน เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำเพียงพอสำหรับใช้ในการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตร ตลอดจนป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัย

(๘) การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินได้ตรงตามศักยภาพของที่ดิน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากที่สุด โดยกำหนดเขตความเหมาะสมในการทำเกษตรในแต่ละพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตสูงสุดผ่านข้อมูล Agri – Map

(๙) การส่งเสริมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อบ่มเพาะ เกษตรกรให้เป็น Smart Farmer ผ่านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งให้บริการทางวิชาการและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรต้นแบบเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่

(๑๐) การประกันภัยพืชผล ให้ความคุ้มครองความเสียหายหรือความสูญเสียต่อพืชผลที่เอาประกันภัย ซึ่งเกิดจากภัยต่างๆ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง ลมพายุ ลูกเห็บตก เป็นต้น ซึ่งจะช่วยสร้างเสถียรภาพทางรายได้และความมั่นคงในอาชีพให้แก่เกษตรกร รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างทันท่วงที

(๑๑) การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร ด้วยการลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง และมีการพัฒนาอาหารของไทย ให้เป็นรูปแบบอาหารที่ปลอดภัยและมีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยใน ๕ร ได้แก่ โรงเรียน โรงแรม โรงพยาบาล เรือนจำ และร้านอาหาร

(๑๒) การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์ เฉพาะถิ่น สร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น สมุนไพร แมลงเศรษฐกิจ ส่งเสริมสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพทางด้านการตลาดในอนาคต ทั้งสินค้าอาหารอนาคต (Future Food) และสินค้าเกษตรที่ตอบสนองผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม (Functional Food) รวมทั้งสินค้าเกษตรเพื่อพลังงานและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

(๑๓) การวิจัยและพัฒนา เพื่อตอบสนองการพัฒนาภาคเกษตรบนพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรและผู้บริโภค

(๑๔) การพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อการบริหารและช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดีและเพียงพอต่อการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อการผลิตและการจำหน่ายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

(๑๕) การประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๒.๗.๕ แนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบแนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้กับผู้บริหารและบุคลากรของส่วนราชการ/หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค โดยสรุปเป็นแนวทางดำเนินงานหลักใน ๓ ด้าน ดังนี้

๑) **ภารกิจเร่งด่วนเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายให้บรรลุเป้าหมาย** ประกอบด้วย

- (๑) เร่งรัดงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของกระทรวง
- (๒) ขยายพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรฐานราก
- (๓) ยกระดับศักยภาพแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่
- (๔) ผลักดันการสร้างเกษตรมูลค่าสูง
- (๕) พัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ
- (๖) ผลักดันการพัฒนา Big Data อย่างเป็นรูปธรรม
- (๗) ยกระดับ ศพก. ศูนย์พัฒนา Smart Farmer ครบวงจร
- (๘) ปรับปรุงกลไกและคณะทำงานขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- (๙) มอบหมายรองปลัดกระทรวงดูแลการขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- (๑๐) ปรับปรุงระบบประชาสัมพันธ์ทุกระดับให้ทันสมัยเข้าถึงเกษตรกร

๒) **ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร** ประกอบด้วย

- (๑) การแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากโควิด - ๑๙
- (๒) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร
- (๓) การรับเรื่องราวร้องทุกข์และการเยี่ยมเยียนพี่น้องเกษตรกร
- (๔) การแก้ไขปัญหาหนี้สินให้เกษตรกร

๓) **วางรากฐานการทำงานของกระทรวงรองรับความปกติใหม่ (New Normal)** ประกอบด้วย

(๑) สร้างเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพที่ชัดเจนและพัฒนา Smart Officer ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

(๒) สร้างความตระหนักในวัฒนธรรมองค์กร ค่านิยมร่วม และสร้างอัตลักษณ์ของกระทรวง รวมทั้งยกระดับสวัสดิการเพื่อคนกระทรวง

(๓) กำหนดตัวชี้วัดร่วมเพื่อสร้างพลังการขับเคลื่อนบูรณาการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

(๔) ปรับปรุงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่และบทบาทของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงให้สอดคล้องกับเป้าหมายระยะยาวและแนวทางการพัฒนาด้านการเกษตรของประเทศ

(๕) สร้างเอกภาพในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวง

(๖) สร้างหอบังคับการ (Control Tower) เพื่อตรวจสอบติดตามแผนงานและงบประมาณ

(๗) ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดให้เป็นแผนหลักด้านการเกษตรของกระทรวงในจังหวัด เพื่อบูรณาการงบประมาณและสร้างแนวร่วมการพัฒนา

(๘) ให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงและผู้ตรวจราชการกรมเป็นผู้นำการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการในพื้นที่

(๙) ผลักดันการศึกษวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรทุกด้าน

๒.๘ ร่างกรอบแผนพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (ร่างเสนอต่อคณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

๒.๘.๑ สถานการณ์การพัฒนาภาคใต้ (ภาคการเกษตร)

ภาคใต้เป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศ มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของภาคมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปี ๒๕๖๒ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๒๗๙,๒๔๕ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๐.๙ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค มีอัตราขยายตัวร้อยละ ๗.๗ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีอัตราการขยายตัวของภาคเกษตรเพียงร้อยละ ๑.๕ และสูงกว่าระดับประเทศที่ขยายตัวร้อยละ ๐.๕ ในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ กิจกรรมการผลิตภาคเกษตรที่สำคัญของภาคใต้ คือ ยางพารา ประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ไม้ผล และปาล์มน้ำมัน โดยมีสัดส่วนร้อยละ ๓๔.๓ ๒๐.๐ ๑๘.๑ และ ๑๑.๓ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ มีสัดส่วนร้อยละ ๔๖.๙ ๑๕.๗ ๑๐.๓ และ ๑๒.๕ จะเห็นได้ว่าการผลิตไม้ผลมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะทุเรียนที่มีปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาดมากขึ้น ขณะที่ยางพารามีสัดส่วนลดลงเนื่องจากราคายางพาราในตลาดโลกที่ลดลงจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน และภาคเกษตรมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๕.๑ สูงกว่าค่าเฉลี่ยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ที่ขยายตัวเพียงร้อยละ ๑.๙

ยางพารามีพื้นที่ปลูกลดลงแต่ผลผลิตเฉลี่ยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของภาคใต้ในปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ปลูกยางพารา ๑๐.๙๐ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๔๘.๔ ของพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งประเทศ ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีพื้นที่ปลูก ๑๑.๔๐ ล้านไร่ จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดของประเทศ ๒.๓๗ ล้านไร่ รองลงมา คือ จังหวัดสงขลา ๑.๙๖ ล้านไร่ และจังหวัดนครศรีธรรมราช ๑.๗๗ ล้านไร่ ส่วนผลผลิตยางพาราและผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ของภาคใต้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปี ๒๕๖๒ มีปริมาณผลผลิต ๒.๕๕ ล้านตัน หรือร้อยละ ๕๒.๗ ของผลผลิตทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีผลผลิต ๒.๔๙ ล้านตัน และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน จาก ๒๕๖ กิโลกรัมต่อไร่ในปี ๒๕๕๙ เป็น ๒๖๒ กิโลกรัมต่อไร่ในปี ๒๕๖๒

ปาล์มน้ำมันมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดในภาคใต้ ปี ๒๕๖๒ ภาคใต้มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ๕.๑๔ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๒ ของพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีพื้นที่ปลูก ๔.๑๙ ล้านไร่ จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดของประเทศ ๑.๓๔ ล้านไร่ รองลงมา ได้แก่ จังหวัดกระบี่ ๑.๑๕ ล้านไร่ และจังหวัดชุมพร ๑.๐๒ ล้านไร่ ตามลำดับ และปริมาณผลผลิตปาล์มน้ำมันของภาคใต้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี ๒๕๖๒ มีปริมาณผลผลิต ๑๔.๕๙ ล้านตัน หรือร้อยละ ๘๘.๙ ของผลผลิตทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นจาก ๑๐.๒๑ ล้านตัน ในปี ๒๕๕๙ ส่วนผลผลิตปาล์มน้ำมันเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้นเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ จาก ๒,๗๑๗ กิโลกรัมต่อไร่ เป็น ๓,๐๔๔ กิโลกรัมต่อไร่ ในปี ๒๕๖๒ ซึ่งสูงกว่าระดับประเทศที่ ๒,๘๙๗ กิโลกรัมต่อไร่

ภาคใต้เป็นแหล่งทำการประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งที่สำคัญ โดยมีท่าเทียบเรือประมงในจังหวัดสงขลา ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ระนองและภูเก็ต โดยในปี ๒๕๖๒ มีปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ ๑๐๐,๘๑๔ ตัน มูลค่า ๔,๑๘๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๔ ของปริมาณสัตว์น้ำของประเทศ และร้อยละ ๓๗.๘ ของมูลค่าสัตว์น้ำของประเทศ ทั้งนี้ ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำที่จับได้ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ ที่มีปริมาณ ๑๑๒,๗๔๒ ตัน มูลค่า ๔,๓๖๙ ล้านบาท โดยปริมาณสัตว์น้ำจับได้มากในจังหวัดภูเก็ต สงขลา ชุมพร และระนอง ในขณะที่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งของภาคใต้ ส่วนใหญ่เป็นการเพาะเลี้ยงกุ้ง ในปี ๒๕๖๓ มีพื้นที่เพาะเลี้ยง ๘๒,๖๓๔ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๑๓๒,๑๙๓ ตัน โดยพื้นที่เพาะเลี้ยงกุ้งที่สำคัญของภาคอยู่ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตรัง และสงขลา

พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปี ๒๕๖๒ ภาคใต้มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๑๘.๓๐ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๓ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรทั้งประเทศ มีขนาดฟาร์ม ๑๘.๐๕ ไร่ต่อครัวเรือน ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่ ๑๙.๗๖ ไร่ต่อครัวเรือน พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรของภาคส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย โดยจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรมากที่สุด ๓.๖๗ ล้านไร่ รองลงมา คือ จังหวัดนครศรีธรรมราช ๒.๙๐ ล้านไร่ และจังหวัดภูเก็ตมีเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรน้อยที่สุดของภาค ๐.๑๑ ล้านไร่

พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่ทางการเกษตรของภาคใต้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ ในปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ชลประทาน ๒.๘๔ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๘.๒ ของพื้นที่ชลประทานประเทศ มีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่ทางการเกษตรร้อยละ ๑๕.๕ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๓.๒ โดยจังหวัดพัทลุงมีพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรสูงสุดร้อยละ ๔๓.๘ รองลงมา คือ จังหวัดสงขลา ร้อยละ ๒๙.๘ และจังหวัดกระบี่มีพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรต่ำที่สุดของภาค ร้อยละ ๒.๙ จึงเป็นข้อจำกัดในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรทั้งการเก็บกักน้ำในฤดูแล้ง และชลอน้ำในช่วงฤดูฝนไม่ทั่วถึงพืชผลเสียหาย

ตารางแสดงพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ขนาดฟาร์ม และพื้นที่ชลประทาน ปี ๒๕๖๒

กลุ่มจังหวัด	พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร (ไร่)	ขนาดฟาร์ม (ไร่)	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	สัดส่วนพื้นที่ชลประทาน /พื้นที่เกษตร (ร้อยละ)
ภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	๑๒,๑๘๖,๓๙๗	๑๗.๑	๒,๓๙๗,๔๖๔	๑๙.๗
ภาคใต้ฝั่งอันดามัน	๖,๑๑๘,๐๗๙	๒๒.๗	๔๔๓,๕๕๔	๗.๒
ภาคใต้	๑๘,๓๐๔,๔๗๖	๑๘.๖	๒,๘๔๑,๐๑๘	๑๕.๕
ประเทศ	๑๔๙,๒๕๒,๔๕๑	๑๙.๘	๓๔,๕๘๘,๐๔๒	๒๓.๒

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

๒.๘.๒ กรอบทิศทางการพัฒนาภาค

๑) บทบาทของภาค ภาคใต้มีบทบาทสำคัญในการสร้างรายได้ให้กับภาคและประเทศจากการท่องเที่ยวทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียง และแหล่งท่องเที่ยวทางบกที่มีศักยภาพ สามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างกันได้ และเป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจสำคัญของภาค โดยเฉพาะยางพาราและปาล์มน้ำมันที่มีการผลิตและการแปรรูปเพื่อการส่งออก ตลอดจนภาคใต้มีความได้เปรียบด้านสภาพที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่สามารถเชื่อมโยงการพัฒนาทั้งพื้นที่ภาคอื่นๆ ของประเทศ รวมทั้งภูมิภาคเอเชียใต้และเอเชียตะวันออก โดยเฉพาะด้านชายแดนที่มีมูลค่าการค้าสูงสุดของประเทศ

๒) ทิศทางการพัฒนาภาค เป็น “แหล่งท่องเที่ยวและบริการที่มีคุณภาพ แหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและมูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจระหว่างภูมิภาค” โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาภาคใต้ (S Direction) ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนา PEARL โดยมุ่งยกระดับการบริการด้านการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ มาตรฐาน ปลอดภัย และมีมูลค่าสูง (P: Premium Services & Tourism) การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นฐานการผลิตสำหรับสาขาเศรษฐกิจสำคัญของภาค (E: Environment & Natural Resources Reservation) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม (A: Agro-based Industries and Organic Farmland) ส่งเสริมการนำงานวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรมในการแปรรูปสินค้าเกษตรหลักของภาคเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง (R: Research, Innovation & Technology) และพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ เพื่อเป็นพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ที่สามารถเชื่อมโยงการค้าการลงทุนกับเขตพัฒนาเศรษฐกิจทั้งในและนอกภูมิภาค (L: Linked Economic Corridor)

๒.๘.๓ เป้าหมายรวม

- ๑) อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคได้ขยายตัวเพิ่มขึ้น
- ๒) สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ของภาคได้ลดลง

๒.๘.๔ แนวทางการพัฒนา

๑) **พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวและบริการและธุรกิจต่อเนื่องด้านการท่องเที่ยวสู่การท่องเที่ยวและบริการที่มีมาตรฐานและมีมูลค่าสูง** โดยมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่

(๑) **พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและระบบบริการพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก** ที่เพียงพอมีคุณภาพมาตรฐานมีความปลอดภัย และสามารถเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวทั้งในภาคและระหว่างภาคได้อย่างสะดวก อาทิ ทำเรือ ระบบขนส่งสาธารณะ และระบบสื่อสารและสารสนเทศ เป็นต้น

(๒) **ยกระดับมาตรฐานบริการการท่องเที่ยวและส่งเสริมธุรกิจบริการต่อเนื่อง**กับการท่องเที่ยว

(๓) **พัฒนากิจกรรมและบริการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลายและสร้างสรรค์** ที่เน้นมาตรฐานและสนับสนุนการท่องเที่ยวสีเขียว อาทิ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร เชิงนิเวศน์ เชิงสุขภาพและการแพทย์ เชิงธุรกิจและการประชุมสัมมนา การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเมืองเก่า และการท่องเที่ยววิถีชีวิตชุมชน เป็นต้น โดยใช้เรื่องราวที่เป็นเอกลักษณ์ความโดดเด่นของแต่ละพื้นที่เป็นจุดขายเพื่อเพิ่มมูลค่าและดึงดูดนักท่องเที่ยว

(๔) **ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและส่งเสริมการตลาดด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล** ที่มี ความสอดคล้องและเหมาะสมกับนักท่องเที่ยวกลุ่มเฉพาะต่างๆ

๒) **พัฒนาและยกระดับอุตสาหกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม** โดยมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่

(๑) **ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอลแบบครบวงจรที่เป็นมิตร** ต่อสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่จังหวัดกระบี่ สุราษฎร์ธานี ชุมพร และนครศรีธรรมราช เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ และสามารถสร้างมูลค่าให้กับอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน

(๒) **สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพในอุตสาหกรรมยางพารา** และปาล์มน้ำมัน เพื่อการแปรรูปขั้นกลางและขั้นปลายให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง อาทิ อุตสาหกรรมล้อยางและถุงมือยาง และอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ เป็นต้น

(๓) **สนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs และ Start Up** ในการใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาและเพิ่มมูลค่าสินค้าอุตสาหกรรม

๓) **พัฒนาและส่งเสริมการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรหลักของภาค** โดยมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่

(๑) **เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและพัฒนาคุณภาพผลผลิต**โดยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร ให้มีการผลิตผลผลิตขั้นต้นที่มีคุณภาพรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร โดยเฉพาะยางพาราและปาล์มน้ำมัน รวมทั้ง ส่งเสริมการเชื่อมโยงการพัฒนาเครือข่ายนวัตกรรมและเทคโนโลยีร่วมกับสถาบันการศึกษาเพื่อวิจัยพัฒนาการออกแบบ พัฒนาและแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ

(๒) **ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ของภาค** เช่น ข้าว ไม้ผล กาแฟ พืชสมุนไพร ปศุสัตว์ และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เพื่อให้เป็นสินค้ามีคุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐาน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยีในกระบวนการผลิต และการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างความหลากหลายของสินค้า

(๓) **ต่อยอดการพัฒนาการผลิตสู่ระบบเกษตรมาตรฐานต่างๆ** อาทิ เกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น โดยเฉพาะพื้นที่บริเวณโดยรอบลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา โดยใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับสู่ Smart Modern Farm

(๔) **ส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสาน** เพื่อสร้างความสามารถในการพึ่งพาตนเองและความมั่นคงทางด้านอาหารและรายได้ให้กับเกษตรกรรายย่อย

(๕) **สร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร** ผู้ประกอบการ SMEs และธุรกิจ Start up เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน เป็นอัตลักษณ์และแข่งขันได้

(๖) **พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์เพื่อสนับสนุนภาคการเกษตร**ให้เพียงพอและมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะระบบน้ำชลประทาน และการขนส่งสินค้าเกษตร

(๗) **พัฒนาระบบตลาดที่ทันสมัยและมีความหลากหลาย**ให้กับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร

๔) **อนุรักษ์ ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน** โดยมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่

(๑) **เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการฐานทรัพยากร**ให้มีความอุดมสมบูรณ์ เพื่อเป็นปัจจัยการผลิตที่มีประสิทธิภาพ และป้องกันความเสี่ยงจากภัยพิบัติธรรมชาติ โดยอาศัยความร่วมมือของชุมชนและท้องถิ่น และใช้เทคโนโลยีและรูปแบบที่เหมาะสมกับทรัพยากรแต่ละชนิดและแต่ละสภาพพื้นที่

(๒) **บริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ**เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย/ภัยแล้ง

(๓) **ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน**และเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานเพื่อสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน

(๔) **บริหารจัดการและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม** ชยะ น้ำเสีย มลพิษทางอากาศ

๕) **พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายแดนและด่านชายแดนให้เอื้อต่อการค้าการลงทุน** โดยมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่

(๑) **พัฒนาพื้นที่บริเวณเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน**ให้มีความพร้อมสำหรับรองรับกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสามารถเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

(๒) **พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก และระบบโลจิสติกส์**ด้านการขนส่งสินค้าและการผ่านแดนบริเวณด่านชายแดนให้สามารถเชื่อมโยงโครงข่ายทั้งภายในและต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) **สนับสนุนมาตรการจูงใจ**ให้กับผู้ประกอบการให้เกิดการค้าการลงทุนในพื้นที่

(๔) **เตรียมความพร้อมกำลังแรงงาน**ที่มีศักยภาพเพื่อรองรับการประกอบการในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ

๖) พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ เพื่อเป็นพื้นที่เศรษฐกิจใหม่และสามารถเชื่อมโยงการค้าการลงทุนกับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และกลุ่มประเทศ BIMSTEC (จังหวัดชุมพร ระนอง สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช) โดยมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่

(๑) พัฒนาประตูการค้าฝั่งตะวันตก (Western Gateway) โดยการเพิ่มประสิทธิภาพโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งและระบบโลจิสติกส์ที่มีในปัจจุบันและพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อเชื่อมโยงฝั่งอ่าวไทย-ฝั่งอันดามัน-ประเทศแถบเอเชียใต้

(๒) พัฒนาประตูสู่การท่องเที่ยวอ่าวไทยและอันดามัน (Royal Coast & Andaman Route) โดยพัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยงฝั่งอ่าวไทยและอันดามันตามแนวประจวบคีรีขันธ์-ชุมพร-ระนอง-เมียนมา ควบคู่กับการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวและสนับสนุนกิจกรรมกระตุ้นการท่องเที่ยวเชื่อมโยงทั้งสองฝั่งทะเล รวมทั้งการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมทั้งทางบกและทางอากาศ และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว

(๓) พัฒนาอุตสาหกรรมฐานชีวภาพและการแปรรูปการเกษตรมูลค่าสูง (Bio-Based & Processed Agricultural Products) ในพื้นที่ จังหวัดสุราษฎร์ธานีและนครศรีธรรมราช โดยสนับสนุนการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการผลิต ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าทางการเกษตร โดยเน้นการวิจัยและพัฒนาเพื่อต่อยอดจากการผลิตน้ำมันปาล์มไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่า พัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมยางพาราและการแปรรูปอาหาร และพืชเศรษฐกิจสำคัญอื่นๆ

(๔) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การส่งเสริมวัฒนธรรม และการพัฒนาเมืองน่าอยู่ (Green Culture & Livable Cities) โดยเน้นกรอบการเป็นเมืองที่มีความน่าอยู่สำหรับคนทุกกลุ่ม และยังคงรักษาอัตลักษณ์ของพื้นที่ รวมทั้งอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน อนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพิ่มบทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้และการท่องเที่ยววิถีชุมชน

๒.๘.๕ ตัวอย่างแผนงานพัฒนาอุตสาหกรรมฐานชีวภาพและการแปรรูปการเกษตรมูลค่าสูง

ภาคใต้เป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศ โดยเฉพาะยางพาราปาล์มน้ำมันและสินค้าเกษตรหลักอื่นๆ ซึ่งส่วนใหญ่มีการผลิตแบบดั้งเดิม การแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มมีน้อย ดังนั้นจึงจำเป็นต้องพัฒนาและส่งเสริมการผลิตและการแปรรูป เพื่อพัฒนาสู่ผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ที่มีมูลค่าสูง โดยนำองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และสร้างตราสินค้าคุณภาพ ตลอดจนพัฒนาระบบโลจิสติกส์และศูนย์กระจายสินค้า โดยมีห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) ของแผนงาน ดังนี้

ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
* วิจัยและพัฒนาสินค้าเกษตร * พัฒนาและปรับปรุงผลผลิตยางพาราและปาล์มน้ำมัน * ยกระดับพืชเศรษฐกิจสำคัญ * พัฒนาเขตพื้นที่สิทธิประโยชน์	* พัฒนา Phase Change Material (PCM) * ยกระดับอุตสาหกรรมยางพาราและปาล์มน้ำมัน (โอเลโอเคมีคอล) * พัฒนา Nutrition Foods และอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร * นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ชีวภาพ อาทิ อาหารเพื่อสุขภาพ * พัฒนาและออกแบบสินค้าและบรรจุภัณฑ์	* ดึงดูดนักลงทุนภาคเอกชน * สร้างแบรนด์สินค้าเกษตรคุณภาพสูง * พัฒนาระบบโลจิสติกส์และศูนย์กระจายสินค้า

๒.๙ ร่างกรอบแผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (ร่างเสนอต่อคณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, กรกฎาคม ๒๕๖๔) (เกี่ยวข้องในพื้นที่ ๔ อำเภอของจังหวัดสงขลา)

๒.๙.๑ กรอบทิศทางการพัฒนาภาค ภาคใต้ชายแดนมีบทบาทสำคัญในการเป็นเมืองชายแดน เชื่อมโยงการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยวเมืองชายแดน จากความได้เปรียบกายภาพที่ตั้งซึ่งเชื่อมโยงกับภาคใต้และประเทศมาเลเซีย มีเมืองชายแดนเป็นเมืองเศรษฐกิจสำคัญ ๒ เมืองหลัก คือ เมืองเบตงและเมืองสุโขทัยโก-ลก และเมืองยะลาเป็นเมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาค เป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจสำคัญ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และผลไม้ และอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นต้นและขั้นกลางเพื่อการส่งออก เป็นแหล่งทำการประมงและการเพาะเลี้ยงชายฝั่ง และอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารทะเลที่สำคัญของประเทศ เนื่องจากมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และมีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม จึงมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและผลไม้และอาหารพื้นถิ่นที่เป็นอัตลักษณ์ มีสังคมแบบพหุวัฒนธรรม (Multicultural society) ซึ่งสามารถนำความโดดเด่นของวิถีความเป็นอยู่มาต่อยอดสู่การท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน อย่างไรก็ตามสภาพลักษณะความไม่ปลอดภัยจากเหตุการณ์ความไม่สงบ และปัญหาความยากจนและคุณภาพชีวิตด้านต่างๆ รุนแรงที่สุดของประเทศ

๒.๙.๒ ทิศทางการพัฒนาภาค การพัฒนาภาคใต้ชายแดน มุ่งเน้นการพัฒนาสู่ “ฐานเศรษฐกิจชายแดนที่มั่นคง บนสังคมพหุวัฒนธรรม” โดยเน้นการพัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปมูลค่าสูงเพื่อการส่งออก บนฐานทรัพยากรที่สมดุล ควบคู่กับการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมให้มีวิถีชีวิตที่ยั่งยืนและสงบสุข โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาภาคใต้ชายแดน (SB Direction) ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนา PEACE ได้แก่ การพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและแปรรูปสินค้าหลักเป็นสินค้ามูลค่าสูงเพื่อการส่งออกโดยเฉพาะยางพารา และปาล์มน้ำมัน (P: Para Rubber and Palm Product Development) พัฒนาการท่องเที่ยวเมืองชายแดนและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ-วัฒนธรรม (E: Eco-tourism) และพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ชุมชนที่เป็นอัตลักษณ์ให้เป็นสินค้ามูลค่าสูง (A: Agro-based Industries) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนสู่สังคมสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม (C: Calm) และพัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนเพื่อสนับสนุนการค้าการลงทุนเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน (E: Economic Linkage)

๒.๙.๓ เป้าหมายรวม

๑) อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคได้ขยายตัวเพิ่มขึ้น

๒) สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ของภาคได้ขยายตัวลดลง

๒.๙.๔ แนวทางการพัฒนา

๑) **พัฒนาคุณภาพการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรหลักของภาค** โดยมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่

(๑) **พัฒนาศักยภาพการผลิตภาคเกษตรเป็นสินค้ามูลค่าสูง** การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรหลัก ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว และไม้ผล โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและภูมิปัญญาตลอดห่วงโซ่การผลิตเพื่อให้เป็นสินค้าที่มีมาตรฐานความปลอดภัยระดับสากล

(๒) **แปรรูปเพิ่มมูลค่าเป็นผลิตภัณฑ์แปรรูปการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม** โดยสนับสนุนการวิจัยพัฒนานวัตกรรม การสนับสนุนการแปรรูปเพิ่มมูลค่าจนถึงผลิตภัณฑ์สินค้าปลายน้ำที่ได้มาตรฐานสากลและเป็นมิตรสิ่งแวดล้อม การแปรรูปผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรหลักของภาคให้เป็นสินค้ามูลค่าสูง พัฒนาสินค้าไม้ยางพาราและผลิตภัณฑ์ยางพาราให้มีมาตรฐาน

(๓) **ยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ของภาค** โดยขยายการผลิตสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ เป็นสินค้ามีคุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐาน โดยใช้ภูมิปัญญา นวัตกรรม และเทคโนโลยี ในกระบวนการผลิต การเก็บเกี่ยวผลผลิต และการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างความหลากหลายของสินค้า สร้างแบรนด์สินค้าอัตลักษณ์เรื่องราวหรืออัตลักษณ์แหล่งกำเนิด คุณสมบัติของผลิตภัณฑ์และสินค้าที่มีความโดดเด่นเพื่อเป็นสินค้ามูลค่าสูง สนับสนุนการขึ้นทะเบียนและคุ้มครองสิทธิให้กับสินค้าและผลิตภัณฑ์ การสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกรและชุมชนที่มีอัตลักษณ์พื้นที่ถิ่น ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการบริโภคสินค้าอัตลักษณ์ในระดับประเทศและการส่งออก

(๔) **ยกระดับอุตสาหกรรมประมง การเพาะเลี้ยงกุ้งและสัตว์น้ำชายฝั่งเพื่อการส่งออกและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม** โดยอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและบริเวณแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาการทำประมงและชาวประมง สนับสนุนการทำประมงทะเลที่เป็นไปตามมาตรฐานและกฎกติกาสากล พัฒนาผลผลิตสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ประมงให้เป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง

(๕) **ส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์และการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เพิ่มมูลค่า** เพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านอาหาร สร้างอาชีพและเพิ่มรายได้ โดยการวิจัยพัฒนาปรับปรุงพันธุ์เพื่อเพิ่มปริมาณสัตว์ที่มีพันธุกรรมดี และกระจายสัตว์พันธุ์ดีไปยังเกษตรกร การส่งเสริมและขยายการเลี้ยงปศุสัตว์ที่ความเหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศและภูมิสังคม มีปริมาณเพียงพอต่อการบริโภค และแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มที่ได้มาตรฐานฮาลาลและมาตรฐานสากลเพื่อบริโภคในท้องถิ่นและส่งออก

(๖) **พัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร** พัฒนาตลาดกลางสินค้าเกษตร และสร้างมาตรฐานคุณภาพสินค้าเป็นมาตรฐานสากล เพื่อเป็นแหล่งอ้างอิงราคาและศูนย์กลางการซื้อขายในพื้นที่ โดยพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้สามารถเชื่อมโยงแหล่งซื้อขายทั้งในและต่างประเทศ ส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าระบบ Online ให้กับเกษตรกรผู้ผลิตโดยตรง Outlet farm ขยายตลาดใหม่ๆ

(๗) **ส่งเสริมให้เกษตรกรกรรรายย่อยปรับระบบการผลิตให้สามารถพึ่งพาตนเองได้** ส่งเสริมการทำเกษตรยั่งยืน อาทิ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เป็นเกษตรปลอดภัย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยการปลูกพืชที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการบริโภคในครัวเรือน เพื่อพึ่งพาตนเองและสอดคล้องกับความต้องการตลาด

(๘) ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ และสนับสนุนการสร้างและพัฒนาองค์กร สถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง พัฒนากลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่เป็นเกษตรกรมืออาชีพ/เกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) และการส่งเสริมการทำธุรกิจการเกษตรแบบครบวงจร มีการเชื่อมโยงเครือข่ายในรูปแบบคลัสเตอร์ และบริหารจัดการร่วมกันในรูปเกษตรแปลงใหญ่เพื่อลดต้นทุนการผลิต สนับสนุนสร้างและพัฒนาองค์กร สถาบันเกษตรกร และเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนหรือสหกรณ์การเกษตรให้มีความเข้มแข็ง สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งความรู้และแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรมและทั่วถึง

๒) พัฒนาเมืองเศรษฐกิจชายแดนให้เป็นเมืองการค้าเมืองท่องเที่ยว และจุดเชื่อมโยงกับพื้นที่เศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านและอาเซียนตอนใต้และพัฒนาเมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน โดยมีแนวทาง ได้แก่

(๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อพัฒนาเมืองชายแดนและเมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาค ให้เพียงพอและได้มาตรฐาน โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณด่านชายแดน พื้นที่เศรษฐกิจบริเวณชายแดน และเมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจให้เพียงพอและได้มาตรฐาน

(๒) ยกระดับการบริหารจัดการโลจิสติกส์เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มความสะดวกได้เปรียบในการแข่งขัน ส่งเสริมให้มีผู้ประกอบการและการลงทุนให้เป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่การค้าการลงทุนด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ของประเทศ ภูมิภาคอาเซียน และระดับโลก สนับสนุนการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินธุรกิจในรูปแบบ B๒C (Business to Consumer) ผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างมืออาชีพ พัฒนาเครือข่ายศูนย์กระจายสินค้าระดับภูมิภาค (Regional Distribution) เพื่อตอบสนองต่อความต้องการขนส่งแบบถึงมือผู้รับ (Door-to-Door) และพัฒนาการให้บริการคลังสินค้าพร้อมส่ง (Fulfillment)

(๓) พัฒนาเมืองยะลาให้เป็นเมืองน่าอยู่และศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาค โดยการจัดทำแผนแม่บทเชิงพื้นที่เพื่อเป็นเมืองศูนย์กลางความเจริญของภาค และขับเคลื่อนการพัฒนาตามแผนแม่บทที่กำหนด

(๔) พัฒนาการท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมและเมืองเก่า โดยพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ระบบบริการพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอ มีคุณภาพและได้มาตรฐานความปลอดภัย อนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เมืองเก่าปัตตานี ยกระดับมาตรฐานการให้บริการเพื่อรองรับการท่องเที่ยวตามวิถีปกติใหม่ (New Normal) พัฒนากิจกรรมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการตลาด

(๕) พัฒนาเมืองท่องเที่ยวชายแดนและส่งเสริมธุรกิจต่อเนื่องการท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานความปลอดภัย โดยพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายแดนที่มีศักยภาพให้มีบริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอและได้มาตรฐาน พัฒนาและสนับสนุนรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลายสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ พัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวให้มีศักยภาพมาตรฐานความปลอดภัยภายใต้วิถีปกติใหม่ (New Normal) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยว

(๖) พัฒนาและส่งเสริมธุรกิจการค้า การลงทุนบริเวณเมืองชายแดน โดยเร่งรัดการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษราวีวาสให้เป็นฐานเศรษฐกิจใหม่ของภาค เพื่อรองรับการค้าการลงทุนทั้งในและต่างประเทศ และพัฒนาพื้นที่เพื่อรองรับการขยายตัวของการค้าการลงทุนบริเวณเมืองชายแดน และการจัดตั้งตลาดกลางสินค้าเกษตรเมืองชายแดน และกำหนดมาตรการพิเศษเพื่อจูงใจด้านการลงทุน

๓) ยกระดับคุณภาพชีวิต รายได้ การศึกษา สมรรถนะแรงงาน และสาธารณสุข เพื่อวิถีชีวิตที่ยั่งยืนและสันติสุข พัฒนาอาชีพเพื่อยกระดับรายได้โดยเฉพาะครัวเรือนยากจนและผู้ด้อยโอกาส เด็กและเยาวชนมีการศึกษาที่มีคุณภาพ และพัฒนาวัยแรงงานซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ของภาคให้เป็นแรงงานสมรรถนะสูง พัฒนาการให้บริการด้านสาธารณสุขที่มีคุณภาพและทั่วถึง และส่งเสริมการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมด้วยวิถีชีวิตที่พึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืนและสังคมสันติสุข โดยมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

(๑) **พัฒนาและสนับสนุนยกระดับทักษะฝีมือแรงงาน** โดยการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานให้ทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษาให้เป็นแรงงานสมรรถนะสูง และรองรับการทางานรูปแบบใหม่ จัดทำระบบข้อมูลด้านกำลังคนแบบบูรณาการเพื่อพัฒนากำลังแรงงานแบบมุ่งเป้า เพื่อให้การผลิตกำลังแรงงานสอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคลและความต้องการของตลาดแรงงาน ส่งเสริมการ Re –Skill/Up Skill สาขาอาชีพที่เสี่ยงตงานให้สอดคล้องกับความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไปของตลาดแรงงาน และสนับสนุนแรงงานที่มีศักยภาพเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่

(๒) **พัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา** โดยสนับสนุนให้เด็กยากจนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพในระดับที่สูงกว่าการศึกษาภาคบังคับ ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพที่สอดคล้องกับวิถีปกติใหม่ (New Normal) เพื่อเด็กมีโอกาสเข้าถึงระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเรียนในห้องเรียนที่สามารถดูแลสุขภาพอนามัยนักเรียนได้อย่างเข้มงวด (Social Distancing) สนับสนุนการศึกษาเพื่อประกอบอาชีพเพื่อสร้างกำลังคนที่มีสมรรถนะสูง ขยายโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน

(๓) **ส่งเสริมการพัฒนาสุขภาวะของประชาชนทุกวัย** โดยการสนับสนุนสร้างความรู้ความเข้าใจในการป้องกันและเฝ้าระวังการเกิดโรค การดูแลสุขภาพของสตรีตั้งครรภ์และทักษะการเลี้ยงดูทารก การพัฒนาและสร้างระบบรับมือและปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ สนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพบริการของสถานพยาบาลทุกระดับ และพัฒนาระบบบริการปฐมภูมิให้มีคุณภาพและเชื่อมโยงทุกชุมชนและครัวเรือน พัฒนาระบบการแพทย์ฉุกเฉินและระบบส่งต่อผู้ป่วยที่มีประสิทธิภาพ การสนับสนุนกิจกรรมสุขภาวะให้แก่เด็กและเยาวชน รวมทั้งถ่ายทอดองค์ความรู้และส่งเสริมการรักษาโรคโดยใช้แพทย์ปัจจุบันควบคู่กับการพัฒนาการแพทย์ทางเลือกที่ใช้ภูมิปัญญาแพทย์พื้นบ้าน และการจัดตั้งศูนย์ผลิตสมุนไพรของภาคเพื่อพัฒนาพืชสมุนไพรของท้องถิ่นให้ได้มาตรฐานผลิต

(๔) **ส่งเสริมให้คนในชุมชนใช้วิถีชีวิตแบบยั่งยืน** ส่งเสริมการประกอบอาชีพที่ครัวเรือนพึ่งพาตนเองได้ การใช้ประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติที่สอดคล้องกับขีดความสามารถของระบบนิเวศน์ ประชาชนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงระบบคุ้มครองทางสังคมและบริการสวัสดิการของรัฐในทุกรูปแบบ ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการผลิตและการใช้พลังงานทดแทนเพื่อสร้างมั่นคงด้านพลังงาน และลดต้นทุนการผลิต

(๕) **ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง** ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพให้มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาผู้ประกอบการและ SMEs ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจ Startup และส่งเสริมการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและประยุกต์ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการกระบวนการผลิตและการตลาดเพื่อสร้างสินค้าชุมชน ส่งเสริมและพัฒนาตลาดสินค้าชุมชน/ตลาดกลางเพื่อรวบรวมและจำหน่ายสินค้าท้องถิ่น การพัฒนาความร่วมมือกับห้างค้าปลีก ซูเปอร์มาร์เก็ตเพื่อการกระจายสินค้าและผลิตภัณฑ์ของสถาบันเกษตรกร พัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนให้มีการบริการที่ได้มาตรฐาน ประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาชุมชน วิถีชีวิตต่อยอดการพัฒนาผลิตภัณฑ์เป็นของฝากของที่ระลึก รวมทั้งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อสนับสนุนการเติบโตของเศรษฐกิจชุมชน เป็นต้น

(๖) **สร้างความเข้มแข็งของสังคมพหุวัฒนธรรม** โดยสร้างความเข้าใจและการยอมรับในการอยู่ร่วมกันของสังคมพหุวัฒนธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข อนุรักษ์ พื้นฟูและรักษาอัตลักษณ์วัฒนธรรมท้องถิ่นที่หลากหลาย สนับสนุนกิจกรรมการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม รวมทั้งสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางศาสนาเพื่อเผยแพร่หลักคำสอนที่ดีงามให้แก่ประชาชน สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลรักษาความปลอดภัยของชุมชนและท้องถิ่น เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่สงบในภาค

๔) อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นฐานการผลิตของภาคและการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ

(๑) อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำ ป่าชายเลน และพื้นที่ชุ่มน้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติให้มีความอุดมสมบูรณ์รองรับการผลิตของภาค โดยเฉพาะทรัพยากรดิน น้ำ ป่าไม้ ประมง และชายฝั่ง เพื่อเป็นปัจจัยการผลิตที่มีประสิทธิภาพ และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคการผลิตและบริการ ส่งเสริมให้มีระบบติดตามเฝ้าระวังระบบนิเวศของพื้นที่ชุ่มน้ำ ป่าพรุเพื่อลดความเสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า ส่งเสริมการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติโดยชุมชนมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืน

(๒) พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำลุ่มน้ำเพื่อป้องกันความเสียหายพื้นที่เศรษฐกิจและสร้างความมั่นคงด้านทรัพยากรน้ำ โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการออกแบบระบบน้ำในลุ่มน้ำหลัก (ลุ่มน้ำปัตตานี แม่น้ำสายบุรี และลุ่มน้ำบางนรา) และพัฒนาระบบโครงข่ายน้ำของภาค พัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพระบบกักเก็บน้ำและระบบกระจายน้ำเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย รวมทั้งจัดการคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค อุตสาหกรรม และการเกษตร รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการน้ำ จัดทำระบบเฝ้าระวังการเกิดภัยพิบัติและการเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูหลังเกิดภัย

(๓) ป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง โดยส่งเสริมให้มีการบูรณาการเพื่อลดความเสี่ยงของการกัดเซาะชายฝั่งในระยะยาว โดยการวางแผนพัฒนาพื้นที่ทุกระดับเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งก่อสร้างในอนาคตส่งผลกระทบต่อภัยพิบัติเพิ่มขึ้น และสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีและรูปแบบที่เหมาะสมในการจัดระเบียบกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสิ่งปลูกสร้างบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเล และเพิ่มประสิทธิภาพระบบการจัดการภัยเพื่อลดผลกระทบต่อภัยกัดเซาะบริเวณชายฝั่ง

๒.๙.๕ ตัวอย่างแผนงานพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์แปรรูปเกษตรเป็นสินค้ามูลค่าสูง ภาคใต้ชายแดนฝั่งพม่าการผลิตภาคเกษตรซึ่งส่วนใหญ่มีรูปแบบการผลิตเป็นแบบดั้งเดิมทำให้ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ต่ำและคุณภาพไม่ได้มาตรฐาน จำหน่ายเป็นวัตถุดิบหรือแปรรูปขั้นต้นที่มีมูลค่าต่ำ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร ขยายการผลิตให้เพียงพอต่อการเป็นวัตถุดิบสู่กระบวนการแปรรูประดับกลางน้ำหรือปลายน้ำเพื่อเป็นสินค้ามูลค่าสูง มีห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) ของแผนงาน ดังนี้

ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
* พัฒนาและสนับสนุนปัจจัยพื้นฐานการผลิต	* ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีฐานชีวภาพ และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตภาคการเกษตร	* ส่งเสริมและสนับสนุนด้านการตลาดการกระจายสินค้า
* ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยนวัตกรรมและเทคโนโลยี	* กำหนดมาตรฐานคุณภาพสินค้าเกษตรอย่างเหมาะสมและมาตรฐานการตรวจสอบผลผลิตการเกษตร	* และการจัดจำหน่าย อาทิ การทำ Platform ออนไลน์
* พัฒนาแหล่งน้ำและระบบชลประทาน	* พัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	* Outlet farm ขยายตลาดใหม่ๆ
* เชื่อมโยงระบบคมนาคมและยกระดับโลจิสติกส์	* ส่งเสริมสนับสนุนการใช้ประโยชน์ต่อเนื่องจากผลพลอยได้ของสินค้าเกษตร	* ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาตราสินค้าเกษตร (Branding)
* พัฒนาศักยภาพเกษตรกร/สถาบันเกษตรกร/เกษตรกรรุ่นใหม่	* สนับสนุนมาตรการลงทุนในพื้นที่	* ส่งเสริมการสร้างภาพลักษณ์
* สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งเงินทุน อาทิ เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ	* พัฒนากำลังแรงงาน โดยการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาให้สอดคล้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิต	* ภาพจำ การรับรู้ของผู้บริโภค

๒.๑๐ ร่างแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ (เอกสารประกอบการประชุมการจัดทำโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย, ๖ สิงหาคม ๒๕๖๔)

๒.๑๐.๑ เป้าหมายการพัฒนา พัฒนาการท่องเที่ยว การเกษตร อุตสาหกรรมชีวภาพ
สู่ผลิตภัณฑ์และบริการ ที่มีคุณภาพและมูลค่าสูง อย่างยั่งยืน

๒.๑๐.๒ ประเด็นพัฒนา

- ๑) การพัฒนาด้านการเกษตร (ด้านพืช ประมง และปศุสัตว์ สมุนไพร และไม้เศรษฐกิจ)
- ๒) การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว
- ๓) การพัฒนาด้านอุตสาหกรรม การค้าการลงทุนการค้าระหว่างประเทศ
- ๔) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งโลจิสติกส์เครือข่ายการสื่อสารและพลังงาน
- ๕) การพัฒนาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

๒.๑๐.๓ ประเด็นการพัฒนา เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย และแนวทางการพัฒนาที่
เกี่ยวข้องกับภาคเกษตร ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ การพัฒนาด้านการเกษตร (ด้านพืช ประมง และปศุสัตว์ สมุนไพร และไม้เศรษฐกิจ)

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา
๑) การเพิ่มปริมาณผลผลิต ลดต้นทุนการผลิตพืช สัตว์ สัตว์น้ำเศรษฐกิจ และรายได้เพิ่มขึ้น โดยใช้เทคโนโลยีและการ จัดการสมัยใหม่	- ผลผลิตปาล์มน้ำมัน ยางพารา ไม้ผล เพิ่มขึ้น - ต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน ยางพารา ไม้ผลลดลง - รายได้จากการทำการเกษตร และ ปศุสัตว์เพิ่มขึ้น	- การพัฒนาสายพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูง - ถ่ายทอดองค์ความรู้ในการใช้ปุ๋ย การวิเคราะห์ดินเพื่อให้ เกษตรกรใช้ปุ๋ยได้อย่างถูกต้อง - พัฒนาดิน และบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรอย่างมี ประสิทธิภาพ - สนับสนุนการทำเกษตรผสมผสาน
๒) การแปรรูปผลผลิตทาง การเกษตรไปสู่ ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง	- มีผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง เช่น ผลิตภัณฑ์ อาหาร (Functional & Future food) ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง อุปกรณ์ทาง การแพทย์หรือผลิตภัณฑ์อื่น เพิ่มขึ้น	- สนับสนุนงานวิจัยเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงจากผลผลิต ทางการเกษตร - สนับสนุนโครงการ/กิจกรรมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร - ให้ความรู้เกษตรกร ผู้ประกอบการ บุคลากรภาครัฐ ภาคเอกชน เพื่อให้เข้าใจถึงเทคโนโลยีในการแปรรูปผลผลิต
๓) การพัฒนาการตลาด ผลผลิตผลิตภัณฑ์ทาง การเกษตร	- มีตลาด online (Market place) ของ ผลผลิตทางการเกษตรหลักของพื้นที่ใน ระดับกลุ่มจังหวัด/ระดับจังหวัด ๑ แห่ง/กลุ่ม หรือ ๑ แห่ง/จังหวัด - มีกลุ่มเกษตรกรรวมตัวกันเพื่อขาย ผลผลิตทางการเกษตร จำนวนไม่น้อย กว่า ๕๐ กลุ่ม	- จัดตั้ง online market place ของผลผลิต และผลิตภัณฑ์ จากการแปรรูป จังหวัดละ ๑ กลุ่ม - จัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เพื่อขายผลผลิตทางการเกษตรแต่ละ ประเภท จำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐ กลุ่ม
๔) การควบคุมมาตรฐานพืช- สัตว์เศรษฐกิจหลักใน พื้นที่และมาตรฐาน อาหาร	- ผลผลิต และผลิตภัณฑ์หลักและผลิต ภัณฑ์อาหารของกลุ่มจังหวัดได้รับการ รับรองมาตรฐานระดับประเทศ หรือ ระดับนานาชาติ กรณีเป็นสินค้าส่งออก	- สนับสนุนการขับเคลื่อนการขอรับมาตรฐานการผลิตหรือ มาตรฐานการแปรรูปของผลผลิต และผลิตภัณฑ์หลักของ กลุ่มจังหวัด
๕) การขับเคลื่อนเกษตร อินทรีย์ เกษตรปลอดภัย	- มีผู้ประกอบการเกษตรอินทรีย์ หรือ เกษตรปลอดภัยเพิ่มขึ้น	- ถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรเพื่อเข้าสู่การทำเกษตรอินทรีย์ หรือเกษตรปลอดภัย - ขับเคลื่อนการตลาดเกษตรอินทรีย์ หรือเกษตรปลอดภัยผ่าน Modern trade /รูปแบบ online /ช่องทางการตลาดอื่น

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา
๖) การขับเคลื่อนเกษตรแปลงใหญ่	- มีกลุ่มเกษตรแปลงใหญ่เพิ่มขึ้น - เกษตรกรที่เข้าร่วมเกษตรแปลงใหญ่ มีต้นทุนในการผลิตลดลง และมีรายได้เพิ่มขึ้น	- ถ่ายทอดให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการ และประโยชน์ที่ได้รับจากการทำเกษตรแปลงใหญ่ ให้แก่เกษตรกร - อุดหนุนการดำเนินการของกลุ่มเกษตรแปลงใหญ่เดิมและกลุ่มที่ตั้งขึ้นใหม่
๗) การขับเคลื่อน Oil Palm city, Herbal city, Rubber city	- มีแผนพัฒนายาระยะ ๕ ปีและแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อการขับเคลื่อน Oil Palm city, Herbal city, Rubber city	- ดำเนินการโครงการ/กิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปี ไม่น้อยกว่า ๓๐ % ของโครงการทั้งหมด
๘) การส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ และแมลงเศรษฐกิจเดิมและใหม่	- มีจำนวนเกษตรกรที่เลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ และแมลงเศรษฐกิจใหม่เพิ่มขึ้น	- ถ่ายทอดให้ความรู้การเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ และแมลงเศรษฐกิจใหม่ - การสนับสนุนการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ และแมลงเศรษฐกิจใหม่อย่างครบวงจร (การเลี้ยง แปรรูป และการตลาด)
๙) การเพิ่มพื้นที่ปลูกไม้เศรษฐกิจ	- พื้นที่ปลูกไม้เศรษฐกิจเพิ่มขึ้น	- ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ
๑๐) การพัฒนาเกษตรกรสู่การเป็นเกษตรกรอัจฉริยะและการทำการเกษตรแบบครบวงจร	- มีเกษตรกรอัจฉริยะ เพิ่มขึ้น - มีศูนย์สาธิตการเกษตรอัจฉริยะในพื้นที่ - มีศูนย์สาธิตการเพาะเลี้ยงอัจฉริยะในพื้นที่	- ถ่ายทอดให้ความรู้ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะให้แก่เกษตรกร - สร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ที่ทำเกษตรอัจฉริยะ - พัฒนาพื้นที่ศูนย์สาธิตการเกษตรอัจฉริยะรูปแบบต่างๆ เพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้เกษตรอัจฉริยะของภูมิภาค
๑๑) การพัฒนาหน่วยงานภาครัฐภาคเอกชน ภาคประชาสังคมด้าน การเกษตรในพื้นที่ให้มีศักยภาพในการสนับสนุนภาคการเกษตรในพื้นที่	- บุคลากรภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม มีความรู้ในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ด้านการเกษตร - รวมทั้งความรู้ทางการบริหารจัดการ ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำของภาคการเกษตร	- จัดการถ่ายทอดความรู้ด้านการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ด้านการเกษตรให้แก่บุคลากรภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม - จัดถ่ายทอดความรู้ทางการบริหารจัดการทั้งส่วนต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำของภาคการเกษตร

ประเด็นที่ ๒ การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว (เฉพาะที่เกี่ยวข้องภาคการเกษตร)

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา
๓) การเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับภาคเศรษฐกิจอื่น เช่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (การแพทย์ การแพทย์แผนไทย)	- มีรูปแบบการท่องเที่ยวผสมผสานกับภาคเศรษฐกิจอื่น	- พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร - การท่องเที่ยวเชิงอาหาร - การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในพื้นที่

ประเด็นที่ ๓ การพัฒนาด้านอุตสาหกรรม การค้าการลงทุนการค้าระหว่างประเทศ

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา
๒) การสร้างความเข้มแข็งให้กับวิสาหกิจชุมชนเพื่อพัฒนาไปสู่อุตสาหกรรมชุมชน	- วิสาหกิจชุมชนในกลุ่มจังหวัด ได้รับการพัฒนาในด้านต่างๆ ทั้งด้านการบริหารจัดการ การบริการ การเงิน/บัญชี การตลาดและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ ในการประกอบการเกิด - วิสาหกิจชุมชนรายใหม่ๆ ในพื้นที่ - ผลผลิต ผลิตภัณฑ์ชุมชนที่สำคัญของพื้นที่ ได้รับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ในรูปแบบต่างๆ	- จัดโครงการวินิจฉัยวิสาหกิจชุมชนเพื่อได้ทราบประเด็นที่ต้องพัฒนา และให้การปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาและการพัฒนาด้านนั้น ๆ - จัดถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการ การบริการ การเงิน/บัญชี การตลาด และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีต่างๆ ในการประกอบการให้แก่วิสาหกิจชุมชน - สนับสนุนการดำเนินกิจการของวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่ในด้านต่างๆ เช่น การลด/ยกเว้นภาษี สนับสนุนกิจกรรมอื่น ภายใต้ขอบเขตหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ อปท. ในพื้นที่

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา
๓) การขับเคลื่อนอุตสาหกรรมชีวภาพเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลผลิตทางการเกษตร	- มีอุตสาหกรรมชีวภาพเพื่อการแปรรูปผลผลิต และผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรเพิ่มเติม	- สนับสนุนการจัดตั้งอุตสาหกรรมชีวภาพ เพื่อการแปรรูปผลผลิต และผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร - สนับสนุนการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ และการถ่ายทอดความรู้ เพื่อใช้ในการประกอบการอุตสาหกรรมชีวภาพ
๔) การพัฒนาระบบตลาดของ ผลผลิตทางการเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูปทั้งระบบ online และ offline	- มีตลาด online (Market place) ของผลผลิตทางการเกษตรหลักของพื้นที่ในระดับกลุ่มจังหวัด/จังหวัด ๑ แห่ง/กลุ่ม หรือ ๑ แหล่ง/จังหวัด - มีกลุ่มเกษตรกรรวมตัวกันเพื่อขายผลผลิตทางการเกษตร จำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐ กลุ่ม	- จัดตั้ง online marketplace ของผลผลิตและผลิตภัณฑ์จากการแปรรูป จังหวัดละ ๑ กลุ่ม - จัดตั้งกลุ่มเกษตรกร เพื่อขายผลผลิตทางการเกษตรแต่ละประเภท จำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐ กลุ่ม

ประเด็นที่ ๔ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งโลจิสติกส์เครือข่ายการสื่อสาร

และพลังงาน

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา
๙) สนับสนุน ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนในชุมชนและภาคการเกษตร	- มีชุมชนที่มีการใช้พลังงานทดแทนพลังงานทางเลือก - มีมาตรการในการลดการใช้พลังงานสำหรับหน่วยงานภาครัฐ และสถานประกอบการขนาดใหญ่ในพื้นที่	- จัดถ่ายทอดความรู้การใช้พลังงานทดแทน พลังงานทางเลือกให้กับกลุ่มชุมชนต่าง ๆ - พัฒนาพลังงานทางเลือก หรือพลังงานทดแทนที่เหมาะสมกับชุมชน และประยุกต์ใช้ในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน - สร้างมาตรการในการลดหรือประหยัดการใช้พลังงานสำหรับหน่วยงานภาครัฐ และสถานประกอบการขนาดใหญ่ในพื้นที่

ประเด็นที่ ๕ การพัฒนาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด/ค่าเป้าหมาย	แนวทางการพัฒนา
๑) การแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง การฟื้นฟูแหล่งน้ำ และทะเลสาบสงขลา	- ชายฝั่งทะเลในพื้นที่ได้รับการแก้ไขหรือป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งอย่างเหมาะสมไม่น้อยกว่า...ของชายฝั่งที่มีปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทั้งหมด - ทะเลสาบสงขลาได้รับการแก้ไขเรื่อง การฟื้นคืนเงินไม่น้อยกว่า...% - การทำการประมงผิดกฎหมายในทะเลสาบสงขลาได้รับการแก้ไขอย่างสมบูรณ์	- จัดโครงการป้องกัน และ/หรือ แก้ไขการกัดเซาะชายฝั่งของกลุ่มจังหวัด - ขุดลอกทะเลสาบสงขลาเพื่อแก้ไขปัญหาการตื้นเขิน - รมรณรงค์เพื่อลดการทำการประมงอย่างผิดกฎหมายในทะเลสาบสงขลา - บังคับใช้กฎหมายการทำการประมงที่ผิดกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ
๕) การพัฒนาคุณภาพดินและน้ำ	- คุณภาพดิน และน้ำ ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดมีคุณภาพตามมาตรฐาน	- สุ่มตรวจวิเคราะห์ดิน และคุณภาพน้ำในพื้นที่การเกษตรสำคัญของกลุ่มจังหวัด - จัดโครงการพัฒนาคุณภาพดิน และน้ำ
๖) การแก้ปัญหาน้ำท่วมและน้ำแล้ง	- พื้นที่น้ำท่วม และน้ำแล้ง ลดลง	- พัฒนาโครงการสร้างแหล่งเก็บน้ำเพื่อการเกษตร

๒.๑๑ แผนพัฒนาจังหวัดสงขลา ปี พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ (มติที่ประชุม ก.บ.จ.สข. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๔)

๒.๑๑.๑ เป้าหมายการพัฒนาจังหวัด “สงขลา ศูนย์กลางเศรษฐกิจเชื่อมโยงภาคใต้ เชื่อมโยงอาเซียน พัฒนาอย่างยั่งยืน” คำอธิบายเป้าหมายการพัฒนา เพื่อให้บรรลุผล ๒ เรื่อง ประกอบด้วย

❖ **ศูนย์กลางเศรษฐกิจเชื่อมโยงภาคใต้ เชื่อมโยงอาเซียน** จังหวัดสงขลาที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจสูง มูลค่าการค้าชายแดนสูงสุดของประเทศ มีนิคมอุตสาหกรรมยางพาราและเขตเศรษฐกิจพิเศษสงขลา มีโครงสร้างพื้นฐาน โครงข่ายระบบคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ จึงเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจภาคใต้ เชื่อมโยงเศรษฐกิจทางตอนบนของภาค ประเทศเพื่อนบ้านอาเซียน และเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของภาคใต้ตอนล่าง โดยใช้ความโดดเด่นจากที่ตั้งทางยุทธศาสตร์เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ในฐานะการเป็นเมืองการค้าชายแดน รวมทั้งฐานทรัพยากรที่โดดเด่น เช่น ทะเลสาบ ๓ น้ำ (น้ำเค็ม น้ำจืด และน้ำกร่อย) แห่งเดียวในประเทศไทย และความหลากหลายทางวัฒนธรรม สามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของภูมิภาค ทั้งฝั่งทะเลอันดามันและอ่าวไทย นอกจากนี้ ยังเป็นศูนย์กลางการศึกษา และศูนย์กลางการแพทย์

❖ **พัฒนาอย่างยั่งยืน** ประชาชนในจังหวัดสงขลาจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ควบคู่กับคุณธรรมและจริยธรรม และมีความเป็นอยู่ที่ดีมีคุณภาพ ชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากมีความเข้มแข็ง ทุกคนเข้าถึงบริการและสวัสดิการภาครัฐ สามารถลดความเหลื่อมล้ำ และครอบครัวมีความสุข การใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน และการดำเนินโครงการ Green City มีความต่อเนื่อง ความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินที่เกิดจากสาธารณภัยลดลง การเติบโตทางเศรษฐกิจมีเสถียรภาพและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๒.๑๑.๒ พันธกิจ

- ๑) พัฒนาเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน การบริการ การแพทย์ การท่องเที่ยว อุตสาหกรรมเกษตร เพื่อรองรับการพัฒนาเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาคใต้เชื่อมโยงกับประเทศและนานาชาติ
- ๒) พัฒนาสงขลาให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ท้นการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ ประชาชนมีคุณภาพ ชุมชนเข้มแข็ง พึ่งตนเองพึ่งกันเอง เติบโตบนฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๓) บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
- ๔) รักษาความสงบเรียบร้อย มั่นคง ปลอดภัย เอื้อต่อการดำรงชีวิตของประชาชนและหนุนเสริมการพัฒนาของเศรษฐกิจ

๒.๑๑.๓ ตัวชี้วัดตามเป้าหมายการพัฒนา

เป้าประสงค์รวม	ตัวชี้วัด	ข้อมูลปีฐาน	เป้าหมายรายปี				
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑) เศรษฐกิจเจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ ๑.๐	อัตราขยายตัว GPP ย้อนหลัง ๓ ปี (๒๕๕๘ -๒๕๖๒) ร้อยละ ๑.๐๗ ปี ๒๕๖๒ GPP หดตัวร้อยละ -๒.๐๙	๑	๑	๑	๑	๑
๒) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีบนวิถีความพอเพียง	ร้อยละของประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน ค่าเป้าหมาย : ไม่เกินร้อยละ ๖.๑๔ (ค่ากลางประเทศ)	ข้อมูลย้อนหลัง ๓ ปี ปี ๒๕๖๐ = ๓.๑๐ ปี ๒๕๖๑ = ๘.๒๙ ปี ๒๕๖๒ = ๖.๐๑	๖.๐	๕.๐	๔.๐	๓.๐	๒.๐
๓) คุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีและรักษารัฐธรรมนูญให้ยั่งยืน	สัดส่วนของขยะมูลฝอยชุมชนที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ค่าเป้าหมาย : ๘๕.๓๖	ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ย้อนหลัง ๓ ปี (๒๕๖๑-๒๕๖๓) ร้อยละ ๘๐.๗๕ ปี ๒๕๖๑ = ๗๕.๗๒ % ปี ๒๕๖๒ = ๘๑.๑๘ % ปี ๒๕๖๓ = ๘๕.๓๖ %	๘๕.๓๖	๘๕.๓๖	๘๕.๓๖	๘๕.๓๖	๘๕.๓๖

เป้าประสงค์รวม	ตัวชี้วัด	ข้อมูลพื้นฐาน	เป้าหมายรายปี				
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
	ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชนที่ได้รับแก้ไขปัญหายาเสพติดและเสริมสร้างความเข้มแข็ง เป้าหมาย : ร้อยละ ๑๐๐	จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชน ตามที่สำนักงานป.ป.ส. กำหนด จำนวน ๑,๒๑๗ หมู่บ้าน/ชุมชน	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐

๒.๑๑.๔ ประเด็นการพัฒนาของจังหวัดสงขลา ๔ ด้าน ได้แก่

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาและยกระดับภาคการเกษตร อุตสาหกรรม การค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและบริการที่มีคุณภาพและมูลค่าสูง พร้อมพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ที่เชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ ปลอดภัยและมีมาตรฐาน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์รองรับทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนบนฐานความรู้ พหุวัฒนธรรม และสร้างการเติบโตอย่างมั่นคงด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ เสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

๒.๑๑.๕ รายละเอียดประเด็นการพัฒนาของจังหวัดสงขลา

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การพัฒนาและยกระดับภาคการเกษตร อุตสาหกรรม การค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและบริการที่มีคุณภาพและมูลค่าสูง พร้อมพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์ที่เชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ ปลอดภัยและมีมาตรฐาน

๑) วัตถุประสงค์

๑.๑) เพื่อพัฒนาภาคการเกษตรให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน แปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์สร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม แข่งขันได้

๑.๒) เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมให้เติบโตอย่างยั่งยืนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๑.๓) เพื่อสร้างและพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำการค้า การลงทุน ผู้ประกอบการค้ามีความเข้มแข็ง มีศักยภาพระดับประเทศและนานาชาติ จังหวัดสงขลาเป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุนที่สำคัญของประเทศ และการค้าชายแดนเติบโตอย่างต่อเนื่อง

๑.๔) เพื่อยกระดับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดให้มีมาตรฐาน เป็นการท่องเที่ยวคุณภาพ สร้างงาน อาชีพ และเศรษฐกิจที่มั่นคง

๑.๕) เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ รองรับการค้าเติบโตทางเศรษฐกิจ

๒) เป้าประสงค์/ตัวชี้วัด

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด/เป้าหมายรวม ๕ ปี	ข้อมูลปีฐาน	เป้าหมายรายปี				
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
เศรษฐกิจขยายตัวและประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP) เพิ่มขึ้น ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ ๑.๐	อัตราขยายตัว GPP ย้อนหลัง ๓ ปี (๒๕๕๘ -๒๕๖๒) ร้อยละ ๑.๐๗ ปี ๒๕๖๒ GPP หดตัวร้อยละ -๒.๐๙	๑	๑	๑	๑	๑
	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าการค้าชายแดน ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ ๒	มูลค่าการค้าชายแดน ๓ ปี ปี ๒๕๖๑ = ๓๐๑,๖๔๓ ลบ. ปี ๒๕๖๒ = ๒๖๗,๑๔๗ ลบ. ปี ๒๕๖๓ = ๒๔๓,๕๘๐ ลบ. ปีฐานมูลค่าการค้าชายแดนเฉลี่ยย้อนหลัง ๓ ปี = ๒๗๐,๗๙๑ ลบ.	๑.๕	๑.๕	๑.๕	๒.๐	๒.๐
	รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจากปีก่อน ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ ๕	รายได้จากการท่องเที่ยวย้อนหลัง ๓ ปี ปี ๒๕๖๑ = ๒๒,๘๗๑ ลบ. ปี ๒๕๖๒ = ๖๖,๓๖๖ ลบ. ปี ๒๕๖๓ = ๖๘,๒๕๓ ลบ.	๕	๕	๕	๕	๕
	จำนวนฟาร์มที่ได้รับรองมาตรฐาน GAP และมาตรฐานการผลิตทางการเกษตรอื่น ค่าเป้าหมาย : ๒,๐๐๐ ฟาร์ม	จำนวนฟาร์มที่ได้รับรองมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม (GAP) และมาตรฐานการผลิตทางการเกษตรอื่น ค่าปีฐาน ๒๕๖๑-๒๕๖๓ จำนวนรวม ๑,๔๑๖ ฟาร์ม	๔๐๐	๔๐๐	๔๐๐	๔๐๐	๔๐๐

๓) แนวทางการพัฒนา

- ๓.๑) ส่งเสริมและพัฒนากการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรอย่างครบวงจรด้วยนวัตกรรม และเทคโนโลยีให้มีคุณภาพ ปลอดภัยและได้มาตรฐาน
- ๓.๒) ยกกระดับอุตสาหกรรมสู่อุตสาหกรรมคุณภาพ เติบโตอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน
- ๓.๓) พัฒนาและส่งเสริมการเป็นสงขลาเมืองไมซ์ (Songkhla MICE City) สู่การเป็นจุดหมายปลายทางยอดนิยมระดับนานาชาติ และขับเคลื่อนสงขลาเมืองกีฬา (Songkhla Sport City)
- ๓.๔) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและยกระดับระบบการคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ (Logistics)
- ๓.๕) ส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และเมืองเก่าสงขลา ให้เป็นเมืองมรดกโลกและแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่สำคัญของภูมิภาค
- ๓.๖) พัฒนาเศรษฐกิจฐานราก เศรษฐกิจสร้างสรรค์ สร้างงาน สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้แก่ประชาชนและชุมชน
- ๓.๗) ยกกระดับเศรษฐกิจสงขลาสู่เศรษฐกิจยุคเทคโนโลยีดิจิทัล ส่งเสริมการพัฒนาการค้าและบริการแห่งอนาคต

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การสร้างและพัฒนาคนคุณภาพ ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน
บนฐานความรู้ พหุวัฒนธรรม และการสร้างการเติบโตอย่างมั่นคงด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๑) วัตถุประสงค์ :

๑.๑) เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี บนฐานความรู้ และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข
ภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม

๑.๒) ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต ชุมชนมีความเข้มแข็ง พึ่งตนเอง พึ่งกันเองได้มากขึ้น
ปรับตัวทันการเปลี่ยนแปลง

๑.๓) เพื่อยกระดับจังหวัดสงขลาสู่ศูนย์กลางแห่งการศึกษา การเรียนรู้ และการสาธารณสุข
ที่มีคุณภาพมาตรฐาน

๑.๔) เพื่อสร้างโอกาสในการพัฒนาตนเองของประชาชน ลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ

๒) เป้าประสงค์/ตัวชี้วัด

เป้าประสงค์เชิง ยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด/ เป้าหมายรวม ๕ ปี	ข้อมูลปีฐาน	เป้าหมายรายปี				
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
ประชาชนมีคุณภาพ ชีวิตที่ดีบนวิถี ความพอเพียง	ร้อยละของประชากรที่อยู่ใต้เส้น ความยากจน ค่าเป้าหมาย : ไม่เกินร้อยละ ๖.๑๔ (ค่ากลางประเทศ)	ข้อมูลย้อนหลัง ๓ ปี ปี ๒๕๖๐ = ๓.๑๐ ปี ๒๕๖๑ = ๘.๒๙ ปี ๒๕๖๒ = ๖.๐๑	๖.๐	๕.๐	๔.๐	๓.๐	๒.๐
	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นค่าเฉลี่ย ผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ ๕๑	ค่าเฉลี่ยผลการทดสอบทาง การศึกษา (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เฉลี่ย ๓ ปีย้อนหลัง เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๖	๔๑	๔๓	๔๖	๔๙	๕๑
	ร้อยละประชากรที่เจ็บป่วย เป็นผู้ป่วยใน ค่าเป้าหมาย : ไม่เกินร้อยละ ๑๑.๒๓ (ค่ากลางประเทศ)	ข้อมูลย้อนหลัง ๓ ปี (ร้อยละ) ปี ๒๕๖๐ = ๑๑.๔๔ ปี ๒๕๖๑ = ๑๒.๐๒ ปี ๒๕๖๒ = ๑๒.๐๕	๑๑	๑๑	๑๑	๑๑	๑๑

๓) แนวทางการพัฒนา

๓.๑) พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๓.๒) พัฒนาการศึกษเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและ ส่งเสริมการนำ
ผลการวิจัยและองค์ความรู้ (Best Practice) มาเพิ่มศักยภาพการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพของประชาชนทุกช่วงวัย

๓.๓) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สืบทอด ต่อยอดและสร้างสรรค์ ด้านศาสนา
ศิลปะ วัฒนธรรม และศิลปะร่วมสมัย เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม

๓.๔) ส่งเสริมและพัฒนากีฬา นันทนาการ และกิจกรรมเพื่อการเสริมสร้างความสุข
แก่ประชาชนสู่เมืองแห่งความสุข สุขภาวะที่ดี

๓.๕) เสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมสุขภาวะที่พึ่งตนเองทางสุขภาพในเบื้องต้นได้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

๑) วัตถุประสงค์

- ๑.๑) เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เกิดความยั่งยืน
- ๑.๒) เพื่อฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเพิ่มพื้นที่สีเขียวอย่างต่อเนื่อง
- ๑.๓) เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางพลังงานรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจและการพัฒนา

คุณภาพชีวิต

๑.๔) เพื่อยกระดับมาตรฐานการบริหารจัดการขยะ น้ำเสีย มลพิษทางอากาศให้เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

๒) เป้าประสงค์/ตัวชี้วัด

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด/ เป้าหมายรวม ๕ ปี	ข้อมูลปีฐาน	เป้าหมายรายปี				
			๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕
สร้างคุณภาพ สิ่งแวดล้อมที่ดี และรักษาสถาน ทรัพยากร ธรรมชาติ ให้ยั่งยืน	พื้นที่ป่าไม้จังหวัดสงขลา จากการสำรวจภาพถ่าย ดาวเทียมคงสภาพเดิม เป้าหมาย : อย่างน้อย ๕๔๑,๐๒๖ ไร่	พื้นที่ป่าไม้ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๕๔๑,๐๒๖ ไร่ หรือร้อยละ ๑๑.๑๙ ของพื้นที่จังหวัด	๕๔๑,๐๒๖	๕๔๑,๐๒๖	๕๔๑,๐๒๖	๕๔๑,๐๒๖	๕๔๑,๐๒๖
	สัดส่วนของขยะมูลฝอย ชุมชนที่ได้รับการจัดการ อย่างถูกหลักวิชาการ เป้าหมาย : ๘๕.๓๖	ขยะมูลฝอยได้รับการ จัดการอย่างถูกหลัก วิชาการ ย้อนหลัง ๓ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๖๓) ร้อยละ ๘๐.๗๕ ปี ๒๕๖๑ = ๗๕.๗๒ % ปี ๒๕๖๒ = ๘๑.๑๘ % ปี ๒๕๖๓ = ๘๕.๓๖ %	๘๕.๓๖	๘๕.๓๖	๘๕.๓๖	๘๕.๓๖	๘๕.๓๖
	ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของสัดส่วน การใช้พลังงานทดแทน หรือ ลดการใช้พลังงาน : หน่วยต้น เทียบเท่าน้ำมันดิบ (toe) เป้าหมาย : ๒๘๗	ข้อมูลการใช้พลังงาน ทดแทนและลดการใช้ พลังงานที่ดำเนินการโดย ส่วนราชการในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นปีฐาน : จำนวนหน่วยการใช้ พลังงานทดแทน = ๒๘๗	๑๐ = ๒๔๓ toe	๒๐ = ๒๖๕ toe	๓๐ = ๒๘๗ toe	๔๐ = ๓๐๙ toe	๕๐ = ๓๓๑ toe

๓) แนวทางการพัฒนา

- ๓.๑) เพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายชุมชน
- ๓.๒) พัฒนาแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการ
- ๓.๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกัน อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม

- ๓.๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้พลังงานทดแทน และการอนุรักษ์พลังงาน
- ๓.๕) ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการสิ่งแวดล้อมสู่การเป็นเมืองสีเขียว (Green City)
- ๓.๖) พัฒนามาตรการ และสร้างระบบป้องกันและลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ เสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

๑) วัตถุประสงค์

- ๑.๑) เพื่อให้ประชาชนมีความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- ๑.๒) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการรักษาความสงบเรียบร้อย สร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชน นักธุรกิจ และนักท่องเที่ยว
- ๑.๓) เพื่อบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วนในการจัดการภัยคุกคามต่อความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย ชุมชนมีความเข้มแข็ง จัดการตนเองได้
- ๑.๔) เพื่อยกระดับขีดความสามารถของจังหวัดในการป้องกันและลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย

๒) เป้าประสงค์/ตัวชี้วัด

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด/เป้าหมาย ๕ ปี	ข้อมูลพื้นฐาน	ค่าหมาย				
			๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	ร้อยละของหมู่บ้าน/ชุมชนได้รับการแก้ไขปัญหายาเสพติด และเสริมสร้างความเข้มแข็ง ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ ๑๐	จำนวนหมู่บ้าน/ชุมชน ตามที่สำนักงาน ป.ป.ส. กำหนด จำนวน ๑,๒๑๗ หมู่บ้าน/ชุมชน	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐	๑๐๐
	เป้าหมายคดีอุกฉกรรจ์ สะเทือนขวัญที่จับกุมได้เพิ่มขึ้นจากปีฐาน เป้าหมาย : ร้อยละ ๙๕	สถิติย้อนหลัง ๓ ปี ปี ๒๕๖๑ ร้อยละ ๗๖ ปี ๒๕๖๒ ร้อยละ ๘๒ ปี ๒๕๖๓ ร้อยละ ๘๙	๙๐	๙๕	๙๕	๙๕	๙๕
	อัตราผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน จังหวัดสงขลา ลดลง ค่าเป้าหมาย : ๑๖ : ๑๐๐,๐๐๐ คน	จำนวนผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน จังหวัดสงขลา ปี ๒๕๖๑ = ๒๖.๖๗ : ๑๐๐,๐๐๐ คน ปี ๒๕๖๒ = ๒๘.๐๗ : ๑๐๐,๐๐๐ คน ปี ๒๕๖๓ = ๒๔.๐๗ : ๑๐๐,๐๐๐ คน	๒๐	๑๙	๑๘	๑๗	๑๖

๓) แนวทางการพัฒนา

- ๓.๑) พัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อให้เป็นหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็ง และสันติสุข
- ๓.๒) เสริมสร้างความสมานฉันท์ ปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์
- ๓.๓) เสริมสร้างประสิทธิภาพการป้องกัน และปราบปรามการกระทำผิดกฎหมาย การบำบัดรักษาและการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับผู้ผ่านการบำบัดรักษาเสพติด
- ๓.๔) พัฒนาระบบการดูแลคุ้มครองประชาชน การสร้างความยุติธรรมให้เกิดขึ้นกับประชาชน และการเพิ่มประสิทธิภาพการบริการของหน่วยงานรัฐ ผ่านกลไกศูนย์ดำรงธรรมให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๓.๕) ส่งเสริมการพัฒนาเสริมความมั่นคงและเสริมสร้างความเข้าใจปรับความคิดความเชื่อเพื่อแก้ปัญหาความมั่นคง ในจังหวัดสงขลาและปัญหาความมั่นคงชายแดน
- ๓.๖) พัฒนาและส่งเสริมความปลอดภัยทางถนน เพื่อลดความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สิน